

Vážení čtenáři,

ráda bych se vám představila jako nová redaktorka *Světa myslivosti* a webových stránek Svetmyslivosti.cz, které vznikly na jaře tohoto roku. V článcích otištěných v říjnovém a listopadovém čísle časopisu se zaměřujeme na různé formy myslivecké pedagogiky a práce s veřejností. Tato témata mě zároveň provázela i mým předchozím profesním životem, a proto se nabízí možnost zamyslet se nad mysliveckou výchovou v editorialech.

Myslivecké vzdělávání vnímám ve dvou rovinách. Jednou je výchova dětí formou mysliveckých kroužků, která probíhá většinou na venkově. Kroužky navštěvují děti myslivců, nebo i nemyslivců, kteří však mají o myslivosti povědomí a jsou jí nakloněni. Tímto způsobem si zajistíme další mysliveckou generaci, nebo alespoň generaci myslivost chápající. V tomto ohledu věřím, že kráčíme dobrým směrem.

Českomoravská myslivecká jednota má dobře propracovaný, desítky let fungující systém soutěže Zlatá srnčí trofej, v poslední době se zlepšila i materiální podpora kroužků a probíhají semináře pro vedoucí. Mezi myslivci se naštěstí najde spousta nadšených, odborně způsobilých lektorů, kteří se dětem ve svém volném čase věnují. Patří jim velký obdiv a poděkování, protože jejich práce je přínosem nejen pro děti samé, ale i pro ochranu přírody, k níž si jejich svěření vytvoří vztah.

Odlišná situace však nastala ve vzdělávání dětí myslivosti, a často i přírodou zcela nepolíbených. A přeneseně i v ovlivňování jejich rodičů, tedy nemyslivecké veřejnosti. Tam vidím obrovský prostor pro zlepšení a další práci. Každý den zpracovávám pro naše internetové stránky novinky z médií z celé republiky a občas si říkám, že snad musím mít špatně nastavená hesla, která filtrují příchozí zprávy. Informací o neziskových ochrannářských organizacích chodí každý den desítky, ale pozitivních mysliveckých je naopak jako šafránu. V tomto směru musíme před ekologickými sdruženími smeknout klobouk. Veřejnost si naklonila na svou stranu, informují o každém svém kroku, do kampaní zapojují známé osobnosti, jsou zvána na setkání se státními institucemi, kde se rozhoduje o budoucích zákonech a hospodaření v přírodě.

V Německu zkoumali, jakou mají děti a mladí lidé představu o „udržitelném chování“. Většina odpovědí zněla „netrhejte kytky“ nebo „neodhazujte odpadky do lesa“. To je jistě správně, ale nezaručí to onu udržitelnost vývoje přírodních ekosystémů. S lovem jako způsobem udržitelného hospodaření se zvěří se v Německu smířilo jen 50 % respondentů. Plných 70 % účastníků výzkumu zhodnotilo kácení stromů a lov zvěře jako škodlivé přírodě. Dotazovaným však zcela chybělo vědomí následků vlastního přístupu: mít za každou cenu nejnovější typ mobilního telefonu nemá podle většiny na přírodu škodlivé účinky, obrovská spotřeba energie a surovin se neuznává vůbec. Žijeme ve světě, kde bylo vědomí závislosti na přírodě do značné míry ztraceno.

Milí čtenáři, jistě máte mezi svými mysliveckými aktivitami zařazené činnosti prospěšné pro celou společnost. Pořádáte dětské dny, sázíte stromy, organizujete svatohubertské mše nebo plesy, v době sucha zajišťujete zvěři vodu, aktivně se zapojujete v případech hrozby nebezpečných nákaz. Ale pořád se o tom málo mluví a málo píše. Pak se nemůžeme divit, že veřejnost smýšlí o myslivcích pouze jako o lovcích. Navíc netuší, že lov podléhá přísným pravidlům a je doprovázen tradicemi k uctění ulovené zvěře. Lidem je to třeba opakovat stále dokola.

Ať chceme nebo ne, hrdost musí jít stranou, podporu veřejnosti potřebujeme. Důkaz máme u polských sousedů, kteří nedokázali dostatečně obhájit a vysvětlit to, co dělají, a už se musejí podřítit zákonu, který je pro tradiční myslivost likvidační. U nás již také probíhají plíživými kroky snahy o legislativní změny, které by výrazně ovlivnily mysliveckou činnost.

A proto pište do regionálního tisku o všem, co u vás děláte pro přírodu, pro děti, život u vás na vesnici. Využijte síly sociálních médií a vedle trofejí ukažte i fotografie vysázených stromů, políčka pro zvěř nebo obrázky z dětského dne! Uspořádejte besedu ve škole. Nebojte se pochlubit. Máte co nabídnout!

Martina Nentvichová

SVĚT MYSLIVOSTI

Měsíčník pro myslivce a přítele přírody
ročník 19, 11/2018

Vydavatel:

Lesnická práce, s. r. o.,
Zámek 1, P. O. BOX 25,
281 63 Kostelec nad Černými lesy,
tel./fax: 321 679 413-4,
e-mail: redakcesm@lesprace.cz, www.svetmyslivosti.cz

Ředitel: Ing. Oto Lasák

(604 211 166, lasak@lesprace.cz)

Šéfredaktor: Ing. David Vaca, Ph.D.

(604 211 168, vaca@lesprace.cz)

Redaktor: Ing. Dalibor Pačes

(604 211 170, paces@lesprace.cz)

Radaktorka: Ing. Martina Nentvichová, Ph.D.

(737 960 761, nentvichova@lesprace.cz)

Manažerka PR a reklamy: Mgr. Natálie Lasáková Raeva

(604 211 175, raevova@lesprace.cz)

Art director: Miloslav Martinka

Technická redaktorka: Mgr. Vlasta Doležalová

Korektor: Mgr. Miloň Srnka

Předplatné: Irena Jehnětová (321 679 413-4,

predplatne@lesprace.cz)

Redakční rada:

prof. RNDr. Petr Koubek, CSc. - předseda,

Jiří Černý - místopředseda,

Ing. Petr Bach, DiS., Ing. et Ing. František Bezděk, prof. Ing. Jaroslav

Červený, CSc., doc. Ing. Vladimír Hanzal, CSc., prof. RNDr. Jakub

Hruška, CSc., Dr. hab. Paweł Janiszewski, Mgr. Miloslav Jančík,

Ing. Miroslav Jankovský, Ing. Jiří Janota, Ing. Jan Jeniš,

prof. RNDr. Jiří Lamka, CSc., Ing. Karel Lankaš, Ing. Miroslav Michna,

Karel Pučálka, Ing. Pavel Sedlář, Mgr. Rudolf Slaba, doc. Ing. Jaroslav

Slamečka, CSc., Ing. Roman Urbanec, Ph.D., Mgr. Ondřej Zemáň

Tisk: Tiskárna TRIANGL, s. r. o., Praha 9

Distribuce v ČR: SEND předplatné, spol. s r. o., PNS, a. s.

Registrace MK: MK ČR E 8382. ISSN 1212-8422

Předplatné a objednávky inzerce v ČR přijímá výhradně

Lesnická práce, s. r. o., písemně, telefonicky, elektronicky

(predplatne@lesprace.cz) a prostřednictvím internetu:

www.svetmyslivosti.cz a www.silvarium.cz

Distribuci, předplatné a inzerci pro Slovenskou republiku zajišťuje

Magnet-Press Slovakia, s. r. o., Šustekova 8, 851 04 Bratislava

- Petržalka, tel./fax: 00421 267 201 931-33 (předplatné),

00421 267 201 921-22 (korespondence), e-mail: predplatne@press.sk,

sídlo firmy: Nám. SNP 12, 811 06 Bratislava.

Redakční uzávěrky časopisu v roce 2018:

č. 1 – 12. 12. 2017, č. 2 – 15. 1. 2018, č. 3 – 12. 2., č. 4 – 12. 3.,

č. 5 – 16. 4., č. 6 – 14. 5., č. 7 – 18. 6., č. 8 – 16. 7., č. 9 – 13. 8.,

č. 10 – 10. 9., č. 11 – 15. 10., č. 12 – 19. 11., č. 1/2019 – 10. 12.

Pravidla pro příspěvatel:

Rukopisy přijímáme nejlépe v elektronické podobě

e-mailem (redakcesm@lesprace.cz, vaca@lesprace.cz,

paces@lesprace.cz) nebo poštou na CD

ve všech běžných textových editorech.

Obrazky posílejte ve formátech TIFF, JPG, EPS, BMP

(v předpokládané velikosti s minimálním rozlišením 300 dpi) nebo

poštou ve formě kvalitních diapozitivů či lesklých fotografií.

Nejdelší příspěvky by neměly přesáhnout rozsah tří tiskových stran

(cca 300 řádek s 60 úhozy). Redakci nevyžádané rukopisy,

fotografie a kresby se nevracejí. Redakce si vyhrazuje právo

redakčních úprav jednotlivých příspěvků a možnost jejich případného

zkrácení. Uveřejněné názory se nemusejí shodovat se stanoviskem

redakce, vydavatele a redakční rady. Přetisk povolen pouze

se souhlasem redakce a při zachování autorských práv.

Cena výtisku: 69 Kč pro přímé předplatitele,

80 Kč pro volný prodej

Předplatné v roce 2018: 828 Kč

(vč. poštovného)

Foto na titulní straně: myslivkyně

Autor: Jaroslav Vogelstanz

Číslo 11 vychází 6. listopadu 2018

O B S A H

Editorial 1

Aktuality z domova 4

Ze zahraničí 6

Rozhovor

Dostat mladé lidi ven, aby se učili srdcem, rukama a hlavou! 8

Z našich honiteb

Myslivecká pedagogika u ČMMJ 12

S Hubertem do lesa, do školy a možná i dál 13

Aktuálně o africkém moru prasat 16

Lovecký cestovní ruch v České republice 24

Myslivecká politika

Bude příští společná zemědělská politika EU
pohromou pro drobnou zvěř? 14

Věda a výzkum

Projekt „Objektivní akceptace vlka v člověkem pozměněné
přeshraniční krajině“ 17

Kongres o biologii jelenovitých v Coloradu 18

Grantová služba Lesů ČR podporuje i výzkumné projekty
orientované na myslivost 22

Anketa

Lovecká turistika v České republice 27

Soutěž

Rarita roku 2018 – V. kolo a Velké finále 30

Lovecký pes

80. Memoriál Karla Podhajského 34

Bezpečnost a ochrana psů při lovu
– realizační fáze 37

Komerční prezentace

Vyhledávací zařízení DOG GPS X30 40

Redakce *Světa myslivosti* používá
kvalitní oblečení Seeland a Härkila od

O B S A H

FeHoVa 2019	41
V Kuksu byla pokřtěna novinka od Mikovu – zavírací lovecký nůž Hubert	63

Lovecká výzbroj a výstroj

Bestguarder WG-80 a ATN 4–16x BinoX HD: dva digitální noční binokulární dalekohledy v testu	43
Rychlotest Sauer 303 a Swarovski Z8i 0,75–6x20 na začátku sezony	46
Dálková lovecká střelba V. – Lov	49

Sportovní střelba

Český pohár v loveckém parkúru 2018	52
---	----

Lovecké album

Jelení říje 2018	54
------------------------	----

Zajímavosti

Jak byl uloven nejsilnější polský jelen	58
---	----

Reportáž

Myslivecké slavnosti sv. Eustacha, Křivoklát 2018	60
Čtvrtstoletí Svatohubertské slavnosti v Kuksu	62

Z historie

Hlavenecký pomník	64
-------------------------	----

Myslivecká výročí – listopad	65
------------------------------------	----

Oznámení

Ing. Jiří Šmotek sedmdesátiletý	65
Za Ing. Vladislavem Badalíkem	65

Poslední leč

Kamzík z Vraního vrchu	66
Konečně listopad!	69

Dobrou chuť

Zvěřinový guláš	71
-----------------------	----

www.svetmyslivosti.cz

Svět myslivosti elektronicky: www.alza.cz

www.facebook.com/svetmyslivosti

Foto archiv redakce

Foto archiv redakce

Foto Jaroslav Vogeltanz

Foto archiv redakce

Foto archiv redakce

Vláda schválila vyplácení zástřelného za ulovené divočáky

Vláda schválila na svém jednání 24. října kromě jiného zavedení zástřelného za černou zvěř. Sto milionů korun by nově mělo jít pro myslivce, kteří budou lovit více prasat divokých, než byl průměr za poslední tři roky. Systém je nastaven tak, že zástřelné ve výši 2000 Kč se bude vyplácet za každého uloveného divočáka nad tříletý průměr v dané honitbě. Zástřelné bude vypláceno uživateli honitby.

„Českomoravská myslivecká jednota považuje finanční příspěvek jako motivaci při boji s africkým morem prasat za správný krok,“ sdělila České tiskové kanceláři Martina Novotná z ČMMJ. Podle experta jednoty Miloše Ježka by ale bylo vhodnější, kdyby vyplácení peněz bylo podmíněno ulovením dospělých kusů, zejména bachyní. Finanční příspěvek na snižování početních stavů prasete divokého se bude vyplácet již od 1. listopadu 2018.

Počet ulovených prasat divokých letos za pololetí meziročně klesl o více než 16 000 na 69 335 kusů. Vyplývá to z údajů Státní veterinární správy, kam myslivci povinně posílají vzorky na kontrolu zvěřiny na svalovce. Tento údaj se může lišit od oficiálních mysliveckých statistik, které myslivci zveřejňují vždy za myslivecký rok, jenž končí březnem. Podle Miloše Ježka mají letos divočáci hodně přirozené potravy, takže se hůře loví.

Již při zveřejnění návrhu na zavedení zástřelného se na sociálních sítích rozpoutala vášnivá diskuse o lovu černé zvěře pro peníze. Vývoj bude bezpochyby zajímavé

sledovat, neboť letošní podmínky vyplácení zástřelného se podstatně liší od podmínek v loňském roce, kdy se v souvislosti s Aujeszkyho chorobou platilo za každého uloveného divočáka. Tak tomu nyní nebude a překonat průměr posledních tří let v honitbách, kde se ulovilo hodně zvěře, nebude snadné. Motivaci lovců bezpochyby ovlivní i fakt, že zástřelné se nebude vyplácet na jejich účty, nýbrž na účty uživatelů honiteb.

Foto Marek Mejstřík

Finanční příspěvek na snižování početních stavů prasete divokého

- (1) Předmětem finančního příspěvku na snižování početních stavů prasete divokého je ulovení prasete divokého v souladu se zákonem o myslivosti.
- (2) Finanční příspěvek na snižování početních stavů prasete divokého lze poskytnout na každý kus, kterým byl v příslušné honitbě v hospodářském roce překročen roční průměr úlovku prasat divokých ve stejné honitbě za tři hospodářské roky bezprostředně předcházející hospodářskému roku, za který je finanční příspěvek požadován. Pokud u nově uznaných honiteb chybí údaj o úlovku prasat divokých za některý z tří předchozích hospodářských roků, použije se jako roční průměr úlovku prasat divokých za tři předchozí hospodářské roky hodnota tří kusy na každých 100 ha výměry honitby, zaokrouhlená po výpočtu na celé čísla dolů.
- (3) Pro výpočet se za hospodářský rok, za který je finanční příspěvek požadován, uvádějí pouze kusy evidované Státní veterinární správou jako vyšetřené na přítomnost svalovce a předložené k tomuto vyšetření s ocasem.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1. listopadu 2018

Podle ČTK, 23. a 24. 10. 2018, red.

VLS mají nového ředitele

Novým ředitelem státního podniku Vojenské lesy a statky ČR (VLS) se 1. listopadu stal Ing. Petr Král, který ve funkci nahradil Ing. Josefa Vojáčka, jenž odešel do čela Lesů České republiky, s. p.

Foto archiv VLS

Ing. Král se narodil 26. dubna 1976. Vystudoval Střední lesnickou školu v Písku a Mendelovu zemědělskou a lesnickou univerzitu v Brně. V letech 1999–2002 působil u firmy Lesy Český Krumlov, a. s., v letech 2003–2005 ve společnosti Allwood, a. s. Od roku 2006 pracuje u VLS na divizi Horní Planá, kterou od roku 2015 řídil.

„Chci se zaměřit především na řešení následků kalamitní situace v moravských divizích podniku a minimalizaci negativních dopadů na hospodaření státního podniku,“ popsal své priority Ing. Král.

Podle www.silvarium.cz, 26. 10. 2018, red.

Medvěd na Zlínsku

Od letošního září se ve Zlínském kraji potuluje medvěd, který vzbudil velký mediální rozruch. Opakovaně byl vyfotografován fotopastmi, ale též pozorován za bílého dne. Medvěd se pohybuje na poměrně velkém území, napadá hospodářská zvířata a ničí úly. Snahy o jeho odchyt vyšly zatím naprázdno.

Zlínský hejtmán Jiří Čunek se neúspěšně pokoušel vyřídít odstřel medvěda, který je nebezpečný i lidem. Podle nejčerstvějších zpráv pomohou medvěda hledat fotopasti. Členové týmu, který Zlínský kraj pověřil jeho odchycem, je plánovali koncem října rozmístit v terénu. S oblastí výskytu medvěda se měli přijet seznámit také odborníci, kteří dokážou zvíře uspat narkotizační střelou. Poslední říjnový víkend se medvěd objevil u obce Hovězí na Vsetínsku.

Foto archiv Jiroslava Kauličky

Podle ČTK, 29. 10. 2018, red.

ČMMJ kritizuje návrh plošného zákazu prodeje střeliva s obsahem olova

Ve středu 24. října t. r. svolaly Českomoravská myslivecká jednota (ČMMJ) a Český rybářský svaz (ČRS) tiskovou konferenci, na které chtěly obhajovat používání olova v brokovém a kulovém střelivu a v rybářských zátěžích. Důvodem k pozvání novinářů byla zpráva Evropské agentury pro chemické látky (ECHA) z letošního srpna. ECHA na základě výsledků svého výzkumu doporučuje Evropské komisi prosadit plošný zákaz prodeje střeliva s obsahem olova a rybářských olůvek.

ČMMJ zastoupená jednatelem Ing. Milošem Fischerem, MBA, považuje některé výroky ECHA za nepravdivé a nepodložené mysliveckou a rybářskou praxí. Žádá proto odmítnutí připravované regulace Evropské komise. Během tiskové konference zazněly následující argumenty:

- Podle ECHA je olovo příčinou primárních otrav zvířete. ČMMJ však oponuje tím, že v České republice nebyla prokázána otrava olovem ani u zvířete, ani u člověka. Pravděpodobnost pozření olova je u jiných než vodních ptáků velmi nízká, přičemž použití střeliva s obsahem olova je na mokřadech již dnes zakázáno.
- Problematické jsou podle ECHA také sekundární otravy srstnatých predátorů, dravců i člověka. K druhotné otravě však nedochází konzumací masa, nýbrž pozřením olova obsaženého v žaludku. Pravděpodobnost takové otravy je podle ČMMJ zanedbatelná.
- U člověka je situace podobná: pravděpodobnost, že se do oběhu dostane zvířina kontaminovaná olovem, je v podstatě nulová. Navíc při ošetření zvěřiny před zpracováním, kdy jsou broky vyjmuty a probarvená zvěřina vyříznuta, se nebezpečí otravy minimalizuje.

- Ve prospěch olovených střel mluví i celkové množství nábojů vystřílených myslivci při běžné praxi během roku, které je podle jednatele ČMMJ ve srovnání s ostatními ekologickými zátěžemi zanedbatelné.
- Za olovené střelivo dosud neexistuje adekvátní náhrada, zejména pro malorážky a vzduchovky využívané i ve sportovní střelbě.
- U ocelových broků byl pozorován menší ranivý účinek, takže při jejich používání se zvyšuje množství poraněné zvěře. Problémem je také velká odrazivost ocelových broků a s tím spojené riziko úrazu během honů.
- Nebezpečí zranění je ještě větší u střel kulových. Jako náhrada jsou nabízeny kompozitní střely, které jsou sice přesné a mají srovnatelnou ranivost, ale vzhledem k použitému materiálu, který je tvrdší než olovo, existuje velké nebezpečí odrazu střel. Zatímco měkké olovo se při nárazu roztříští, kompozitní střely zůstávají po odrazu vcelku a pokračují v letu téměř stejnou rychlostí.

ČMMJ a ČRS navrhuji regulaci založenou na zprávě ECHA odmítnout jako neopodstatněnou.

Text a foto redakce

Předplatné Světa myslivosti jako vánoční dárek

Dárkový poukaz na celoroční předplatné časopisu Svět myslivosti

Udělejte radost svému blízkému
a věnujte mu předplatné
Světa myslivosti 2019.

Vyrobíme pro vás osobní dárkový poukaz.

Kontaktujte redakci:

Lesnická práce, s. r. o.

P. O. BOX 25

281 63 Kostelec nad Černými lesy

Tel.: 321 679 413, 604 211 171

E-mail: predplatne@lesprace.cz

Německo: změna zákona o myslivosti kvůli AMP

Německý spolkový sněm schválil 27. září t. r. změny ve spolkovém zákoně o myslivosti. V souvislosti s epidemií afrického moru prasat bude nově možné ukládat myslivcům úkoly vedoucí k eliminaci nákazy a myslivci budou muset tolerovat aktivity prováděné v jejich honitbách také jinými subjekty. Zákon již potvrdila Spolková rada.

Jednou z významných odlišností je změna systému kompenzací. V případě úřady nařízeného odstřelu divočáků (něco jako sanitární odstřel) bude za každého uloveného

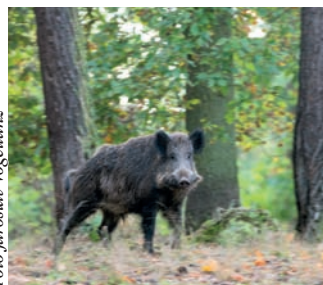

Foto: Jaroslav Vogeltanz

divočáka vypláceno zástřelné až 800 eur. Myslivci, kteří se zúčastní sanitárního odstřelu, budou mít nárok na vyplacení 100 eur za každých pět hodin strávených lovením. Také v případě úřady nařízeného hle-

dání uhynulých divočáků budou mít vlastníci pozemků i myslivci s povolenkou k lovu na těchto pozemcích právo na úhradu nákladů spojených s touto aktivitou. V tomto případě zákonodárci stanovili sazbu 50 eur za každou hodinu vyhledávání a odklizení kadáverů černé zvěře. V případě neuspokojivého zapojení vlastníků a nájemců honiteb do nařízeného odstřelu budou mít úřady právo umožnit lov v příslušných honitbách jiným subjektům.

Část myslivců hodnotí novelizaci zákona, která umožní státním orgánům velmi citelně zasahovat do lovu černé zvěře, značně kriticky. Domnívají se, že není třeba vytvářet další předpisy v situaci, kdy současný zákon funguje a ukládá povinnost spolupracovat při odstraňování epizootologických problémů, na nichž se podílí lovná zvěř.

Podle www.jagderleben.de a www.braczowiecka.pl, 27. 9. 2018, red. a Ko

Dánsko: legalizován lov lukem

Na konci srpna letošního roku podepsal dánský ministr životního prostředí zákon, který zahajuje čtyřleté zkušební období lovu lukem. Od začátku září 2018 je v Dánsku možné lovit lukem jelena sika, jelena evropského a daňka.

Na konci září roku 2017 byl návrh projednán v Radě pro ochranu volně žijících živočichů, která doporučila ministrově, aby zahájil zkušební období pro lov lukem velkých druhů jelenovitých. Lovec, který chce v Dánsku používat k lovu luk a šipky, je povinen absolvovat myslivecký kurz a dvoudenní výcvik lukostřelců, po němž následuje teoretický i zkušební test.

Požadavky na luk a šipky, které mohou být použity k lovu uvedených druhů zvěře, jsou následující:

1. Energie nárazu musí být nejméně 80 J a hmotnost šipky alespoň 33 g.
2. Požadavky na lovecký hrot: musí být opatřen nejméně třemi řeznými břity s průměrem řezu minimálně 25 mm.

Podle cic-wildlife.org, 5. 8. 2018, red.

Rakousko: zákon o zbraních by měl přinést myslivcům úlevu

Rakousko plánuje změnu zákona o zbraních. Jednou z novinek užitečných pro myslivce by mělo být povolení používat při dosedech krátké palné zbraně. Počítá se rovněž s umožněním používání tlumičů. Výjimka ze zákazu jejich používání se vztahuje na držitele loveckého lístku, jestliže „pravidelně loví“. Pokud by měl příslušný úřad důvod domnívat se, že „dotyčná osoba ve skutečnosti nemůže pravidelně vykonávat nebo provádět lov“, musí o tom vydat rozhodnutí. Návrh zákona byl zaslán rakouskému parlamentu k hlasování 8. října. Další výsledky se očekávají v listopadu. V roce 2019 by měl zákon vstoupit v platnost.

Podle jagderleben.de, 10. 10. 2018, red.

V Malopolsku a ve Slezsku se nebude kvůli změně klimatu lovit!

Polský ministr vnitra využil možnosti, kterou mu dovoluje zákon, a na omezený čas a na poměrně rozsáhlém území zakázal nošení zbraně i rozložené a vybité. Zákaz se vztahuje na Krakov (19.–25. 10.) a celé Malopolsko a Slezsko (25. 11. – 16. 12.). Toto opatření znamená, že myslivci nemohou na uvedeném území nosit zbraně ani lovit. Kvůli tomu přijdou z doby určené na společné lovy o celých pět týdnů! Důvodem tohoto drastického opatření je zasedání Klimatické komise OSN a další doprovodné akce související s tímto tématem. Předpokládá se, že na této velké mezinárodní akci bude až 30 tisíc zahraničních účastníků. „Analýza rizika ukázala, že navrhovaná opatření jsou nezbytná,“ uvedl ministr vnitra. Přestože myslivci protestovali a předkládali různé návrhy, které by zmírnily dopad tohoto nařízení, nebylo to nic platné.

Zákazu využili odpůrci lovu z organizace Lidé proti myslivcům a začali vybízet veřejnost k „lovu na myslivce“. V prohlášení organizace na Facebooku se mimo jiné píše: „Organizujeme velký

lov na myslivce! Pokud se v uvedeném termínu dozvíte o lovu nebo uvidíte myslivce se zbraní, fotografujte nebo filmujte. Naši dobrovolníci budou hlídkovat u firem vyrábějících zbraně, budou pozorovat prodejny zbraní a střeliva a také budou u ústředí Polského mysliveckého svazu. Za každý fotografii nebo videem zdokumentovaný případ porušení zákazu nošení zbraně vyplácíme 100 zlotých v hotovosti. Všechny tyto případy naše organizace nahlásí jako trestný čin a budeme žádat, aby přistiženému myslivci byla odebrána lovecká zbraň. Nulová tolerance mysliveckým zločincům! Posílejte informace, podporujte naše aktivity, darujte finance na boj s myslivci. Jedině společným úsilím porazíme mysliveckou mafii!“ Co k tomu dodat?

Foto: archiwum redakcji

www.braczowiecka.pl, 3. 10. 2018, Ko

SUBARU
Confidence in Motion

Řidičovy druhé oči
EyeSight
Driver Assist Technology

SUBARU
FINANCE

CITLIVÝ DRSŇÁK

ZVLÁDNE COKOLI. JAKO VY.

SUBARU XV

**UNIVERZÁL
PO JAPONSKU.**

Naše XV nepokazí žádný výlet – díky nové pevnější podvozkové platformě a permanentnímu pohonu všech kol Symmetrical AWD. Svým novým autem pak zlehka projedete městskou džunglí i po rozbité lesní cestě či promáčené louce až k vaší chatě. EyeSight, řidičovy druhé oči, vás navíc ochrání před kolizí nejen v ranní koloně. Tak kam vyrazíte dnes? Navštivte nás na subaru.cz, zazijsubaru.cz a subaru-butik.cz!

Kombinovaná spotřeba paliva 6,2-7,0 l/100 km, emise CO₂ 140-159 g/km | Obrázek je pouze ilustrativní.

subaru.cze

subarucz

subarucz

*Limitovaná
NABÍDKA*

100 X AUTO S BONOUSEM **AZ 72000 Kč**

XV AWD 2018 1.6i Trend
od **530 000** Kč vč. DPH

Ve Světě myslivosti č. 10/2018 jsme přinesli rozhovor s Josefem Slabým z neziskové organizace Myslivot, z. s., o netradiční formě myslivecké pedagogiky, kdy výuka neprobíhá v mysliveckém kroužku, jak jsme zvyklí, ale lektor oslovuje děti ve školách či na výstavách a celou „učebnu“ si vozí s sebou. Již od roku 1991 úspěšně funguje podobný model v Německu. Na podrobnosti velmi inspirativního projektu jsme se zeptali Ralfa Pütze, referenta pro vzdělávání z Německého mysliveckého svazu (DJV), který aktivitu nesoucí název Lernort Natur (Přírodní učebna) zaštiťuje.

„Lektoři mají k dispozici vozy vybavené nejrůznějšími exponáty a objíždějí s nimi školy a myslivecké kulturní akce. Výhodou této formy výuky je množství oslovených dětí, ale také působení na nemysliveckou veřejnost,“ říká Ralf Pütz. „Při návštěvách škol a veletrhů mají totiž lektoři, kterými jsou vesměs myslivci, možnost představit své znalosti a práci v nejlepším světle. A co je nejdůležitější – děti i dospělí se během výuky dostanou ven, do přírody, něco se o ní dozvědí a jsou jí zase o krok blíží!“

Jak iniciativa Lernort Natur vznikla?

Jde o celostátní projekt DJV, který vznikl v roce 1991 v Dolním Sasku. Jeho záměrem bylo seznámit děti – a nejen je – s přírodou v okolí jejich domovů. Dalším cílem bylo rozšířit znalosti o zvířatech žijících v kulturních a průmyslových oblastech a o potřebě lovu a myslivosti. Silnou stránkou iniciativy je široká nabídka nástrojů a aktivit a lokální charakter výuky, které usnadní komunikaci mysliveckých organizací s místními školami, školkami a úřady.

Iniciativa tedy funguje pod DJV, nebo samostatně?

Celostátně funguje pod záštitou DJV a v jednotlivých spolkových zemích si vše řídí patnáct zemských organizací. Pokud se chce někdo do práce Lernort Natur zapojit, musí to být pod hlavičkou DJV a s logem iniciativy. Způsob, jakým výuku pojme, ale záleží na něm. DJV nastavuje pouze základní pravidla.

Kolik lektorů a „mobilních učeben“ je v celém Německu do iniciativy zapojeno?

Poslední průzkum jsme provedli za rok 2017, kdy jsme měli k dispozici 300 mobilních vozů a 7000 lektorů a dobrovolníků pracujících pro Lernort Natur při různých příležitostech.

Lektoři jsou zaměstnanci DJV?

Ne, Lernort Natur je založena na dobrovolnosti. Všichni lektoři jsou dobrovolníci, nedostávají žádný plat.

„Silnou stránkou iniciativy je široká nabídka nástrojů a aktivit a lokální charakter výuky, které usnadní komunikaci mysliveckých organizací s místními školami, školkami a úřady.“

Kdo vše financuje – lektoři, vozy a pomůcky, které pro výuku používáte?

Zdroje jsou různé. Iniciativa Lernort Natur je součástí zemských mysliveckých svazů, které jsou financovány, stejně jako celý DJV, z členských příspěvků. Část příspěvků slouží k zaplacení aktivit organizace, takže i k podpoře Lernort Natur. Hodně peněz věnují i sami lektoři. Na množství projektů jsme získali také sponzory, například na vozy, školy a školky v přírodě nebo vybavení. Stále více grantů čerpáme od ministerstev a místních úřadů, které nás mohou podpořit v rámci velkých projektů.

Foto archiv redakce

**Dostat mladé lidi ven,
aby se učili srdcem,
rukama a hlavou!**

„V roce 2017 jsme měli k dispozici 300 mobilních vozů a 7000 lektorů a dobrovolníků pracujících pro Lernort Natur.“

Jaké jsou roční finanční náklady spojené s Lernort Natur?

Celkové náklady se těžko odhadují, máme víc než 500 regionálních organizací, 15 zemských poboček a centrálu při DJV. V roce 2017 bylo jen do materiálů a vybavení Lernort Natur investováno myslivci, spolky i jednotlivci přibližně 410 000 eur. Objem investovaných prostředků každoročně stoupá.

Proškoluje DJV lektory?

Ano, v rámci našeho programu pořádáme asi 30 seminářů za rok. Lektory učíme obecné základy pedagogiky, lesnickou pedagogiku, komunikaci, vztahy s veřejností, první pomoc, pedagogiku pro osoby se zvláštními potřebami a mnoho dalšího. Nabízíme také získání certifikátu proškoleného lektora.

Lektori jsou nejen zváni do základních a mateřských škol, ale objíždějí i výstavy, veletrhy a podobné akce...

Ano, věnují se všem těmto aktivitám. Nabízejí lekce ve školách a mateřských školách, nebo zvou děti na výuku v přírodě a připraví lekci třeba v lese. Naše vozy a výukový materiál jsou pravidelně k vidění na veletrzích a dalších veřejných akcích. Velká prezentace iniciativy se každý rok

v lednu koná na „Mezinárodním zeleném týdnu“ v Berlíně a na vzdělávacím veletrhu Didacta vždy v únoru v Hannoveru.

Kolik dětí za rok oslovíte?

V loňském roce jsme s našimi programy oslovili odhadem 800 000 osob. V mateřských a základních školách to bylo 167 400 dětí, dospělí a rodiny představovali 108 000 oslovených a dalších 472 000 osob byli návštěvníci různých veletrhů.

Platí si školy program Lernort Natur?

Většinou je to zdarma, ale lektori mohou požadovat příspěvek od škol nebo veřejnosti na pokrytí nákladů na cestovné a vybavení.

Jak dlouho trvá výukový program?

To záleží na místě, kde se koná. Výuka může být v rozsahu jedné nebo více učebních hodin. Možností jsou ale také projektové týdny nebo výuka venku v přírodě. Mezi lektory myslivci, školami a místními úřady se vytvořilo množství výborných kontaktů, takže někteří myslivci spolupracují se školami dlouhodobě a nabízejí kvalifikované lekce po celý školní rok. Velmi populárními se stávají dětské tábory.

Co všechno s dětmi ve výukových programech podnikáte? Jde především o ukázky exponátů, které vozíte s sebou, nebo spíše o aktivity v terénu – procházky v lese, hry a podobně?

Možné je všechno. Dobrovolníkům doporučujeme, aby si zvolili způsob, který jim nejvíce vyhovuje. Každý region má svou individuální nabídku. Často se pracuje s exponáty, ale většinou následují i venkovní aktivity, abychom dostali principu vzít mladé lidi ven, aby se učili srdcem, rukama a hlavou. Při venkovních aktivitách používáme nástroje lesnické pedagogiky.

Foto Ralf Pütz

3x foto Ralf Pütz

Máte kromě mobilních vozů i nějaká stálá zařízení, kam je možné zvát návštěvníky?

Ano, na některých místech taková zařízení vznikla. Jen například v Severním Porýní-Vestfálsku jde o zážitkovou lesní školu v Bochumi, zážitkové muzeum Lernort Natur v Monschau či o statek v Hardehausenu u Warburgu, kde mají návštěvníci mož-

nost seznámit se s mnoha aktivitami Lernort Natur.

Iniciativa získala dvakrát cenu UNESCO. Můžete přiblížit, za co přesně jste byli oceněni?

Cena nám byla udělena během „Desetiletí vzdělávání pro udržitelný rozvoj“ dvakrát

„Lektoři nabízejí lekce ve školách a mateřských školách, nebo zvou děti na výuku v přírodě a připraví lekci třeba v lese. Naše vozy a výukový materiál jsou pravidelně k vidění na veletrzích a dalších veřejných akcích.“

– v letech 2005 a 2014. Jako myslivci hospodaříme s přírodními zdroji na základě principu udržitelnosti, stejně jako lesníci, kteří tento přístup vytvořili již před třemi stovkami let. Porota Organizace spojených národů uznala, že Lernort Natur není jen mysliveckou aktivitou, ale že ukázala, jak přírodní pedagogika pokrývá i sociální, ekonomické a kulturní požadavky. Přivádí lidi do přírody, aby ji poznali, věnovali se praktické týmové práci, učí je, jak zacházet s přírodními materiály, jak získávat zdroje potravy a připravovat z nich jídlo, jak ho hospodárně využívat a mnoho dalšího. Byli jsme také oceněni za náš seminární program a za materiály, které vytváříme pro školy, učitele a naše dobrovolníky.

Děkuji za rozhovor.

Martina Nentvichová

Více informací najdete na

www.jagdverband.de/lernort-natur.

Musíme jít za lidmi!

Nemám ponětí, jak se v Německu před 27 lety zrodil nápad Přírodních učeben na kolech, ale jsem přesvědčen, že to je geniální nápad. Nečekat, až lidé, kterým potřebujeme něco sdělit, přijdou k nám a my jim to budeme moci říct, ale jít rovnou za nimi! Jak jednoduché! A jak inspirativní!

Když jsem se o Lernort Natur a možnosti přenosu třeba jen části know-how německých kolegů do našich podmínek bavil před přibližně deseti lety s tehdejšími jednatelem Českomoravské myslivecké jednoty, se zájmem mě vyslechl a poté, co jsem skončil, konstatoval, že je to sice pěkné, ale stálo by to hodně peněz. Tečka. Komu jinému jsem ale měl o dané věci měl říci než kormidelníkovi naší největší myslivecké organizace?

Něco podobného, co v Německu úspěšně organizovaně funguje téměř tři desítky let, dělají u nás roky „na koleně“, na vlastní pěst, v rozličných podobách, ale bez jednotné metodiky a koordinace různých subjektů – od jednotlivců, přes myslivecké spolky, soukromé uživatele honiteb až po okresní myslivecké spolky. Není to škoda? Nezasluhuvalo by to jiný přístup?

Práce, o které je řeč, je velice náročná. Na čas a peníze, na trpělivost, těch, kteří se jí rozhodnou věnovat. Celkově. Je to běh na dlouhou trať. Ale nikdo ji za nás myslivce neudělá. Musíme sami. Když se do toho nedáme, podmínky pro myslivost budou stále složitější.

David Vaca

Foto archiv redakce

Myslivecká pedagogika u ČMMJ

Iva Benešová

Českomoravská myslivecká jednota, z. s., (ČMMJ) soustavně pečuje o vzdělávání mládeže. Je si velmi dobře vědoma toho, že zkušenosti a poznatky je nutné předávat z generace na generaci. V roce 1977 u nás působilo přibližně 1600 kroužků s více než 20 000 mladými myslivečky. Negativní zlom nastal mezi lety 1990 a 1991, kdy se počet kroužků snížil na pouhou desetinu – na 168 kroužků s 1600 dětmi. Klesající tendence pokračovala až do roku 1998, od kterého se počty dětí v kroužcích začaly opět pomalu zvyšovat.

AKTUÁLNÍ SITUACE

ČMMJ v současnosti eviduje 223 aktivních vedoucích ve 162 kroužcích, které navštěvuje přes 2205 dětí a jejich počty nadále stoupají. Ve srovnání s rokem 2017 je to dvojnásobek, což souvisí s tím, že naše pojišťovna Halali umožnila sjednání úrazového pojištění pro děti v kroužcích zdarma a této možnosti využili mnozí vedoucí a též okresní myslivecké spolky (OMS) pro 1015 dětí z různých kroužků. Také je důležité zmínit, že ne všechny u nás fungující myslivecké kroužky jsou registrované u ČMMJ, takže celková čísla budou ve skutečnosti vyšší. Hlavně v měsíci září, s počátkem nového školního roku, vznikají nové kroužky.

ČMMJ také letos podpořila drobnými dárkovými předměty a brožurami více než 180 dětských mysliveckých dnů, kterých se zúčastnily tisíce dětí z mysliveckých rodin, ale i z rodin nemyslivců. Tyto akce mají velký vliv nejen na osvětu v myslivosti, ale i na budování vztahů např. mezi myslivci a zemědělci, kteří by dnes více než kdy jindy měli spolupracovat.

ZLATÁ SRNČÍ TROFEJ

ČMMJ si uvědomuje, jak důležité je vzdělávat děti a mládež. Jejím největším projektem je v tomto směru Zlatá srnčí trofej – vědomostní soutěž pro mladé

myslivce a ochránce přírody, v níž si děti na úrovni kroužků a okresů porovnávají své znalosti a vědomosti v mysliveckých disciplínách. Ti nejlepší z každého OMS postupují do celostátního finále, což je čtrnáctidenní soustředění plné přednášek, výletů a her, zakončené vyhlášením vítězů. Letos se konal již 48. ročník národního finále Zlaté srnčí trofeje, kterého se zúčastnilo rekordních 127 dětí – 59 v kategorii A (3.–5. třída) a 68 v kategorii B (6.–9. třída).

SOUTĚŽE A PŘÍMĚSTSKÝ TÁBOR

V brzké době bude zahájen již 17. ročník výtvarné a literární soutěže Mé toulky za zvěří, která je určena dětem od předškolního věku až do 15 let v různých kategoriích. ČMMJ také spolupracuje na přírodovědné vědomostní soutěži Příroda kolem nás. Novým projektem na léto 2019 bude první příměstský tábor s programem zaměřeným na myslivost a její tradice, výlety do přírody a nejrůznější hry.

Smysluplnost myslivecké pedagogiky dokazuje i fakt, že mnoho dětí se díky kroužkům rozhodlo jít studovat přírodovědné a lesnické obory na středních školách.

JAK SE ZAPOJIT DO MYSLIVECKÉ PEDAGOGIKY?

Možností, jak se věnovat myslivecké pedagogice, je mnoho – od jednorázových akcí (pořádání besed a přednášek ve školách a školkách, dětských dnů organizovaných mysliveckými spolky) až po vedení kroužku s uspořádáním místního kola Zlaté srnčí trofeje. Ve všech variantách práce s dětmi bude zájemcům nápomocen místně příslušný OMS ČMMJ a autorka tohoto článku.

VZDĚLÁVÁNÍ VEDOUČÍCH MYSLIVECKÝCH KROUŽKŮ

Od roku 2011 pořádá ČMMJ ve spolupráci se Střední lesnickou školou Hranice kurzy pro vedoucí mysliveckých kroužků. Do současnosti jimi prošlo 148 zájemců o práci s mládeží. Začínající vedoucí jsou díky přednáškám z pedagogiky, sociologie a psychologie seznámeni se základy vedení kroužků. Samozřejmě nechybí praktická výuka formou ukávek her a soutěží, a to jak s ostatními lektory, tak s dětmi z mateřských a základních škol. Od roku

2x foto archiv ČMMJ

2017 ČMMJ organizuje i nadstavbové kurzy zaměřené na lesnické disciplíny, např. na dendrologii, botaniku či ochranu lesa.

MATERIÁLNÍ PODPORA DĚTSKÝCH DNŮ A KROUŽKŮ

ČMMJ podporuje jednorázové akce pro děti drobnými dárkovými předměty. Každý kroužek může získat základní sadu materiálů vydávaných ČMMJ, přičemž materiály se liší podle věku dětí, jimž jsou určeny. Vzhledem ke zvyšujícím se nárokům na vizuální podobu materiálů se snažíme přicházet s novými a moderně zpracovanými výukovými pomůckami. Letos v listopadu vydáme další díl z edice o naší přírodě (již dříve vyšly publikace *Naše jehlíčnany* a *Naše zvěř* – pozn. red.). Tentokrát jsme se zaměřili na listnaté stromy. Kromě zmíněných materiálů si může každý OMS zažádat o dotaci na pořádání okresního kola Zlaté srnčí trofeje. Příspěvek činí 200 Kč na účastníka příslušného OMS.

ÚRAZOVÉ POJIŠTĚNÍ HALALI

ČMMJ kroužkům zdarma nabízí úrazové pojištění dětí, které platí po dobu jednoho kalendářního roku. V prosinci je třeba pojistku obnovit pro rok následující, tzn. zaslat pojišťovně aktualizovaný seznam dětí. V případě založení nového kroužku nebo příchodu nových členů lze pojistku během roku kdykoliv doplnit.

Autorka:

Bc. Iva Benešová, referentka pro práci s mládeží ČMMJ

S HUBERTEM DO LESA, DO ŠKOLY A MOŽNÁ I DÁL

Zdeněk Navrátil

Poté, co Českomoravská myslivecká jednota v 90. letech opustila dobře fungující systém mysliveckých kroužků a velmistr Řádu sv. Huberta objevil v učebnicích pro žáky I. stupně základních škol velmi nekvalifikované a realitě odporující stati, začal Řád sv. Huberta připravovat vzdělávací projekt o přírodě a myslivosti.

Za vzor byly vzaty pracovní listy lesního pedagoga Václava Lokvence ml., který se stal spolupracovníkem a autorem prvotních námětů. Pedagogickou stránku projektu redigovala Mgr. Helena Turková a grafickou podobu mu dával výborný grafik Daniel Václavík. Dozor nad odbornou stránkou zajišťoval autor tohoto článku.

Definitivní podoba projektu „S Hubertem do lesa“ vyjela z tiskárny v roce 2009 a okamžitě vyvolala velký zájem. Osobně jsem poštou rozeslal přes sto souborů pracovních listů, a to zejména učitelům a učitelkám základních škol po celé republice. Projekt byl poté vydán i na CD a představen na semináři Středoevropského institutu ekologie zvěře v Židlochovicích, kde zaujal i německé a rakouské myslivce. Eminentní zájem o něj projevil myslivci ze Slovenska. Poté byl vydán na CD i v polštině.

Zájem o projekt stále trvá, průběžně jej na požádání distribuji. Podkladové materiály byly volně ke stažení na internetových stránkách řádu, ale při vytváření nové podoby webu byly staženy a nyní se připravuje obnovení. Projekt obsahuje 18 pracovních listů v černobílém provedení, aby si je malé děti mohly vybarvovat. První dva listy jsou zaměřeny na historii a zbývajících 16 na celoroční hospodaření v přírodě (vždy po čtyřech na jedno roční období). První list v cyklu je vždy věnován příslušnému

období a další tři jednotlivým měsícům v něm. S listy mohou děti pracovat ve třídě i venku v přírodě. Listy jsou doplněny ilustracemi, na nichž je znázorněn

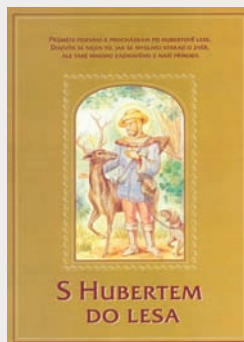
Hubert v podobě myslivce pečujícího o zvěř, a to tak, aby jeho činnost byla v souladu s ročním obdobím. Součástí projektu je také metodika pro pedagogy. Materiál poskytuje i přehled mezipředmětových vztahů, které je možno prostřednictvím nabízených činností naplnit. Cílem je navodit u žáků otázky týkající se života na Zemi, Země vnímané jako domov mnoha druhů, principů vzniku a zániku, zodpovědnosti a nároků na práva.

Projekt „S Hubertem do lesa“ uvedli do praxe otec a syn Lokvencové, kteří ho pravidelně realizují na Svatohubertských slavnostech na Kuksu, v Chudeřicích i jinde. Poprvé byl takto prezentován v roce 2011 na Svatohubertské slavnosti v Praze. V Kuksu projde stezkou Hubertových hospodářů každoročně přibližně 40 dětí. V tomto smyslu se dá říci, že jde o velmi zdařilý vzdělávací projekt, který přispívá ke kladnému náhledu na myslivost a její odborné působení na přírodu.

V dalších letech řád pokračoval ve vývoji činnosti na úseku vzdělávání veřejnosti. V roce 2015 došlo k navázání spolupráce s agenturou JOB, sekci pro vzdělávání ve školství, v Týništi nad Orlicí, která se zabývá vzděláváním pedagogických pracovníků.

V roce 2015 a poté i o rok později proběhlo v nově upravených edukačních prostorách hospitálu Kuks týdenní školení Hubertových hospodářů se zaměřením na hospodaření v krajině. Vypsáno bylo pro myslivce, lesníky, zemědělce, rybáře a včelaře. Každý z účastníků musel na závěr zpracovat vzdělávací projekt v oboru, který si zvolil. V současnosti se pracuje na tom, aby projekt byl opět volně ke stažení na internetových stránkách řádu.

Autor: Ing. Zdeněk Navrátil,
mistr Řádu sv. Huberta, Trutnov
Foto archiv redakce

prabos

Česká bota pro českého myslivce

S80657
Vagabund
Ankle

S10453
Fox GTX

S80658
Vagabund
High

S10527
Karib

www.prabos.cz

Bude příští společná zemědělská politika EU pohromou pro drobnou zvěř?

Exkurze FACE na belgickou farmu s políčkem se speciální směsí pro zachování biodiverzity.

Bohumil Straka

I letos byla součástí valného shromáždění FACE (Svět myslivosti č. 10/2018) odborná myslivecká konference uspořádaná v prostorách europarlamentu v Bruselu. Akce konané 4. září se zúčastnilo přes 100 zástupců mysliveckých organizací, vědců, odborníků na ochranu přírody, europoslanců i úředníků. Hlavním tématem konference „The Next CAP: Armageddon for Hares, Pheasants & Co.“ bylo, zda připravovaná společná zemědělská politika Evropské unie (SZP) po roce 2020 bude, či nebude katastrofou pro drobnou zvěř. Konferenci předcházela exkurze na belgický venkov – na farmu, která je modelovým příkladem udržitelného zemědělského hospodaření spojeného s péčí o biodiverzitu.

Evropští myslivci si uvědomují, že SZP je zásadním podpůrným mechanismem pro zemědělství a venkovské oblasti v Evropě. V současné podobě má bohužel významný negativní dopad na životní prostředí, biologickou rozmanitost a stav mnoha živočišných druhů včetně zvěře. Zejména populace drobných živočichů včetně zajíců, bažantů, koroptví aj. se kvůli intenzivním zemědělským praktikám výrazně zmenšily. Dochází k dramatické ztrátě kvality biotopů a potravy a poklesu hojnosti hmyzu vlivem neudržitelného využívání přírodních zdrojů nevhodnými způsoby zemědělské výroby. Konference hledala možnosti, jak může příští SZP ob-

novit populaci drobné zvěře v Evropě a jak zavést jednoduchá řešení na podporu biologické rozmanitosti.

PŘEDNÁŠELO ŠIROKÉ SPEKTRUM ODBORNÍKŮ

Konferenci předsedal Karl-Heinz Florenz, poslanec Evropského parlamentu a předseda skupiny „Biodiverzita, lov, venkov“, který otevřel diskuzi o budoucnosti drobné zvěře s tím, že v intenzivně obdělávané zemědělské krajině je ztráta stanovišť největší hrozbou pro biologickou rozmanitost.

Podle Oliviera Diany z generálního ředitelství pro zemědělství a rozvoj venkova,

spadajícího pod Evropskou komisi, jsou zemědělství a biologická rozmanitost spojenými nádobami. Dotyčný zdůraznil klíčovou úlohu zemědělců při produkci potravin a managementu přírodních zdrojů. Dále uvedl, že již nynější SZP přispívá k větší biodiverzitě, ale současně zdůraznil, že nové cíle a „ozeleňování“ v nové dotační sedmileté SZP (2021–2027) mají vyšší environmentální a klimatické ambice. Zdůraznil, že nová SZP by měla být více pružnější než ta současná.

PROF. HACKLÄNDER: EU NEDOKÁZALA ZABRÁNIT POKLESU BIODIVERZITY!

Prof. Klaus Hackländer z Univerzity přírodních zdrojů a aplikovaných přírodních věd ve Vídni, vedoucí vědecké divize Mezinárodní rady pro myslivost a ochranu zvěře (CIC), naopak kritizoval „ekologická opatření“ současné SZP a vyzval ke změně strategie: „Přezkum v polovině období 2013–2020 odhalil, že SZP nedokázala zastavit ztrátu biologické rozmanitosti na zemědělské půdě. Problém spočívá v tom, že 5 % povinných ekologicky zaměřených ploch zahrnuje i četná opatření, která nejsou prospěšná pro motýly, ptáky nebo savce, a pokud ano, tak jen částečně. Abychom zabránili další ztrátě biologické rozmanitosti v naší zemědělské krajině, potřebujeme nejméně 5 % skutečných oblastí

biologické rozmanitosti, jako jsou například kvetoucí biopásky.“

ZEMĚDĚLCI V EU CHTĚJÍ VYLEPŠENÍ SZP, ALE I ZACHOVÁNÍ DOTACÍ

Oana Neagu, ředitelka Copa-Cogeca, což je organizace zastřešující evropské zemědělce a agrodružstva v Bruselu, prezentovala přehled hlavních cílů SZP a zdůraznila aktivní závazek zemědělců řešit problémy životního prostředí v Evropě. Rovněž zmínila význam sociálně-ekonomické role zemědělců při udržování přiměřených cen potravin pro spotřebitele a jejich přínosu v odvětví zemědělství, jehož příjem v současné době představuje jen asi polovinu průměrného příjmu ve zbytku ekonomiky. Dodala, že příští SZP bude příležitostí k vylepšení, ale současně bude zásadní, aby se zabránilo jakémukoli snížení rozpočtu věnovaného zemědělcům a riziku renacionalizace SZP.

OCHRANÁŘI SI PŘEJÍ VÍCE PENĚZ, MYSLIVCI MĚNĚ BYROKRACIE

Na krizi biologické rozmanitosti v důsledku SZP na evropské zemědělské půdě a na problém „ekologického prání“ nyní šších dotací poukázal Ariel Brunner, ředitel ochranné organizace BirdLife. Dospěl k závěru, že existuje naléhavá potřeba vyčlenit 15 miliard eur na podporu ekologických přechodů v zemědělství a na právní osvětu.

Werner Khun, odborník na biologickou rozmanitost, zemědělec a myslivec, podrobně popsal, jak intenzivní zemědělství v Německu výrazně zmenšilo životní prostor pro volně žijící živočichy, což vedlo k dramatickému poklesu populací zajíců, koroptví, bažantů, skřivanů a dalších druhů. Dodal, že budoucí SZP by se měla zaměřit méně na byrokracii a sankce a měla by být přizpůsobena tomu, aby lépe podporovala udržování ekologicky hodnotných stanovišť vyhrazených pro ochranu přírody a řízených v souladu s ochrannými cíli.

ZÁLEŽÍ VÁM NA OSUDU DROBNÉ ZVĚŘE? PŘÍSPĚT K JEJÍ ZÁCHRANĚ MŮŽETE I VY!

Je zřejmé, že intenzifikace zemědělství je jednou z hlavních hnačích sil ztráty biologické rozmanitosti v Evropě. Myslivci si tuto hrozbu dobře uvědomují a jsou ochotni spolupracovat s evropskými institucemi a zainteresovanými stranami na nové SZP, která účinně podporuje biologickou rozmanitost a druhy drobné zvěře.

Leták na mysliveckou konferenci v europarlamentu, která se týkala připravované společné zemědělské politiky a budoucnosti drobné zvěře.

Konference se zúčastnilo přes 100 zástupců mysliveckých organizací, vědců, odborníků na ochranu přírody, europoslanců i úředníků.

Na konferenci přednášelo široké spektrum odborníků.

Pokud máte osobní zkušenosti s myslivecko-zemědělským hospodařením a fungují u vás opatření prováděná ve prospěch druhové pestrosti a zachování drobné zvěře, podělte se se sekretariátem Českomoravské myslivecké jednoty o náměty na zlepšení dotační politiky EU. Je na to čas pouze do konce roku, neboť již na jaře 2019 má být příští dotační sedmiletka EU „vykrytalizovaná“.

Jestliže víte o konkrétním pozitivním příkladu, kterak myslivci přispívají k ochraně druhů, sdílejte tyto zkušenosti mezinárodně a on-line – věnujte chvíli času vyplnění internetového dotazníku na stránkách databáze www.biodiversitymanifesto.com (více informací v připojeném rámečku – pozn. red.). Dotazník je v angličtině a němčině. Pokud uvedené jazyky neovládáte, požádejte o pomoc sekretariát ČMMJ.

Autor:
Ing. Bohumil Straka, Ph.D.
člen komise ČMMJ pro zahraniční spolupráci
Foto autor

Manifest biodiverzity

Manifest biodiverzity (Biodiversity Manifesto) poukazuje na přínos a závazek evropských myslivců a lovců pro zachování biologické rozmanitosti prostřednictvím 38 akčních bodů rozdělených do osmi specifických sekcí. Součástí je již 300 projektů, z toho devět z České republiky. FACE v této souvislosti vytvořila webovou stránku www.biodiversitymanifesto.com jako důležitý zdroj informací o lovu a ochraně přírody.

Lov je velmi oblíbenou formou přírodní aktivity, které se v Evropě věnuje sedm milionů osob. Je jednou z nejstarších forem využívání obnovitelných přírodních zdrojů a poskytuje významné sociální, kulturní, ekonomické a ekologické výhody v různých evropských regionech.

Políčko se speciální směsí polních plodin.

Aktuálně o africkém moru prasat

David Vaca

Evropa je kvůli africkému moru prasat (AMP) na nobou, v České republice je klid... Ano, také říjen byl ve znamení trendu z uplynulých měsíců.

VÝVOJ SITUACE V EVROPE

Belgie – od nálezů prvních dvou divočáků uhynulých na africký mor prasat dne 13. září 2018 bylo v oblasti Étalle v provincii Lucembursko na jihu Belgie zjištěno do 26. října 2018 již 144 pozitivních případů, všechny u černé zvěře.

Podle serveru agrarheute.com přenesli virus do Belgie pravděpodobně vojáci, kteří se podíleli na vojenských cvičeních v Pobaltí. Ve stejnou dobu byli v téže oblasti na cvičení také vojáci z Polska a České republiky. V obou státech se virus AMP vyskytuje. Nelze proto vyloučit, že nákazu belgičtí vojáci přenesli domů. O vojenských cvičeních belgických vojáků a možné souvislosti s vypuknutím AMP původně informoval belgický veřejnoprávní rozhlas. Informace byly později potvrzeny belgickým ministerstvem obrany.

Maďarsko – maďarská Národní agentura pro bezpečnost potravin (Nébih) vyhlásila 2. října 2018 nové ohnisko AMP v zemi. Poblíž obce Tarcál v Boršodsko-abovsko-zemplínské župě byl uloven divočák, u něhož byla potvrzena nákaza (do konce října k němu přibýly čtyři další případy z této oblasti). Nové ohnisko, v Maďarsku celkově třetí, leží mezi ohnisky vyhlášenými letos v dubnu (župa Héves severovýchodně od Budapešti) a květnu (župa Szabolcs-Szatmár na východě Maďarska těsně u hranic s Ukrajinou). Vzhledem ke vzdálenosti od nich se předpokládá, že opět došlo ke skokovému přenosu choroby člověkem.

Polsko – v Polsku byl nalezen uhynulý divočák pozitivní na AMP u obce Stary Ra-

chów v Lublinském vojvodství. Místo nálezů je vzdálené přibližně 50 km od míst nálezů na jih od Varšavy, resp. 80 km od míst nálezů na jihovýchodě Polska.

Rumunsko – v rumunských chovech bylo kvůli epidemii AMP utraceno již kolem 400 000 prasat. Nákaza byla zjištěna v 15 ze 41 žup, na něž je Rumunsko administrativně rozdělené. Registrováno již bylo celkem více než 1000 ohnisek nákazy. Na odškodnění majitelů všech domácích i hospodářských chovů bylo v Rumunsku vyplaceno již kolem 30 milionů eur (775 milionů korun). V zemi sice byla proti AMP přijata všechna nezbytná opatření, ale šíření nákazy prasaty divokými je údajně nekontrolovatelné.

AKTUÁLNÍ SITUACE V ČR

V České republice se situace ani další měsíc nezměnila. K 29. říjnu opět nepřibyl ani jediný nový případ uhynulého nebo uloveného kusu černé zvěře s pozitivním nálezem na AMP.

Od 1. února 2018 evidovala Státní veterinární správa (SVS) k 29. říjnu ve Zlínském kraji 176 nalezených uhynulých divočáků. AMP byl potvrzen u 12 kusů nalezených ve vysoce rizikové oblasti, ve 162 případech bylo vyšetření negativní. K 29. říjnu se čekalo na výsledek vyšetření dvou kusů. Z 12 divočáků s pozitivním nálezem AMP jich 11 pocházelo z vysoce rizikové oblasti v rámci zamořené oblasti (uvnitř ohradníků), jeden ze zamořené oblasti (vně ohradníků).

Ve stejném období lovci v zamořené oblasti ulovili celkem 1070 divočáků (56 ve vysoce rizikové oblasti – uvnitř ohradníků, 1014 v zamořené oblasti). Vyšetření prokázalo AMP pouze u jediného kusu, který byl uloven v katastrálním území Lužkovice uvnitř ohradníků (vysoce riziková oblast).

V oblasti s intenzivním lovem bylo v uvedeném období uloveno 7545 prasat divokých, z toho nejvíce v okresech Uherské Hradiště (1223), Kroměříž (1198) a Hodonín (1136). Ani jeden z divočáků ulovených v oblasti s intenzivním lovem nebyl nakažen AMP. SVS 1. října odvolala nařízení, na jehož základě bylo nutné udržovat funkční elektrické ohradníky lemující část vysoce rizikové oblasti s výskytem AMP na Zlínsku. Zároveň už není třeba udržovat ani výstražné tabule, které zakazovaly vstup do lesů, na pole a polní cesty v honitbách, kde se nákaza objevila.

Na dalších 38 km kolem vysoce rizikové oblasti naopak zůstávají pachové ohradníky. Myslivci navíc v září dokončili jejich výměnu. V terénu osadili přibližně 7400 nových pachových ohradníků, které jsou díky použité technologii šetrnější k životnímu prostředí. V terénu by podle mluvčího SVS Petra Majera měly pachové ohradníky vydržet až do konce roku, především kvůli očekávané podzimní migraci divočáků. „Koncem října začíná u černé zvěře chrtit. Především kňouři při něm migrují na velké vzdálenosti, a vzniká tak riziko zavlečení nákazy na další území,“ uvedl Majer.

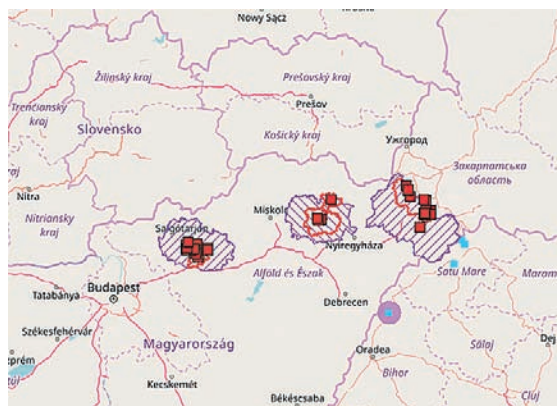
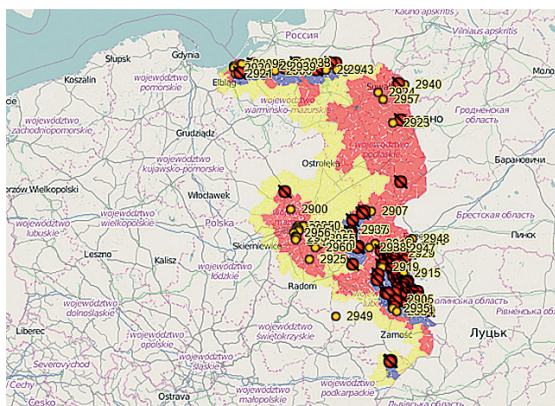
Zpracováno podle www.ansysa.ro, www.fav-afscs.be, www.jagderleben.de, portal.nebih.gov.hu, www.svscr.cz, www.wetgiw.gov.pl, 1.–31. 10. 2018.

AFRICKÝ MOR PRASAT

Aktuální a komplexní informace o AMP se dozvíte na webu www.africkymorprasat.cz.

Výskyt AMP v Polsku – stav k 29. 10. 2018.
Zdroj www.wetgiw.gov.pl

Výskyt AMP v Maďarsku – stav k 29. 10. 2018.
Zdroj portal.nebih.gov.hu

Projekt „Objektivní akceptace vlka v člověkem pozměněné přeshraniční krajině“

Redakce

Dne 4. října t. r. pozvala Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky (AOPK), Správa chráněné krajinné oblasti Lužické hory a partneři tříletého projektu „Objektivní akceptace vlka v člověkem pozměněné přeshraniční krajině“ (OWAD) do Jablonného v Podještědí lesníky a myslivce z oblasti Lužických hor, aby je seznámili s problematikou monitoringu vlků, který probíhá v severních Čechách v příhraničí s Německem.

STRUČNĚ O PROJEKTU OWAD

Vlk, který byl historicky vyhuben téměř ve všech státech střední Evropy, se v posledních letech šíří Evropou, v mnoha oblastech se opět vyskytuje a postupně se dostává i na území České republiky. Má status zvláště chráněného druhu a nesmí se lovit. V České republice bohužel dosud nebyl zpracován plán péče o vlka a kompatibilní monitoring jeho přeshraničních populací.

Hlavním cílem projektu OWAD (pilotní studie z česko-saského pohraničí), který probíhá na území Karlovarského, Libereckého a Ústeckého kraje, je návrat, udržitelná existence a etablování vlka jako vrcholového predátora v člověkem pozměněné přeshraniční krajině. Dílčí cíle zahrnují přenos znalostí a zkušeností ze Sasky, výzkum za účelem pochopení ekologických potřeb vlků v pohraniční oblasti a informování veřejnosti o roli vlka v člověkem pozměněné kulturní krajině střední Evropy.

Koordinátorem projektu OWAD je Česká zemědělská univerzita (ČZU) v Praze, partneři Muzeum přírodních věd Zhořelec (Německo), Ministerstvo životního prostředí České republiky a AOPK. Projekt je financován z prostředků EU.

MONITORING A DÍLČÍ VÝSLEDKY

Bližší informace o projektu podali členové řešitelského týmu Mgr. Tomáš Jůnek, Ph.D., Ing. Aleš Vorel, Ph.D. a Ing. Lukáš Žák, kteří popsali, co obnáší výzkumná činnost a jaké jsou dosavadní výsledky.

Monitoring výskytu vlka probíhá s pomocí sítě 40 fotopastí, které jsou postupně instalovány v různých částech zájmového území, v každé zpravidla na jeden měsíc. Snímky jsou následně vyhodnocovány. Je sbírán a geneticky analyzován trus, sledují se stopy, eviduje se stržená kořistí vlků, probíhá pozorování v terénu atd. Důležité jsou též ostatní nálezy, především těla uhynulých vlků – nejčastěji po střetech s dopravními prostředky.

V zájmové oblasti bylo zatím nejvíce materiálu získáno ve Šluknovském výběžku, odkud existují první záznamy výskytu vlka (snímky z fotopastí) z roku 2012. Od té doby je území soustavně sledováno. Na Rumbursku byli v roce 2016 zjištěni tři kříženci vlka a psa (mláďata – matka vlčice, otec neznámý). Dnes již nežijí, poslední fotografie je z roku 2017. Ve stejném roce byl vlk zdokumentován v národním parku České Švýcarsko, v Lužických horách a též v Krušných horách. Tři další rozmnožující se smečky žijí v Sasku kolem Šluknovského výběžku. Důkazem je 71 snímků z fotopastí a 31 výsledků genetických testů.

V oblasti Šluknovského výběžku byla provedena potravní analýza vlků. Největší podíl tvoří srnčí zvěř následovaná jelenem evropským a prasetem divokým. Mezi Rumburkem a Šluknovem vlci zdecimovali populaci muflonů a nejistý osud mají kamzíci v Lužických horách. Objevily se též případy stržení hospodářských zvířat.

V odpolední části byli účastníci seznámeni s metodikou sběru dat, aby se mohli případně do projektu zapojit.

DISKUSE

Setkání se zúčastnilo přibližně 50 zájemců, z nich asi polovinu tvořili lesníci a myslivci a polovinu pracovníci ochrany přírody a členové neziskových ochrannářských organizací. V diskusi došlo k očekávanému názorovému střetu mezi oběma skupinami ohledně budoucího managementu vlka v naší krajině. Klíčovým materiálem bude plán péče o vlka, který je podle pracovníků ČZU ve fázi dokončování.

Více informací o projektu lze získat na internetových stránkách <https://owad.fzp.czu.cz>.

ZÁVĚSNÝ VAK S DIGITÁLNÍM AUTOMATICKÝM KRMNÝM ZAŘÍZENÍM

- Závěsná skládací konstrukce
- Nylonový vak na krmivo o obsahu 42L
- Digitální hodinový displej
- Možnost krmit až 16x denně
- Nastavitelná doba krmení od 1s do 30s
- Motor rozhazuje krmení cca do kruhu 6m
- Napájeno akumulátorem 6V (není součástí)

1.875,-

Dobíjecí akumulátor pro závěsný vak

- Nabitý vydrží napájet vak několik měsíců

350,-

KRMNÉ ZAŘÍZENÍ AA FEEDER KIT

- Samostatné krmicí zařízení bez zásobníku
- Určeno k montáži na sud
- Napájení 4ks tužkových baterií AA
- Ostatní parametry shodné se závěsným vakem

986,-

VŠE PRO PŘEBÍJENÍ STŘELIVA,
LOV A SPORTOVNÍ STŘELBU

WWW.STROBL.CZ

Objednávky, odborné poradenství:
+420 728 760 443, +420 737 923 868

Eshop: www.strobl.cz
Email: obchod@strobl.cz

STROBL.CZ s.r.o.
Nová Olešná 39, 37853 Nová Olešná

Kongres o biologii jelenovitých v Coloradu

Jitka Bartošová
a Luděk Bartoš

Počátkem letošního srpna se ve středisku YMCA v coloradském Estes Parku (USA) konal 9. kongres věnovaný biologii jelenovitých. Téměř dvě stovky vědců, rangerů a zástupců klíčových oblastí výzkumu širokého spektra druhů z 18 států světa se šest dní věnovalo tématům od výživy po záchranu kriticky ohrožených jelenovitých. České barvy reprezentovali pracovníci Výzkumného ústavu živočišné výroby v Uhřetěvsi (VÚŽV) a firmy VVS Verměřovice.

Mezinárodní kongres biologie jelenovitých (International Deer Biology Congress, IDBC) má dlouhou tradici. V 80. letech se na mnoha místech světa začaly intenzivně studovat různé aspekty biologie jelenovitých, což vyvolalo potřebu založit specializované fórum pro výměnu vědeckých informací. Prvním takovým setkáním bylo sympozium o paroží (Antler Development in Cervidae) uspořádané v roce 1982 v Kingsville v Texasu (USA). Premiérové setkání pod názvem IDBC bylo zorganizováno o rok později v Dunedinu na Novém Zélandu. Pak nastala přestávka, ale od roku 1990 se IDBC koná pravidelně jednou za čtyři roky (1990 – Mississippi State, USA; 1994 – Edinburgh, Velká Británie; 1998 – Kapovár, Maďarsko; 2002 – Québec City, Kanada; 2006 – Praha; 2010 – Huilo Huilo, Chile; 2014 – Harbin, Čína). Až do začátku století byly příspěvky prezentované na kongresu publikovány v knižní podobě a ve své době znamenaly přehled toho nejnovějšího, co se

Obrovské prostory národního parku Rocky Mountains se ze silnice zdály být jakoby bez života, ale při pozornějším pohledu se daly leckde rozpoznat například roztroušené tlupy laní jelena wapiti.

v oblasti biologie jelenovitých vybádalo. Elektronizace a internet v posledních 15 letech knižní tradici překonaly. V roce 2006 byl kongres s úspěchem uspořádán v Praze jelením týmem oddělení etologie VÚŽV pod vedením spoluautora tohoto článku LB, který se s výjimkou IDBC na Novém Zélandu a v Číně osobně účastnil všech konferencí tohoto seriálu a od setkání v Kanadě je členem mezinárodního organizačního výboru (Scientific Steering Committee), který řídí odborné směřování a náplň kongresů IDBC.

O ZVÍŘATECH A LIDECH V ROCKY MOUNTAINS

Letošní kongres zaštitil prof. David Hewitt, ředitel prestižního výzkumného ústavu Caesar Kleberg Wildlife Research Institute, kde ostatně tradice pořádání IDBC před více než 30 lety začala. Tato součást Texaské univerzity v Kingsville patří k celosvětově nejúspěšnějším centrům výzkumu biologie, ekologie, zdraví a managementu volně žijící zvěře a obnovy původního prostředí. Dalšími členy organizační komise kongresu byli doc. Randy DeYoung, rovněž z Kingsville, dr. Kurt Vercauteren, vedoucí projektů coloradské pobočky Národního centra pro výzkum zvěře při Ministerstvu zemědělství USA, a v neposlední řadě muž, jehož jméno Američané nejsou schopni vyslovit – dr. Jim Heffelfinger z Arizonské univerzity, který je státním koordinátorem pro výzkum zvěře v Arizoně.

Akce se konala nedaleko městečka Estes Park v centru organizace YMCA, která nabízí návštěvníkům každého věku bohatý relaxační i adrenalinový program spojený s místní přírodou. Daní za nevšední zážitky a kouzelná panoramata v nádherném prostředí podhůří Skalnatých hor byla pro řadu „nížinných“ účastníků krátkodobá nevolnost spojená s pobytem ve dvoukilometrové nadmořské výšce. Kromě hydratace bleskově „zabírala“ animoterapie místní zvířenou, čítající kolibříky, motýly všech barev a velikostí, jelence ušaté, králíky i krocany divoké, čipmanky nebo sysly z rodu *Spermophilus*, kteří ani nemají české jméno.

Terénní biologové si přišli na své zejména během konferenční exkurze věnované managementu a ochraně lokálních druhů volně žijících zvířat a jejich prostředí. Na řadě míst od údolí řeky Colorado až po nejvýše položené silnice v USA (Ridge Road v nadmořské výšce 3700 m) informovali správci jednotlivých sekcí národního parku o historii, vývoji a budoucnosti krajiny, zvěře a tu-

ristického ruchu. Vzhledem k zaměření konference se exkurze točila především kolem místních jelenovitých, zejména jelena wapiti a losa. Desítky kusů prvně jmenovaného druhu byly k vidění podél silnic a šťastlivcům v údolí Kawuneeche pózovala několik minut i losice. Dále jsme měli příležitost pozorovat sviště žlutobřiché, pištuchy piky nebo ovce tlustorohé. Velkým zážitkem byl zvolna korzující kojoj prérijní.

BROUCI A JELENÍ

Národní park hostil konferenci plným právem. Tento překrásný kus země vypovídá o ekologii a managementu jelenovitých mnohé. Kromě wapiti a losa tu žijí jelenec ušatý (dříve též oslí) a jelenec běloocasý (u nás dříve viržinský), kteří jsou loveni na veřejných i soukromých pozemcích. Jejich efektivní management komplikují město i národní park a dochází k místnímu převzvěžení, změnám vegetace a konfliktům s lidmi. Specifickou kapitolou je chronické chřadnutí jelenovitých (Chronic wasting di-

v oblasti neobvyklé a spoluurčovaly ráz krajiny. V minulosti je tlumil přirozený nepřítel – tuhá zima a mráz, ale stále teplejší zimy posledních let umožňují vajíčkům a larvám kůrovce přežít a kondice stromů je dále oslabována nízkými srážkami. Spásné řešení zatím bohužel není známo. Účinným postupem je každoroční postřik kmenů jednotlivých stromů v období před nástupem brouka, ovšem používaný insekticid karbaryl není přátelský vůči životnímu prostředí, a proto je aplikace cíleně směřována pouze na cenné lokality a především individuálně na stromy mimo dosah vodních zdrojů a mokřadů. Většina parku je ponechána přirozeným procesům, které jsou pečlivě zaznamenávány a analyzovány. Kácení rizikových a odstraňování padlých stromů se v národním parku neprovádí a je praktikováno jen v místech, kde může být ohrožen lidský život (silnice, zástavba, zavešená návštěvní centra). Veřejnost pomáhá především využitím nadbytečného dřeva, nezpracovaného přímo v parku.

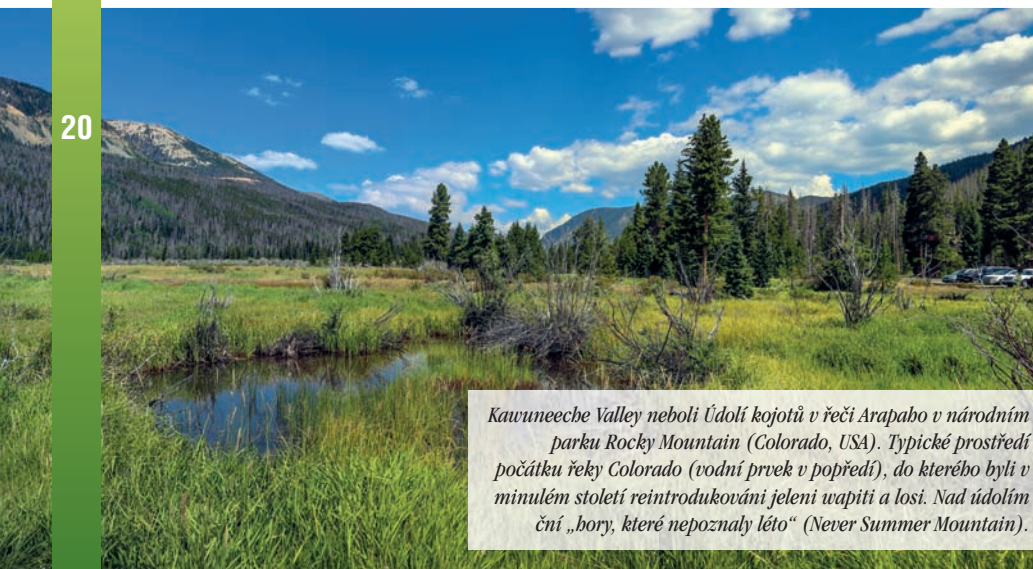
Členové vědeckého výboru (Scientific Steering Committee), který řídí odborné směřování a náplň kongresů IDBC, v průběhu konference. Zleva: hlavní organizátor konference v Coloradu prof. David Hewitt (Caesar Kleberg Wildlife Research Institute, USA), bývalý člen výboru prof. László Sugár (Univerzita v Kaposváru, Maďarsko), předsedkyně výboru dr. Jo Anne Smith-Flueck a dr. Werner Flueck (Univerzita Comabue, Argentina), prof. Koichi Kaji (Zemědělská a technická univerzita v Tokyu, Japonsko), prof. Luděk Bartoš (VÚŽV Uhřetěves, ČR) a dr. Nicholas Tyler (Arktická univerzita, Norsko). Na snímku chybí dr. Geoff Asher (Nový Zéland) a prof. Chunyi Li (Čína), kteří se konference rovněž zúčastnili.

sease, CWD), které se v oblasti vyskytuje a je předmětem výzkumu. Popis přístupu k managementu jelenovitých by vydal na zvláštní článek, tak snad jen zmínka o nečekaných zásadních změnách prostředí, které nám nejsou až tak cizí a s nimiž je třeba se vypořádat.

Nemalá část výkladu pracovníků národního parku byla věnována boji s kůrovcovou kalamitou, která v současnosti devastálně doléhá na severní Ameriku od Kanady až po Mexiko. V národním parku Skalnaté hory se na ní podílí 17 druhů „zabíjáčků brouků“ z čeledi *Dendroctonus*. Hlavními oběťmi jsou borovice, ale postiženy jsou též jedle a smrky. Periodické gradace kůrovce nejsou

SOUČASNÉ TRENDY VE VÝZKUMU BIOLOGIE JELENOVITÝCH

Konferenci předcházela diskusní mítink k managementu jelenů wapiti v USA a také během hlavního programu zněla nejčastěji severoamerická témata. Není divu – tři čtvrtiny účastníků (145) přijely ze Spojených států a Kanada byla druhou nejpočetnější „ekipou“. V jejím případě by se však hodilo opatřit uvozovkami i slovo „nejpočetnější“, neboť Kanaďanů přijelo devět... Z tohoto pohledu zaujali čtyři Češi spolu s Argentinou a Jižní Koreou dobré 6. místo hned po Číně (šest zástupců) a Japonsku (pět představitelů) a tvořili třetinu z 12 evropských účastníků.

Kawuneeche Valley neboli Údolí kojotů v řeci Arapaho v národním parku Rocky Mountain (Colorado, USA). Typické prostředí počátku řeky Colorado (vodní prvek v popředí), do kterého byli v minulém století reintrodukováni jeleni wapiti a losi. Nad údolím ční „bory, které nepoznaly léto“ (Never Summer Mountain).

Během čtyř konferenčních dnů vystoupilo sedm plenárních přednášejících s přehledem aktuálního dění ve své zájmové oblasti. Ve čtyřech paralelních sekcích bylo předneseno celkem 138 krátkých příspěvků (20 minut na shrnutí konkrétního výzkumu) a vystaveno 27 posterů. Stěžejními tématy byly management a kontrola populací volně žijících jelenovitých, záchrana a ochrana ohrožených druhů (např. huemul severní a jižní, pudu severní a jižní, srnčík čínský a jelenec mangrovový – známější pod americkým názvem „Florida Key deer“), fyziologie, zootechnické postupy ve farmových chovech a již zmíněné CWD, které je závažnou chorobou na několika místech Severní Ameriky.

IDBC je vždy unikátní příležitostí vidět na jednom místě odlišné problémy chovu jelenovitých v různých částech světa. Pro nás je asi nejvýznamnější srovnání Severní Ameriky a Evropy. Z řady příspěvků vyplynulo, že na mnoha místech USA a Kanady dochází k populačnímu poklesu jelenovitých. Podrobné analýzy populační dynamiky upozorňují na různé aspekty vlivu člověka na prostředí. Naopak v Evropě existuje jen velmi málo oblastí, kde se antropické vlivy nevyskytují, a přesto Evropa čelí dlouhodobému trendu vzestupu stavů spárkaté zvěře. Proč tomu tak je, je otázka, na kterou neznáme uspokojivou odpověď. K tomu snad jen technická poznámka. Především v USA jsou populační dynamika a její matematické modelování velmi propracované a tvoří jednu z podstatných disciplín, které na univerzitách studují budoucí „wildlife managers“ (výraz se těžko překládá, protože český termín „myšlivec“ úplně nevystihuje podstatu odbornosti, neboť pojetí hospodaření se zvěří v Americe a v Evropě je podstatně odlišné).

Další záhadou je zmíněné CWD. Amerika se zatím marně potýká s tím, jak výskytu této zákeřné choroby, která ohrožuje jelenovité na mnoha místech kontinentu a proti níž není známá léčba, čelit. A to se první výskyt datuje do 40. let minulého století. Ohroženi jsou jelenci, jeleni wapiti a losi, infekčních může být až 20 % jedinců v příslušné populaci! CWD je považováno za zdravotní nebezpečí číslo jedna, takže není divu, že mu byla věnována jedna z plenárních přednášek. I když jsou na výzkum choroby poskytovány značné prostředky, američtí a kanadští veterináři se stále nedostali dál než k popisu trendů a detekci choroby. Devastující účinky choroby v USA vystrašily veterinární služby na ostatních kontinentech, a proto se jelenovité namátkově testují i v Evropě. Zděšení nastalo, když bylo v roce 2016 CWD potvrzeno u jednoho soba a dvou losů v Norsku (později přibýly v Norsku další případy). Záhadou zůstává, jak je možné, že tak nebezpečná choroba se vyskytuje v Severní Americe, místy až masově, ale jinde mimo Ameriku v takovém měřítku nikoli. Evropské veterinární služby v tomto ohledu zůstávají v plné pohotovosti a problému je věnována vysoká pozornost i v mezinárodní a evropské vědecké literatuře.

JELENI V PERU, U NÁS, I VE STATISTICE

Mezi pozoruhodné zajímavosti z IDBC patří sdělení Javier Barria z Peru, který oznámil pravděpodobný záchyt nového druhu minijelínka rodu *Pudu*. Autor dokonce vyslovil předpoklad, že v Jižní Americe může existovat ještě několik dalších dosud nepopsaných druhů jelenovitých, a instituce, kterou vede, se tomu nyní velmi věnuje.

Během konference byl rovněž prezentován celoevropský projekt EURODEER, pod jehož hlavičkou jsou shromažďována data z mnoha států Evropy. Členy konsorcia jsou i tři české týmy, které se v posledních letech zabývají telemetrickým sledováním jelenovitých v České republice. Více informací o projektu na <http://eurodeer.org>.

A na závěr poznámka pro „fajnšmekry“: z prezentací amerických kolegů vyplynulo, že v USA téměř přestali používat klasickou statistiku testující nulovou hypotézu a počítající významnost pomocí P a přešli na novější přístup hodnocení statistických modelů podle Akaikeho hodnoty, která se osvědčila v ekologických a behaviorálních projektech.

Všechna abstrakta konferenčních příspěvků jsou volně dostupná na stránkách www.deerbiologycongress.org. Zbývá dodat, že příští kongres se bude konat v roce 2022 zřejmě v Chorvatsku, takže „na forhontě“ budou s nejvyšší pravděpodobností pro změnu evropská témata.

Článek vznikl v rámci řešení projektu MZE-RO0718.

Autoři:

doc. Ing. Jitka Bartošová, Ph.D.

prof. Ing. Luděk Bartoš, DrSc.

oddělení etologie, Výzkumný ústav živočišné výroby, v. v. i., Praha – Uhřetěves

Foto Luděk Bartoš

Odpočívající a přežvykující jeleni wapiti podél Ridge Road, nejvýše položené silnice v USA. Fotografováno z autobusu během konferenční exkurze (nadmořská výška přibližně 3500 m).

SPORT
OPTICS
PRO

nikon.cz

READY FOR ANYTHING
IT'S IN MY NATURE

1 / 10

MONARCH 56 mm

Špičkové dalekohledy Monarch 5 jsou konstruovány pro intenzivní používání i za nejnáročnějších světelných podmínek. Dalekohledy jsou vybaveny špičkovou ED optikou s vysokou propustností světla. V kombinaci s dielektrickým pokovením hranolů s fázovými vrstvami poskytují vynikající světelnost a výkonnost v šeru. Jeden z deseti vášnivých myslivců používá dalekohled Monarch 5.

K dostání u vybraných prodejců sportovní optiky.
Cena od: 18 590 Kč

**+ DÁREK
K NÁKUPU**
(v hodnotě 4 890 Kč)

ACULON

Extrémně kompaktní dálkoměr, jenž se stane praktickým společníkem myslivců. I přes nízkou váhu a doslova kapesní rozměry Aculon spolehlivě změří vzdálenosti od 5 až do 500 m.

**Akce končí
31. 12. 2018!**

Grantová služba Lesů ČR podporuje i výzkumné projekty orientované na myslivost

Výzkum v oblasti lesnictví a myslivosti pomáhá vlastníkům lesů a držitelům honiteb hledat efektivní způsoby hospodaření a dosahovat úspor a nabízí též nové přístupy k řešení aktuálních potřeb. Pro podporu vědy a výzkumu založily Lesy České republiky, s. p., (Lesy ČR) Grantovou službu, jejímž prostřednictvím navrhuji témata vhodná pro výzkum a zajišťují administrativní a finanční podporu vědeckých projektů. Na systém fungování Grantové služby jsme se zeptali vedoucího oddělení výzkumu a projektů EU Lesů ČR Ing. Václava Rybáře.

Popište prosím, co je náplní Grantové služby?

Grantová služba byla podnikem založena v roce 2002 kvůli zabezpečení transparentní podpory v oblasti vědy a vý-

zkumu. Jejím hlavním posláním je naplňování cílů veřejného zájmu v této oblasti a snaha usměrnit lesnický orientovaný výzkum tak, aby byl blíže praxi. Jde o další cílenou podporu výzkumu za účelem řešení aktuálních potřeb a problémů v odvětví lesního a vodního hospodářství a myslivosti. I když se výzkumné projekty týkají především oblastí činnosti Lesů ČR, mají přínos i pro jiné vlastníky lesa, instituce a další organizace. Lesy ČR tak nejsou jejich jediným uživatelem. Výsledky jsou veřejně přístupné na internetových stránkách Lesů ČR v sekci Odborná veřejnost – Grantová služba – Souhrnný přehled projektů, kde jsou ke stažení závěrečné zprávy ukončených projektů. Závěry některých projektů řešících významnou tematiku byly vydány i v tištěné podobě. Grantová služba se stará o administraci projektů zadávaných a hrazených Lesy ČR, kterou má na starost oddělení výzkumu a projektů EU, organizačně spadající pod ředitelství Lesů ČR v Hradci Králové, ale sídlící v Teplících.

Jak služba funguje?

Agendu spojenou s administrativním chodem zajišťují dva pracovníci, kteří současně vykonávají i další činnosti oddělení

výzkumu a projektů EU. Pro každý projekt je ustanoven z řad zaměstnanců Lesů ČR odborný garant, který je nápomocen při jeho řešení a kontrole. Věcnou stránku zajišťuje Grantová služba, takže veškerá podpora výzkumu procesně prochází přes ni. Administrace výzkumných projektů spočívá ve shromažďování témat a návrhů, zajišťování posuzování jejich přínosu a vhodnosti zadání, projednání námětů, realizaci výběrového řízení na zadání témat schválených k řešení, uzavírání smluv na řešení projektu, kontrole v průběhu řešení, organizaci oponentních řízení a zveřejňování výsledků výzkumu.

Kde najdou potenciální řešitelé projektů potřebné informace pro podání návrhů?

Všechny informace jsou dostupné na již zmíněných internetových stránkách Lesů ČR v sekci Odborná veřejnost – Grantová služba. Zájemci tam najdou údaje o aktuálně vypsaných soutěžích na řešení konkrétních témat výzkumu, probíhajících projektech a dosažených výsledcích a také přehled všech již realizovaných projektů. U dokončených projektů je k dispozici závěrečný výstup, případně souhrn dosažených výsledků.

Kdo je autorem námětů výzkumných projektů? Mají Lesy ČR svá témata, která chtějí zpracovat, nebo vědci mohou přicházet i se svými návrhy?

Kontrolní den projektu zaměřeného na výzkum losa evropského.

Náměty pro výzkumná řešení navrhuji organizační jednotky Lesů ČR, ale mohou je předkládat též výzkumná pracoviště nebo sami výzkumní pracovníci.

Máte nějaké preferované tematické okruhy orientované na myslivost a zvěř?

Preference témat obecně vychází z aktuálních potřeb. Pokud se na nás obrátí např. výzkumní pracovníci s předběžným návrhem řešení konkrétního tématu, rádi jim, aby námět konzultovali s potenciálně dotčenou organizační jednotkou Lesů ČR nebo s odbornými pracovníky našeho podniku. Tímto postupem lze projekt často lépe přiblížit požadavkům a potřebám praxe, ujasnit cíl řešení a zvýšit podporu pro vyhlášení tématu.

V jakém termínu mohou řešitelé žádat o finanční podporu?

Mimo témata vyhlášená Grantovou službou, kde se lze přihlásit pouze podáním nabídky na řešení výzkumného projektu podle zadaného tématu, umožňujeme podporu výzkumu spolufinancováním projektů hrazených z dalších zdrojů (jiných

První z mysliveckých zaměřených projektů podpořených Grantovou službou Lesů ČR se týkal bílé jelení zvěře.

agentur), které budou řešit problematiku v odvětví lesního nebo vodního hospodářství a myslivosti. Jednotliví zájemci o spolupráci žádají Lesy ČR předložením těchto výzkumných projektů Grantové službě, a to ve dvou termínech – ke konci února a srpna. Lesy ČR obdržené náměty posoudí a rozhodnou o udělení předběžného příslibu k financování, případně o ochotě zapojit se do řešení projektu věcným plněním jako spoluřešitel nebo další účastník. Spolufinancování ze strany Lesů ČR je podmíněno mj. přijetím projektu příslušnou agenturou a dostupností zdrojů.

Jak vysoké částky řešitelům na projekty poskytujete?

U projektů Grantové služby je možné podávat nabídky na vypsaná témata v jednotlivých výzvách standardně zveřejňovaných na webu Lesů ČR v sekci Vyhlášené soutěže dvakrát ročně v termínech na konci dubna a října. Na řešení jednoho projektu lze získat až 2 mil. Kč. Tato maximální výše podpory je určena především pro víceleté či komplexní projekty a při zapojení více řešitelů. Stejná limitní maximální částka je stanovena i pro spolufinancování projektů u jiných agentur.

Kolik projektů během jednoho roku podpoříte? Kolik jste jich za dobu existence Grantové služby pomohli financovat?

Od zahájení činnosti Grantové služby v roce 2002 do současnosti bylo přijato k řešení celkem 94 výzkumných projektů. Dokončeno bylo 60 projektů, 31 se ještě řeší. U dvou projektů došlo k jejich zrušení před dokončením a u jednoho byla zrealizována pouze první plánovaná etapa. V letech 2015 až 2017 bylo přijato k řešení 37 výzkumných projektů v objemu přes 55 mil. Kč. Mimo to podnik podpořil několik výzkumných projektů u jiných agentur nebo se do nich i zapojil.

Můžete zmínit projekty zaměřené na myslivost?

Dosud bylo zadáno 14 mysliveckých zaměřených nebo s myslivostí souvisejících výzkumných projektů. Finanční objem bez DPH představuje téměř 15 mil. Kč (přehled projektů viz v připojeném rámečku – pozn. red.). Posledních pět projektů je ještě ve stadiu řešení. Výstupy ostatních lze nalézt na webu Lesů ČR a čtenář se může podrobně seznámit s jejich výsledky.

Jaká je délka trvání projektů?

To je různé. Máme projekty i s kratší dobou než jeden rok, ale častěji jsou víceleté. Maximálně však může doba řešení dosáhnout pěti let. U jednotlivých témat může být doba pro řešení stanovena nebo doporučena očekávaná doba řešení.

Kdo rozhoduje o poskytnutí grantu?

Generální ředitel podniku na návrh hodnotící komise. Při hodnocení přijatých nabídek postupuje komise podle stanovených kritérií uveřejněných výzvou k předkládání nabídek na výzkumná řešení vyhlášených témat.

Jak je kontrolován průběh výzkumu?

Každý výzkumný projekt podléhá průběžné kontrole postupu řešení. Vždy je určen jeho odborný garant z řad pracovníků podniku a dále dva až tři oponenti z Lesů ČR či odjinud. Při zahájení projektu proběhne úvodní jednání, na kterém řešitel projekt představí a ujasní svůj postup, sjednotí se priority a domluví se případná součinnost. Podle smlouvy pak řešitel předkládá dílčí výstupy – technické zprávy, u víceletých projektů větší jednou ročně – v kontrolních dnech. Zprávy jsou oponovány a teprve po jejich přijetí jsou uvolněny finanční prostředky formou zálohových plateb na řešení projektu.

Můžete popsat závěrečnou obhajobu výsledků výzkumu?

Závěrečná zpráva o provedení díla, která je shrnutím výsledků celého projektu, je posuzována v oponentním řízení. To ostatně využíváme i pro jednání v rámci průběžných kontrolních dnů. Řešitel předloží výstup závěrečné zprávy, kterou obdrží oponenti zpracovávající posudek a garant, jenž na závěr jednání vydává vyjádření k přijetí zprávy. Na začátku kontrolního dne řešitel představí výsledky projektu a uskuteční se oponentura; oponenti přednesou svá stanoviska, řešitel se k nim vyjádří, proběhne diskuse a učiní se závěr z jednání. Pokud vyvstanou od oponentů a garanta požadavky na doplnění či úpravu závěrečné zprávy, je řešiteli poskytnut náhradní termín pro předložení její dopracované verze. Až přijetím zprávy je projekt ukončen a může být proplacen.

*Děkuji za rozhovor.
Martina Nentvichová
Foto archiv redakce*

Myslivecké zaměřené projekty podpořené v letech 2004–2018 Grantovou službou Lesů ČR

- Využití mikrosatelitních analýz při šlechtění populace bílých jelenů u Lesů ČR;
- Komplexní řešení problematiky chovu jelena siky v plzeňském regionu;
- Praktické ověření možnosti využití termovizního systému FLIR pro zjišťování stavu spárkaté zvěře;
- Využití predátorů v biologickém boji s drobnými hlodavci ve vyhlášených ptačích oblastech v Krušných horách;
- Využití mikrosatelitních analýz při šlechtění populace kozy bezoárové;
- Využití mikrosatelitních analýz při monitoringu populace a přeshraniční migrace losa evropského;
- Harmonizace vztahu populace bobra evropského a stavu prostředí;
- Reprodukční charakteristiky samic jelena siky;
- Faktory mortality, využívání stanovišť a podpora populací zajíce;
- Optimalizace chovu extralimitní populace kozy bezoárové v oboře Vřísek na molekulárně-genetickém základě s využitím asistované reprodukce;
- Stanovení poddruhové příslušnosti tetřeva hlušce a posouzení míry příbuznosti u jedinců z odchovu a volné přírody;
- Monitoring migračních tahů zvěře jelena evropského v jihozápadní části Šumavy – v honitbách Lesního závodu Boubín;
- Modelování vlivu zvěře a mysliveckého managementu na prostředí s použitím nových nebo nadstandardních metodik na příkladu modelových oblastí;
- Praktické ověření lesnických opatření pro snížení škod bobrem evropským na hospodářských porostech.

Lovecký cestovní ruch v České republice

Markéta Kalábová

Lovecká turistika patří mezi specifické formy cestovního ruchu a je nedílnou součástí myslivosti v mnoha státech. Lovci cestují do vzdálených destinací od míst, kde se lovu pravidelně věnují, často do zahraničí, přičemž hlavním účelem cesty je opět lov. Motivací lovit v zahraničí je touha po dobrodružství a zážitcích spojená s možností získat silnou či zajímavou trofej. Za to jsou lovci ochotni zaplatit zprostředkovatelům a poskytovatelům lovu často značné sumy. I Česká republika má zahraničním lovcům co nabídnout, a stává se tak jejich oblíbenou destinací. Cílem tohoto článku je přiblížit lovecký cestovní ruch v České republice se zaměřením na zahraniční klientelu v období let 2010–2015.

PODMÍNKY LOVU V ČESKÉ REPUBLICE PRO CIZINCE

Zahraniční lovci mohou v České republice lovit na základě loveckého lístku, který vydávají obce s rozšířenou působností (ORP) po předložení žádosti, občanského průkazu nebo cestovního pasu, dokladu opravňujícího k lovu a dokladu o pojištění platného pro území České republiky. V případě splnění těchto podmínek jsou cizincům vydávány lovecké lístky na dobu určitou, a to buď na jeden den, pět dní, 30 dní, šest měsíců, nebo na rok. Správní poplatky za vydání loveckého lístku se pohybují od 30 do 150 Kč.

Pro uznání dokladu opravňujícího k lovu jsou možné tři způsoby ověřování zahraničních listin:

V případě, že má Česká republika se státem, odkud lovec pochází, uzavřenu smlouvu o právní pomoci, není potřeba další ověřování zahraniční listiny a dokument je uznán (platí např. pro Rakousko, Slovensko, Francii, Itálii či Švýcarsko).

Dalším způsobem je ověření listin, které jsou vydané signatářskými zeměmi Haagské úmluvy o apostile (např. Německo, Nizozemsko, Belgie, Dánsko). V tomto

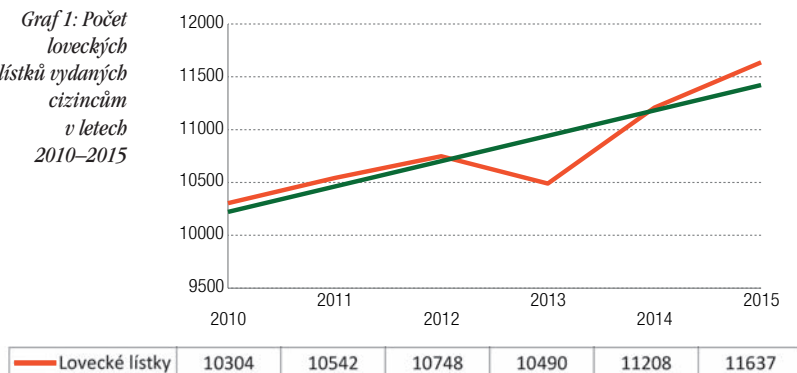
případě musí být lovecký lístek ověřen tzv. apostilou, tedy ověřovací doložkou, která se připojuje k originálu či kopii listiny. Vše je nutné soudním překladatelem přeložit do českého jazyka.

Poslední možností je ověření tzv. superlegalizací. K tomuto případu dochází, pokud stát nemá s Českou republikou uzavřenu mezinárodní smlouvu o právní pomoci a zároveň není ani signatářem Haagské úmluvy o apostile. Daný dokument tak ověří příslušný úřad v zahraničí (nejčastěji ministerstvo zahraničí daného státu) a následně příslušné zastupitelství České republiky v daném státu. Celý proces získání platného loveckého lístku pro cizince tak je poměrně komplikovaný.

PŘÍJEZDOVÝ LOVECKÝ CESTOVNÍ RUCH PODLE POČTU VYDANÝCH LOVECKÝCH LÍSTKŮ

V letech 2010–2015 bylo v České republice vydáno celkem 64 929 loveckých lístků pro zahraniční lovecké hosty. Počty vydaných loveckých lístků v jednotlivých letech zachycuje graf 1. Lov má v České republice dlouhou tradici a již v minulosti jsme byli atraktivní loveckou destinací, nicméně

Graf 1: Počet loveckých lístků vydaných cizincům v letech 2010–2015

Jelen sika patří k druhům zvěře vyhledávaným zahraničními poplatkovými lovci. Foto archiv redakce

v poslední době lze pozorovat vzestup zájmu zahraničních lovců o lov v České republice. Mezi roky 2010 a 2015 jde o 13% nárůst. Pokles v roce 2013 patrně souvisel s probíhající ekonomickou krizí, která se projevila zejména na nižším počtu německých loveckých hostů.

Připojená mapa podává přehled o loveckých lístcích pro cizince vydaných v období 2010–2015 jednotlivými ORP. Nejvíce loveckých lístků bylo vydáno při hranicích s Rakouskem a Německem, tedy v krajích Jihočeském, Jihomoravském a Plzeňském. K ORP, které ve sledovaném období vydaly nejvíce loveckých lístků, patří Brno, Kaplice, Ostrov, Plzeň, Příbram, Stříbro, Tachov a Znojmo. Mezi další významné cílové lokality příjezdu zahraničních loveckých hostů patří ORP Benešov, Blatná, Břeclav, Jindřichův Hradec, Mariánské Lázně, Nýřany, Rychnov nad Kněžnou, Třeboň a Židlochovice.

Důvod cesty loveckých hostů do konkrétní oblasti je ovlivněn různými faktory, zpravidla však dobrým zazvěřením a atraktivními loveckými možnostmi (např. oblasti s vysokými stavy černé zvěře /naháňky/, přítomnost vyhlášené obory či bažantnice /trofejový lov, hony na drobnou/, druh zvěře, který v domovině lovců není běžný /muflon, jelen sika/, a podobně).

NÁRODNOSTNÍ SLOŽENÍ LOVECKÝCH HOSTŮ

Počtům nejvíce vydaných lístků v příhraničních oblastech s Rakouskem a Německem odpovídá i národnostní

složení lovců. Do České republiky za lovem směřuje nejvíce Rakušanů (34 %) následovaných Němci (24 %) a Slováci (8 %). Lovci nejčastěji volí lovecké lístky na pět dnů (41 %) a na celý rok (40 %). Podíly národností cizích státních příslušníků na loveckém cestovním ruchu v České republice a vydaných loveckých lístků podle délky platnosti jsou zachyceny v grafech 2 a 3.

Lovečtí hosté z Rakouska nejčastěji míří do Jihomoravského a Jihočeského kraje. Do

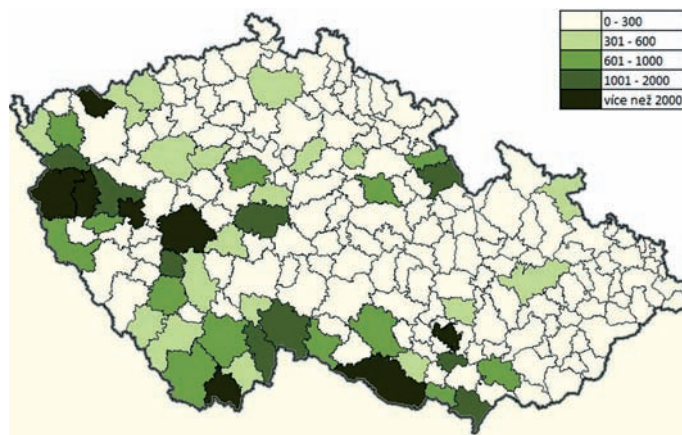
těchto dvou krajů vyrazí na lov celkem 64 % rakouských loveckých hostů. Z dalších rakouskými lovci hojně navštěvovaných krajů lze jmenovat kraje Královéhradecký či Plzeňský. Lovečtí hosté z Rakouska v České republice měli nejčastěji zájem o celoroční lovecké lístky (40 %), z čehož vyplývá, že za lovem přijíždějí v průběhu roku opakovaně. Další často volenou možností (35 %) byly lovecké lístky na pět dní.

Němečtí myslivci nejvíce směřují do Plzeňského a dále do Jihočeského, Středočeského a Ústeckého kraje a nejčastěji si kupují lovecké lístky buď na pět dní (52 %), nebo na celý rok (28 %).

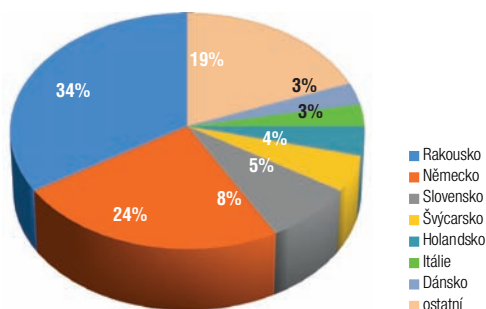
Slovenští lovečtí hosté zpravidla cestují za lovem do Jihomoravského, Zlínského a Moravskoslezského kraje, tedy do příhraničních oblastí se Slovenskem. Nejčastěji si sjednávají lovecké lístky na pět dní (34 %). Téměř stejný počet lovců (31 %) si ovšem nechává vystavit lovecký lístek na celý rok, což naznačuje, že se vracejí.

Mezi další zahraniční lovce využívající poplatkové lovy v České republice patří především Švýcaři (5 %), Holanďané (4 %), Italové (3 %) a Dánové (3 %). Největší dynamika a nárůst počtu lovců se projevily u Švýcarů. Od roku 2010 došlo v jejich případě k růstu počtu vydaných lovec-

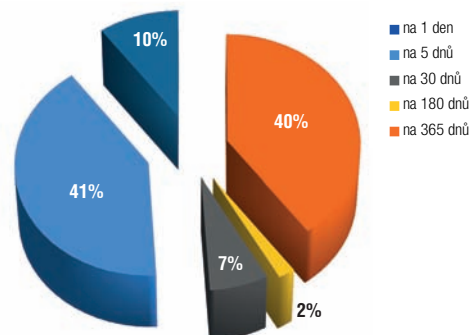
Obr.: Počet loveckých lístků vydaných cizincům v letech 2010–2015 podle ORP

Graf 2: Národnostní složení lovců

Graf 3: Platnost vydaných loveckých lístků

kých lístků o 40 %. Podobný trend (nárůst o 39 %) bylo možné zaznamenat u Dánů, kterých k nám v roce 2013 přijelo již více než Italů, jejichž počty byly v průběhu sledovaných let stabilní. Stálou klientelu představují také Holanďané, u kterých byl mezi roky 2010 a 2015 evidován 10% nárůst v počtech vydaných loveckých lístků.

Zbýlou bezmála pětinu poplatkových hostů (19 %) cestujících za lovem do České republiky tvoří pestrá směsice lovců z Evropy, ale též z dalších částí světa.

*Přístup k loveckým hostům musí být profesionální.
Foto Jaroslav Vogeltanz*

KOLIK U NÁS UTRATÍ?

Ve státech Evropské unie je evidováno 7,3 milionu lovců. „Průměrný“ lovec ročně vynaloží v souvislosti s lovem či myslivostí 1500 eur, což představuje celkovou částku kolem 11 miliard eur za rok.

Ve sledovaném období 2010–2015 bylo na základě počtu vydaných loveckých lístků v České republice vybráno na administrativních poplatcích 5 895 553 Kč. Dotazníkovým šetřením, jehož se zúčastnilo 1209 zahraničních lovců, bylo zjištěno, že „průměrný“ lovec v České republice za pobyt vydá celkem 38 705 Kč (1522 eur), což v průměru představuje celkovou roční částku 418 840 314 Kč. Lovečtí turisté tak utratí v České republice průměrně 3,7krát více finančních prostředků než běžní turisté. Proto je lovecká turistika významnou formou cestovního ruchu, která přispívá k růstu ekonomiky státu. Největší položku ve finančním vydání lovců představuje poplatek za lov (75 %) následovaný poplatkem za ubytování (10 %) a stravování (7 %). Rozdíly v útratě závisejí i na národnosti lovců. Za lovecký pobyt v průměru nejvíce platí Němci (2414 eur) následovaní Slováci (1457 eur) a Rakušané (1196 eur). Výši útraty ovlivňuje i charakter lovu – němečtí lovečtí hosté obvykle preferují individuální

způsob lovu trofejové zvěře (vysoká finanční náročnost), zatímco Slováci a Rakušané podle odpovědí v dotaznících vyhledávají především společné lovy, nejčastěji nahánky na černou zvěř a kachní hony.

ZÁVĚR

Volně žijící zvěř představuje obnovitelné přírodní dědictví, jehož využívání lovem může při dodržení podmínek udržitelnosti přispět k ochraně biologické rozmanitosti. Lov zvěře zahraničními lovci je pro mnoho států důležitým zdrojem příjmů pro rozvoj venkova, ale také přímým zdrojem financování programů ochrany zvěře, monitoringu jejich populací a podpory vědy v této oblasti. Kromě toho zajišťuje finance pro náhrady škod působených zvěří a projekty zvyšující vzdělanost místního obyvatelstva ve vztahu k volně žijící zvěři. Česká republika má pro rozvoj lovecké turistiky velký potenciál.

Autorka:

*Ing. et Ing. Markéta Kalábová, Ph.D.,
katedra cestovního ruchu,
Fakulta mezinárodních vztahů,
Vysoká škola ekonomická v Praze
E-mail: marketa.kalabova@vse.cz*

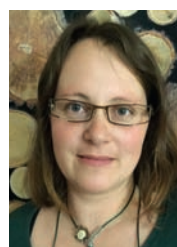
Lovecká turistika v České republice

Redakce

Před 13 lety – ve Světě myslivosti č. 5/2005 – byl zveřejněn rozsáhlý materiál týkající se lovecké turistiky v České republice, její tehdejší podoby a úrovně. Od té doby uplynulo hodně času, a jak se vše vyvíjí, podléhá vývoji i tato významná součást myslivosti. Proto jsme se rozhodli k tématu vrátit, oslovili zástupce několika soukromých loveckých agentur a organizátory lovu v honitbách České republiky a položili jim čtyři otázky zaměřené na současnou podobu lovecké turistiky.

Úkolem oslovených respondentů bylo stručně odpovědět na následující otázky:

- Jak na tom je Česká republika v lovecké turistice v porovnání se sousedními státy?
- Jaký je v zahraničí aktuální zájem o lovy v České republice? O které druhy zvěře, způsoby lovu, destinace?
- Jak se v posledních letech vyvíjel podíl českých a zahraničních lovců v lovecké klientele navštěvující naše honitby?
- Co brzdí další rozvoj lovecké turistiky v České republice?

BSc. et Ing. Hana Melcrová, S.A.C.Dip., Czech Hunting, Bakov nad Jizerou

1. Mohu porovnat pouze úroveň lovecké turistiky v České republice a ve státech Skandinávie, které s námi sice nesousedí, ale kde aktivně lovím a odkud k nám přijíždějí moji lovečtí hosté. Přestože severské země mají vzhledem ke své rozloze značný potenciál k provozování lovecké turistiky, naše malé území ve středu Evropy je stále dosti atraktivní pro to, aby k nám tamní lovci opakovaně přijížděli na lovecké pobyty. Důvodem je dobrá dostupnost, druhová skladba zvěře, její početní stav a způsoby lovu. Ve Skandinávii se loví v nespoutané divočině, lov je tam krásný, občas obtížný a s nejistými výsledky. U nás

si na lov občas již bohužel pouze hrajeme – mám na mysli odstřel vypouštěné uměle odchované drobné zvěře jako náhrady za její neustále ubývajícím volně žijící populaci. S tímto faktem musím cizince seznamovat a ve své podstatě takový způsob lovu obhajovat. Profesionální a odpovědný přístup severských lovců je dán nutností v divočině přežít, orientací na lov pro zvěřinu. V našich podmínkách se v současnosti můžeme setkat s vysoce profesionálním přístupem k organizaci lovecké akce i managementu honitby jako celku, ale bohužel také s přístupem neprofesionálním, až amatérským.

2. Mezi klienty mé malé lovecké kanceláře převažuje zájem o společné lovy spárkaté zvěře (naháňka, nátláčka), často v kombinaci s lovem zvěře drobné (bažant, zajíc). Seveřané preferují lov ve volnosti oproti lovu v oborách a bažantnicích. Velmi lákavými druhy zvěře jsou pro ně jednoznačně jelen sika (individuální lov trofeje zvěře), jelen evropský, daněk evropský, prase divoké (naháňky), zajíc a bažant. Destinaci vybírám podle poptávaného druhu zvěře a požadovaného způsobu lovu, občas v závislosti na kvalitě a dostupnosti doprovodných služeb.

3. Vzhledem k tomu, že jsem záměrně ukončila spolupráci s českou klientelou a orientuji se pouze na lovecké hosty ze zahraničí, a to primárně ze severní a západní Evropy, nemohu na tuto otázku objektivně

kládat prostředky na její opatření. Pro některé klienty z USA či z arabských států nebylo možné si takový dokument opatřit, takže jim u nás ani nemohl být vydán lovecký lístek.

Dále je to již zmíněná neprofesionální některých organizátorů loveckých akcí z řad mysliveckých spolků, soukromých nájemců honiteb a podobně, často spojená s nepřiměřeně vysokou částkou požadovanou za poplatkový lov, která neodpovídá ani kvalitě, ani kvantitě ulovené zvěře a doprovodných služeb. To je u nás ovšem bohužel charakteristické nejen v oblasti lovecké turistiky.

**Ing. Pavel Beran,
PRO Hunting,
Prachatice**

1. V České republice je podle mého názoru potenciál poplatkových lovů velmi nedoceněn.

Možná je to způsobeno neschopností subjektů umožňujících lov, možná nedůvěrou v cizí lovce, ale za hlavní problém považuji velmi často nechut některých členů mysliveckých spolků pořádat takové lovy u nich v honitbě. Občas se dokonce stává, že poplatkový lov v honitbě spolku bojkotují. U soukromých nájemců nebo vlastníků honiteb lze pozorovat jiný přístup.

Pokud bych měl porovnat úroveň našeho loveckého personálu (průvodců) s personálem například v Maďarsku, kde je lovecká turistika na velmi vysoké úrovni a má dlouhou tradici, ve většině případů se to nedá vůbec srovnat. Velkou roli hraje především legislativa, kdy v Maďarsku, ale třeba také v Srbsku jsou loveckými průvodci profesionální myslivci. U nás hosta velmi často doprovází ten, kdo má zrovna čas, což se může následně projevit výraznými nedostatky například v posouzení trofeje zvěře.

U společných lovů je situace velmi individuální. Jak u nás, tak v zahraničí jsou lovecké akce organizované na špičkové úrovni, ale též akce, kterých by se člověk raději nikdy nezúčastnil. U společných lovů je častým nedostatkem špatný technický stav či úplná absence loveckých zařízení nebo nedodržování časového harmonogramu. V některých případech se dokonce stává, že v oblasti, kde má probíhat poplatková naháňka, se do poslední chvíle loví individuálně z poseďů.

2. Již několik let je nejžádanější lov jelena siky, popř. muflona v říji, po nichž následují hony na drobnou zvěř a naháňky. S ohledem

na snížení stavů černé zvěře v našich honitbách se v aktuální sezóně ukáže, jak budou zahraniční lovečtí hosté, zvyklí na velké výřady v minulých letech, letos spokojeni. Hosté poptávají lov v podstatě téměř všech druhů zvěře včetně kozy bezoárové či kozorožce horského, ale ty bych osobně v České republice ani nelovil.

3. Skladba lovců se v průběhu let mírně změnila. Podle mých zkušeností jich v současnosti přijíždí poměrně hodně z Ruska a Polska, Maďarsko spíše stagnuje a klesá podíl hostů z Německa a Rakouska. Ostatní státy jsou v tomto ohledu stále na úrovni jednotek procent.

Ze strany českých lovců poptávka po lovu neklesá, ale skutečnějších lovů není tolik, aby ji pokryly. Stále více hostů je ochotných připlatit si za to, aby o ně bylo dobře postaráno, nicméně pořád ještě převažují lovci, kteří hledí na co nejnižší cenu, a pak se stává, že po několika dnech odjíždějí domů, aniž by alespoň zahlédli zvěř, kterou chtěli lovit.

4. Nemyslím si, že by rozvoj poplatkového lovu v České republice něco výrazně brzdilo. Vše je otázkou poptávky a nabídky. Když nebudou přijíždět lovci, nepomůže nikomu z nás nic k lepším výsledkům. Nebrzdí nás složitá legislativa ani liknavost úředníků (alespoň v mém případě). Vše je relativně snadné, jen je třeba získat solventního klienta, který je ochoten za zajištění dobrého loveckého servisu zaplatit a po lovu je nadmíru spokojen s prací personálu, jenž pro klientovu spokojenost udělá vše, co je v jeho silách. Zajistit tuto ideální kombinaci závisí právě na zprostředkovatelských schopnostech.

**Ing. Zdeněk Blacký,
Safarex, Praha**

1. Česká republika na tom není ve srovnání s okolními státy z hlediska lovecké turistiky nejlépe. Celková situace vychází z legisla-

tivních podmínek a praxe v jednotlivých honitbách. Nejen zahraniční, ale i naši lovci jednoznačně dávají přednost lovu ve volnosti, tj. mimo oborní chovy. Ulovit u nás ve volných honitbách v omezeném čase dobrou trofej však není, jak všichni lovci vědí, jednoduché, protože s trofeje zralou zvěří se lze setkat spíše výjimečně. V běžných podmínkách je u nás téměř každá zvěř „hračička“ a bohužel stále platí názor „když ji

Foto archiv redakce

odpovědět. V posledních letech zájem lovců z uvedených států o lov u nás mírně roste. Současně vzrůstá nový trend tzv. „exchange hunts“ neboli výměnných lovů. Existuje řada internetových portálů, kde jsou výměnné lovy nabízeny a lovci se je snaží využít.

4. Jde o legislativní opatření, jež lovcům z některých států byrokraticky ukládá, aby osvědčili originalitu kopie loveckých lístků prostřednictvím tzv. apostily, která se některým zahraničním lovcům obtížně získává, musejí kvůli tomu daleko cestovat a vyná-

nestřelím já, tak soused". Lepší situace je v honitbách Vojenských lesů a statků ČR a v některých velkých honitbách. Myslím, že lepší podmínky pro komerční lov než u nás jsou například v Maďarsku.

2. Limitujícím faktorem pro zahraniční lovce je omezená nabídka lovu silné trofejové zvěře ve volnosti. Zahraniční lovci by měli zájem například o medailové muflony, ale situace u nás se v tomto směru nevyvíjí příliš optimisticky. Například na Machovsku, odkud pocházejí tři nejsilnější mufloni berani na světě ulovení ve volné honitbě, se objevili vlci a příkladný chov bojuje o přežití. Zahraniční lovci mají také zájem o lov jelena siky, protože, pokud je mi známo, ten se v okolních státech s výjimkou Německa ve volnosti nevyskytuje. Zájem je samozřejmě o naháňky na černou zvěř a jsou i skupiny zahraničních lovců, kteří k nám pravidelně jezdí na bažantí a kachní hony.

3. Podíl zahraničních a domácích lovců ovlivnilo v posledních letech snadné získávání informací o lovech přes internet. Čeští lovci se prostřednictvím kamarádů nebo díky internetu dostanou napřímo do místa lovu a nepotřebují k tomu zprostředkovatele. Asi pak mají lepší pocit, že si lov zařídili sami a levněji, ale neuvědomují si, že v naprosté většině případů za něj zaplatí stejnou částku, jako kdyby lovili přes prostředníka, protože solidní partneři mají stejnou cenu a prostředníkovi ponechávají nevelké procento z tak jako tak zaplacené ceny. Postupem času se také vytvořily družební vazby mezi našimi a zahraničními myslivci, takže funguje i výměnný systém: ty mě pozveš např. na muflona a já tebe na kamzíka.

4. Základní problémy jsou podle mého názoru shrnuty v odpovědích na předchozí otázky. Přestože zahraniční lovci oceňují do držování mysliveckých tradic v České republice a naši pohostinnost, tak – a to znovu zdůrazňuji – dávají přednost lovu zvěře ve volnosti. Týká se to ale i našich lovců. Těžko je přesvědčit, že některé obory mají rozlohu několik tisíc hektarů a lov v nich probíhá podobně jako ve volnosti. A zlepšení? Dokud nebude – podle mého názoru – existovat ekonomický tlak na uživatele honiteb a nastane situace, kdy pro myslivecký spolek bude výhodnější přenechat odstřel poplatkovému lovcovi, tak Česká republika nebude pro zahraniční lovce tak atraktivní a vyhledávanou loveckou destinací jako například již zmíněné Maďarsko. Nemyslím si, že by lovecká turistika u nás nefungovala, ale probíhá, zejména v případě českých poplatkových

lovců, stále více bez zapojení loveckých kanceláří jako zprostředkovatelů lovu.

Odpovědi na anketní otázky jsou ovlivněny mými osobními zkušenostmi a nemusejí korespondovat s názory kolegů.

PROLOV Prolov, s. r. o.,
Klatovy

1. Česká republika je srovnatelná se sousedními státy, možnosti lovu jsou u nás podceňovány. Funguje zde mnoho soukromých i státních revírů, které zprostředkovávají kvalitní lovy. Zahraniční lovci nás velmi často řadí mezi státy východní Evropy, jako jsou např. Ukrajina, Rusko, Rumunsko. I když jsme rozlohou menší, máme velké možnosti.

2. Největší zájem je dlouhodobě o lov spárkaté zvěře, zejména o muflony. Ostatně není tajemstvím, že největší mufloní trofeje pocházejí z České republiky. Zahraniční lovci se zajímají také o lov jelena siky, který se v ostatních evropských státech vyskytuje zřídka, o naháňky na černou zvěř, ale též o lovy srnců, daňků, jelenů evropských a pernaté zvěře – kachen, bažantů a krocana divokého. Mezi kvalitní tuzemské destinace patří honitby Vojenských lesů a statků ČR, vybrané honitby Lesů České republiky a soukromé honitby, kde se dobře myslivecky hospodaří.

3. Od 90. let se podíl zahraničních a tuzemských poplatkových hostů změnil. Před 25 lety bylo téměř 100 % loveckých hostů z Německa. Po krachu největší německé lovecké kanceláře, kterou koupila dánská agentura, se zvýšil podíl Skandinávů. Po roce 2010 se díky sociálním sítím podíl lovců podle země původu zcela přeměnil. V současné době Českou republiku navštěvují již lovci z celého světa, byť největší podíl stále tvoří německá klientela následovaná Rakušany, Švýcary a Slováky, a samozřejmě Čechy.

4. Jde zejména o administrativní úkony. Největším problémem je apostilační doložka, která většině lovců připadá zbytečná a nesmyslná, mnozí z nich odmítnou její vyřízení a nepřijedou. Další brzdou je neprofesionální přístup některých uživatelů honiteb prodávajících poplatkové lovy nezákonně a pod cenou, aniž by příjmy z nich řádně zdanili. Od roku 2017 zahraniční lovce také ovlivňují nepřesné informace o výskytu afrického moru prasat v České republice, neboť se domnívají, že choroba se vyskytuje na celém našem území a omezuje lov.

Bestguarder

**3 ROKY
ZÁRUKA**

**NOVÁ ZNAČKA
NOČNÍHO VIDĚNÍ
V ČECHÁCH A NA
SLOVENSKU!**

SYSTÉM **DEN / NOC**

CENA JE UVEDENA VČETNĚ DPH.

BINOKULÁR
MODEL **WG-80**

CENA: **11 990 Kč**

OPTICKÝ ZOOM: **4x**

DIGITÁLNÍ ZOOM: **5x**

NOČNÍ VIDĚNÍ – DOSAH V NAPROSTÉ TMĚ AŽ 300 M
POŘIZOVÁNÍ FOTOGRAFIÍ A VIDEÍ NA SD KARTU
IR PŘÍSVIT 850 NM S 3 STUPNI INTENZITY
LCD DISPLEJ 1,5 TFT, VODĚ A PRACHU ODOLNÉ

CENA JE UVEDENA VČETNĚ DPH.

MONOKULÁR
MODEL **NV-500**

CENA: **7 990 Kč**

OPTICKÝ ZOOM: **3,5x**

DIGITÁLNÍ ZOOM: **3x**

NOČNÍ VIDĚNÍ – DOSAH V NAPROSTÉ TMĚ AŽ 350 M
POŘIZOVÁNÍ FOTOGRAFIÍ A VIDEÍ NA SD KARTU
IR PŘÍSVIT 850 NM S 5 STUPNI INTENZITY
LCD DISPLEJ 1,5 TFT, VODĚ A PRACHU ODOLNÉ

THERMIVISIA S.R.O. – EXKLUZIVNÍ DISTRIBUTOR
PŘÍSTROJŮ BESTGUARDER PRO ČESKO A SLOVENSKO

+420 774 108 871
WWW.BESTGUARDER.CZ

6. kolo a Velké finále

Redakce

Letošní ročník soutěže Rarita roku se přiblížil ke svému vyvrcholení v podobě Velkého finále. Dne 10. října byla uzávěrka pro přijímání trofejí do posledního základního kola. Šlo se jich celkem 24. Nyní již tedy nezbyvá než oznámit výsledky a představit soubor finalistek 12. soutěžního ročníku, které budou soupeřit o absolutní prvenství.

VÝSLEDKY ŠESTÉHO KOLA

Poslední kolo tradičně převýšilo počtem trofejí ta předchozí, neboť mnoho lovců odložilo přihlášení své trofeje až na samotný závěr soutěže. Platila též úměra „více dobrých trofejí – větší konkurence“, která se promítla do vyrovnanosti výsledků. Dvě trofeje získaly od poroty shodně 60 bodů a staly se dalšími finalistkami. Šťastnými lovci jsou Petr Bárta, který svého raritního srnce ulovil v honitbě Mysliveckého spolku Vitice (okres Kolín), a Ján Roško, jemuž sv. Hubert dopřál úlovek rarity v honitbě Honebního společenstva Raspenava (okres Liberec). Třetí místo obsadila trofej srnce z honitby MS Podlíšany-Ochoz (okres Chrudim), kde ho ulovil Jiří Zelinka (58 bodů).

Oba lovci vítězných trofejí získávají cenu redakce – knihu *Otakar Číla – obrazy*. Majitelům trofejí, které se umístily v první desítce, bude zaslán pamětní certifikát o účasti jejich trofeje v soutěži.

VÍTĚZNÁ TROFEJ ČTENÁŘŮ ZA MĚSÍC ŘÍJEN

Od čtvrtka 11. října byly fotografie všech 24 přihlášených trofejí zveřejněny na internetových stránkách www.svetmyslivosti.cz, kde bylo možné prohlédnout si každou trofej na zvětšeném snímku, a pomocí SMS, respektive označením vybrané trofeje v internetovém formuláři zaslat příslušné trofeji hlas. Hlasování bylo ukončeno ve čtvrtek 18. října v 18 hodin. Po ukončení hlasování byly zaslány SMS zprávy a hlasy z internetu sečteny a sestavilo se pořadí. Trofej s nejvyšším počtem hlasů se stala „Vítěznou trofejí čtenářů za měsíc říjen“ a postoupila do Velkého finále. Z došlých SMS zpráv a hlasů udělených v internetovém hlasování jsme vylosovali tři, jejichž odesílatel obdrží knižní cenu věnovanou redakci.

Ve čtenářském hlasování uspěla nejlépe trofej Kamila Špačka, který svého raritního srnce ulovil v honitbě MS Diana (okres Hradec Králové). Trofej získala 26 % hlasů a stala se poslední finalistkou letošního soutěžního ročníku. Na druhém místě skončila trofej srnce uloveného Petrem Levčikem v honitbě MS Podivín (okres Břeclav, 19 % hlasů). Třetí místo obsadila trofej Ondřeje Odehnala, které zaslalo hlasy 14 % čtenářů. Srnec byl uloven v honitbě MS U Rudic Hartmanice (okres České Budějovice)

a) podle poroty skončil se ziskem 45 bodů na 12. místě.

Z hlasujících čtenářů byli vylosováni a cenu v podobě knihy *Křivoklátský lesník* vzpomíná obdrží: J. Jabůrek, D. Luzum a T. Kroupa.

VELKÉ FINÁLE RARITY ROKU 2018

Vyhlášením výsledků 6. kola byl uzavřen soubor finalistek, z nichž bude porota vybírat absolutní vítězku. Pro pořádek si připomeňme trofeje, které postoupily do finále z jednotlivých kol. Je jich celkem 15 (fotografie najdete na následující dvoustraně):

1. kolo: Roman Rulf, 17. 5. 2017, 3 roky, MS Děčany (okr. Litoměřice), 55 bodů (vítězka poroty)
1. kolo: Pavel Mokřý, 16. 5. 2017, 6 let, Moravany Slepotic (okr. Pardubice), 53 bodů (vítězka čtenářů)
2. kolo: Tomáš Cibulka, 17. 5. 2018, 1 rok, MS Březina Sokoleč (okr. Nymburk), 51 bodů (vítězka poroty)
2. kolo: Bc. Veronika Coufalíková, 17. 5. 2018, 3 roky, PK-Pohořelice (okr. Zlín), 51 bodů (vítězka poroty)
2. kolo: Jiří Wanie, 1. 7. 2017, 5 let, Drchlava (okr. Česká Lípa), 42 bodů (vítězka čtenářů)
3. kolo: Jiří Kött, 4. 6. 2018, 3 roky, MS Háj Lešná (okr. Vsetín), 55 bodů (vítězka poroty)
3. kolo: Ing. František Martin, 18. 5. 2018, 5 let, Radovesice II – les (okr. Kolín), 55 bodů (vítězka poroty)
3. kolo: Tomáš Nožička, 26. 5. 2018, 5 let, Česov (okr. Jičín), 41 bodů (vítězka čtenářů)
4. kolo: Jiří Malacka, 16. 5. 2018, 6 let, Kostice (okr. Břeclav), 65 bodů (vítězka poroty)
4. kolo: Aleš Hrubý, 17. 5. 2018, 5 let, České Meziříčí (okr. Rychnov nad Kněžnou), 57 bodů (vítězka čtenářů)
5. kolo: Jan Doschko, 9. 6. 2018, 2–3 roky, HS Záboří (okr. České Budějovice), 57 bodů (vítězka poroty)
5. kolo: Lukáš Pantlík, 23. 8. 2018, 5 let, Dobrá-Pazderna (okr. Frýdek-Místek), 57 bodů (vítězka poroty a čtenářů)
6. kolo: Petr Bárta, 29. 7. 2018, 4 roky, MS Vitič (okr. Kolín), 60 bodů (vítězka poroty)
6. kolo: Ján Roško, 2. 8. 2018, 6 let, HS Raspenava (okr. Liberec), 60 bodů (vítězka poroty)

6. kolo: Kamil Špaček, 12. 8. 2018, 4 roky, MS Diana (okr. Hradec Králové), 57 bodů (vítězka čtenářů)

ZÁVĚREČNÉ HODNOCENÍ PROBĚHNE JAK NA ÚROVNI POROTY, TAK ČTENÁŘŮ

Stejně jako v uplynulých letech vybere vítěznou trofej celé soutěže porota. Svou raritní trofej roku však budou volit i čtenáři.

Porota bude stejně jako v základních kolech ve finále přidělovat trofejím body (0–10), přičemž absolutní vítězkou se stane trofej s nejvyšším bodovým součtem. V případě bodové shody rozhoduje o pořadí počet hlasů získaných v základním kole. Lovec vítězné trofeje získá pozorovací dalekohled Swarovski SLC 8x42, který do soutěže věnovala firma Swarovski Optik. Pro lovce trofeje na 2. místě je připravena povolenka k lovu daňka II. věkové třídy v některé z režijních honiteb Vojenských lesů a statků ČR, s. p. Lovec, jehož trofej skončí na 3. místě, bude odměněn fotopastí UV 595 HD od firmy Ing. Roman Jelínek, Ph.D. – Les a zahrada. Cenou za 4. místo je samonávyprné krmítko Srnec PROFI věnované firmou ProLov, výroba mysliveckých zařízení, Žirovnice a lovec trofeje, která skončí na 5. místě, obdrží lovecký nůž od firmy Mikov, Mikulášovice.

Čtenáři *Světa myslivosti* budou vybírat svoji raritní trofej roku pomocí hlasovacího kupónu otištěného na str. 73 tohoto čísla časopisu. Kupón obsahuje seznam finalistek, přičemž hlasující čtenář stanoví své pořadí od 1. do 15. místa. Za 1. místo získává trofej 15 bodů, za 15. místo jeden bod. Vítězkou čtenářské soutěže se stane trofej s nejvyšším bodovým součtem (v případě bodové shody o pořadí opět rozhoduje počet hlasů získaných v základním kole). Její lovec dostane knižní dar od redakce *Světa myslivosti*.

Hlasovací kupón vystřihněte, vyplňte a pošlete poštou na adresu redakce. **Uzávěrka hlasování čtenářů je již 20. listopadu!** Do hlasování budou zařazeny pouze přesně a čitelně vyplněné kupóny! Z obdržených kupónů bude vylosováno deset čtenářů, kteří obdrží ceny věnované partnery soutěže – firmami Mikov, ZÁHORÍ Rudel a Ing. Michal Zubíček.

Kompletní výsledky budou zveřejněny ve *Světě myslivosti* č. 12/2018.

1.-2.

1.-2.

3.

4.

5.

6.

7.-8.

7.-8.

9.-10.

9.-10.

1.-2. Petr Bárta, 29. 7. 2018, 4 roky, MS Vitice (okr. Kolín), 60 bodů

1.-2. Ján Roško, 2. 8. 2018, 6 let, HS Raspenava (okr. Liberec), 60 bodů

3. Jiří Zelinka, 15. 9. 2018, 6 let, MS Podlíšany-Ochoz (okr. Chrudim), 58 bodů

4. Kamil Špaček, 12. 8. 2018, 4 roky, MS Diana (okr. Hradec Králové), 57 bodů

5. Petr Levčík, 23. 5. 2018, 7 let, MS Podivín (okr. Břeclav), 55 bodů

6. Petr Dočkal, 11. 8. 2018, 4 roky, MS Hustopeče (okr. Břeclav), 54 bodů

7.-8. Milan Kobout, 30. 7. 2018, 6 let, MS Kruceburk (okr. Havlíčkův Brod), 53 bodů

7.-8. Jakub Zemánek, 30. 6. 2018, 5 let, Veselíčko-Tupec (okr. Přerov), 53 bodů

9.-10. Zdeněk Kožušník, 27. 7. 2018, 3 roky, MS Čeladná (okr. Frýdek-Místek), 51 bodů

9.-10. Václav Lukš, 18. 8. 2018, 2 roky, Věžovatá Pláně – Poluška (okr. Český Krumlov), 51 bodů

Partneři soutěže

Vyberte vítěznou trofej soutěže Rarita roku 2018!

**Uzávěrka hlasování
je 20. listopadu!**

**Použijte
hlasovací kupón otištěný
na str. 73!**

*Patnáct vítězných trofejí ze základních kol soutěže.
Která z nich se stane absolutní vítězkou pro rok 2018?*

Trofej č. 1: Roman Rulf,
17. 5. 2017, 3 roky, MS Děčany (okr. Litoměřice),
55 bodů (vítězka poroty)

Trofej č. 2: Pavel Mokřý,
16. 5. 2017, 6 let, Moravany Slepotic
(okr. Pardubice), 53 bodů (vítězka čtenářů)

Trofej č. 3: Tomáš Cibulka,
17. 5. 2018, 1 rok, MS Březina Sokoleč
(okr. Nymburk), 51 bodů (vítězka poroty)

Trofej č. 4: Bc. Veronika Coufalíková,
17. 5. 2018, 3 roky, PK-Pohořelice (okr. Zlín),
51 bodů (vítězka poroty)

Trofej č. 5: Jiří Wanie,
1. 7. 2017, 5 let, Drchlava (okr. Česká Lípa),
42 bodů (vítězka čtenářů)

Trofej č. 6: Jiří Köt,
4. 6. 2018, 3 roky, MS Háj Lešná (okr. Vsetín),
55 bodů (vítězka poroty)

Trofej č. 7: Ing. František Martin,
18. 5. 2018, 5 let, Radovesice II – les (okr. Kolín),
55 bodů (vítězka poroty)

Trofej č. 8: Tomáš Nožička,
26. 5. 2018, 5 let, Česov (okr. Jičín),
41 bodů (vítězka čtenářů)

Trofej č. 9: Jiří Malacka,
16. 5. 2018, 6 let, Kostice (okr. Břeclav),
65 bodů (vítězka poroty)

Trofej č. 10: Aleš Hrubý, 17. 5. 2018,
5 let, České Meziříčí (okr. Rychnov nad Kněžnou),
57 bodů (vítězka čtenářů)

Trofej č. 11: Jan Doschko, 9. 6. 2018,
2–3 roky, HS Záboří (okr. České Budějovice),
57 bodů (vítězka poroty)

Trofej č. 12: Lukáš Pantlík, 23. 8. 2018,
5 let, Dobrá-Pazderna (okr. Frýdek-Místek), 57 bodů
(vítězka poroty a čtenářů)

Trofej č. 13: Petr Bárta, 29. 7. 2018,
4 roky, MS Vitice (okr. Kolín),
60 bodů (vítězka poroty)

Trofej č. 14: Ján Roško, 2. 8. 2018,
6 let, HS Raspenava (okr. Liberec),
60 bodů (vítězka poroty)

Trofej č. 15: Kamil Špaček, 12. 8. 2018,
4 roky, MS Diana (okr. Hradec Králové),
57 bodů (vítězka čtenářů)

80. Memoriál Karla Podhajského

Dalibor Pačes

Stalo se již tradicí, že „kulaté“ ročníky Memoriálu Karla Podhajského se konají vždy v Litomyšli (okres Svitavy), rodišti významného českého kynologa, jehož jméno tato mezinárodní všestranná soutěž obařů nese. Nejinak tomu bylo i letos, kdy soutěž dospěla do 80. ročníku. Pořadatelé si dali velmi záležet na tom, aby celá akce včetně doprovodných programů měla patřičně slavnostní ráz. Mohl se o tom přesvědčit každý z příznivců lovecké kynologie, kdo poslední zářijový víkend dorazil do Litomyšle a jejího okolí.

OSOBNOST KARLA PODHAJSKÉHO

Při příležitosti jubilejního ročníku soutěže je vhodné významného kynologa alespoň stručně připomenout. Karel Podhajský se narodil 24. května 1871. Jeho otec Matěj byl milovníkem přírody a též dobrým myslivcem a střelcem, v Uhrách lovil medvědy a vlky. Karel vystudoval v Litomyšli nižší reálku a poté obchodní školu v Praze. Absolvoval zkoušky z účetnictví a nejprve

byl zaměstnán jako úředník pojišťovny. Poté nastoupil na místo účetního Osady města Litomyšle. Po otci zdědil lásku k přírodě a myslivosti, myslivcem byl od svých 18 let. Učitelem v tomto oboru mu byl nadlesní Seeman. Jinak měl zájmy všestranné, jezdil též na koni a na lyžích, byl průkopníkem jízdy na kole. V dobových materiálech se uvádí, že při své až úzkostlivé důkladnosti, pečlivosti a výborné paměti nestrádal K. Podhajský tolik teoretických i praktických zkušeností z oborů myslivosti a kynologie, že by se v celé tehdejší Evropě našlo jen málo podobných odborníků. Literárně přispíval do všech našich loveckých časopisů, byl znám i v zahraničí. Navzdory svému odpovědnému zaměstnání byl neobyčejně agilní coby spoluzakladatel a pilný pracovník Československé myslivecké jednoty (ČsMJ). Byl jejím čestným členem, vedoucím první Československé zápisní knihy loveckých psů (Člp), odborným redaktorem pro kynologii v časopisu *Stráž myslivosti*, rozhodčím na zkouškách a výstavách loveckých psů a též autorem zkušebních i zápisních řádů ČsMJ. Při vši této záslužné činnosti byl mužem skromným, ryzího charakteru a zlatého srdce. Zemřel v Litomyšli dne 12. září 1930. Na pohřbu se s ním rozloučil tehdejší předseda ČsMJ prof. Ing. Antonín Dyk

mimo jiné těmito slovy: „Karel Podhajský byl šlechticem rozumu a ducha, smýšlení a konání, byl kynologem v nejkrásnějším pojetí a příkladem a vzorem československého myslivce.“

O Karlu Podhajském hovoří další významný kynolog, jeho vrstevník a spolupracovník František Houska: „Podhajský měl nejlepší vůli dáti naší kynologické práci nejsolidnější základy, aby stála pevně na ní vybudovaná organizace. Vyvrcholením pak byla naše Člp (zápisní kniha čs. loveckých psů) a její zápisní a zkušební řády. Dovedeme-li ceniti jeho knihu o výcviku všestranného ohaře, vážíme-li si jeho studií o jednotlivých

Karel Podhajský (uprostřed) na výstavě psů v Praze v kruhu pointrů (1930). Repro Stráž myslivosti

Položení věnce u rodného domu Karla Podhajsského.

odrůdách loveckých psů a jejich použití, mají-li nepopiratelnou hodnotu jeho pokusy o stanovení kynologické terminologie a jiné jeho práce drobné, jest kniha Člíp tím, co naši loveckou kynologii udělalo svou a samostatnou. Musím se zmínit o Podhajském jako soudci při výstavách a zkouškách loveckých psů. Nelekal se obtíží a námahy, byl-li volán do nejdůležitějších koutů republiky. Klidně, přísně, ale spravedlivě konal těžkou svou funkci bez omrzení a bez únavy. To dovedl jenom člověk tak dobrý, opravdový a čestný, jakým jsme Podhajského všichni poznali.“

Na počest Karla Podhajského byla pojmenována všestranná soutěž ohařů, jejíž první ročník se konal v roce 1932. Až do roku 1942 byla pořádána jednou za dva roky, v roce 1944 se muselo od jejího konání kvůli válce upustit. Od dalšího ročníku (1946) až dosud se soutěž koná každoročně.

PROGRAM 80. ROČNÍKU

Jubilejní ročník memoriálu má vždy punc výjimečnosti, k čemuž mimo jiné přispívá i bohatý doprovodný program. Pro aktéry soutěže vše začalo již v pátek odpoledne prezencí, veterinární prohlídkou a poté nezbytným fotografováním soutěž-

ních dvojic. Po 17. hodině proběhl pietní akt u hrobu Karla Podhajského. V sobotu ráno se účastníci memoriálu sešli u Mariánského sloupu na Smetanově náměstí v Litomyšli, aby byli svědky položení věnce u rodného domu Karla Podhajského. Průvod pak směřoval městem na Zámecké náměstí a krátce nato byl memoriál slavnostně zahájen na prvním nádvoří litomyšlského zámku. Na sobotu po práci v honitbách byl naplánován myslivecký večer, který se konal ve Smetanově domě v Litomyšli a jehož zpestřením byla mimo jiné beseda s hokejovou legendou Dominikem Haškem, který

z Holandska a Polska. Mezi 17 ohaři (12 psů a pět fen) opět dominovali „křatlasové“, kterých bylo 10. Své výkony dále předvedli tři výmarští ohaři krátkosrstí, dva čeští fouskové, jeden anglický setr a jeden pointr. Vedle 15 vůdců se představily dvě vůdkyně – jedna z České republiky a jedna z Holandska. Obě vedly českého fouska, přičemž mladé domácí kynoložce se vedlo o poznání lépe.

Zájemci o loveckou kynologii, kteří sou-
těž dlouhodobě sledují, nejspíš postrádali německého drátosrstého nebo dlouhosrstého ohaře, některého z maďarských ohařů, slovenského hrubosrstého ohaře či irského setra. Účast zástupců těchto plemen bývála dříve běžná, ale letos chyběli.

PRŮBĚH SOUTĚŽE

Memoriál se konal za velmi příznivých klimatických podmínek. Po oba soutěžní dny bylo jasno až polojasno, válel čerstvý vítr a teploty se pohybovaly v rozmezí 8–15 °C.

Disciplíny „malého a velkého pole“ byly připraveny v honitbě Mysliveckého spolku Švábenice. Krytiny představovalo řepné

je též myslivec a kynolog. V prostorách domu byla ke zhlédnutí rovněž výstava nazvaná „Karel Podhajský – historie a současnost myslivosti na Litomyšlsku“.

SOUTĚŽNÍ DVOJICE

Na memoriál se tradičně nominovali úspěšní domácí účastníci Memoriálu Richarda Knolla, jichž bylo letos 11. Zbytek sedmnáctičlenného startovního pole tvořila šestice zahraničních účastníků – dva ze Slovenska, dva z Německa a po jednom

pole (v letošním abnormálně suchém roce s málo vzrostlou řepou) a sklizená pole s nízkým podrostem plevelů, hlavně lebedy. Zazvěření bažanty bylo dobré.

Práce ve vodě probíhaly na rybníku Velký Košíř v honitbě MS Pazucha-Litomyšl. Podle slov vrchního rozhodčího Mgr. Pavla Tupce byl prostor pro disciplíny ochota k práci v hluboké vodě a přinášení kachny z hluboké vody naprosto ideální. Vstup do vody byl pozvolný, hladina klidná. Plnění disciplín v rákosí bylo pro ohaře již mno-

hem náročnější. Rákosi bylo husté a bez vody, což způsobilo suché léto. Na výkon psů to ale nemělo podstatný vliv. V rákosí byl dostatek kachen, takže každý pes měl možnost ukázat, co umí.

Pro práci v lese byly nachystány terény v honitbě Lesů města Litomyšl. Ohrádka byla ve vysokém, mírně svažitém lese. Pro psy to byl příhodný, čistý prostor a diváci v koruně se mohli cítit jako v otevřeném hledišti. Barvy, vlečky a drobné disciplíny probíhaly v nepatrně zvlněném terénu vysokého smíšeného lesa s podrostem a četnými mlazinami, to vše v nadmořské výšce okolo 500 metrů. Revír Městských lesů Litomyšl je dobře zazvěřen černou a srnčí zvěří, ani jediný ohař ale naštěstí neměl tu smůlu, že by na ni při práci v lese narazil, což by mohlo nepříznivě ovlivnit jeho výkon.

VÝSLEDKY MEMORIÁLU

Vítězem 80. ročníku memoriálu se stal německý ohař krátkosrstý Columbo od Jizerského splavu (484 bodů, I. cena, CACT, CACIT) vedený Lumírem Růžičkou. Columbo navíc získal cenu za nejlepší práci v lese, na barvě pracoval jako hlásič. Druhé místo obsadil rovněž „kratás“ Cliff pod Doubravským vrchem (466 bodů, I. cena, res. CACT) vůdce Pavla Švarce. Na úspěchy slovenských ohařů a jejich vůdců z minulosti letos navázala dvojice tvořená „krataskou“ Maurou z Potônskej lúky (475 bodů, II. cena) a Ondrejem Jurčákem, kteří stanuli na třetím místě. Maura byla oceněna za nejlepší práci na barvě (hlásič) a na poli.

Vítězná dvojice.

Originální poháry pro ty neúspěšnější.

Na vodě excelovala další „krataska“ Perla od Věžeckého potoka (462 bodů, III. cena) vedená Břetislavem Jelínkem. Kromě bezchybné práce ve vodě pak v náročném rákosí v časovém limitu pět minut dohledala, přinesla a vzorně odevzdala dvě kachny. Právem obdržela cenu za nejlepší práci ve vodě. Podobné ocenění, ale za nejlépe provedené přinášení lišky přes překážku v lese, získal český fousek Cid z Blatin (469 bodů, II. cena), kterého vedla Zuzana Dvořáková. Výkony ohařů na „ohrádce“ byly vyrovnané, z 15 hodnocených jich devět obdrželo známku 4.

Z celkového počtu 17 ohařů uspělo devět (osm domácích a jeden zahraniční), z toho dva v I. ceně, čtyři ve II. a tři ve III. ceně. Ke cti dvou dalších zahraničních účastníků je, že byť neuspěli, konkrétně v disciplínách klid před zvěří pernatou a vlečka se zvěří pernatou, memoriál dokončili.

K příčinám neúspěchu ohařů se vyjádřil Mgr. Tupec: „Rozhodčí byli kromě excelentních výkonů též svědky vzdálení se ohaře z místa odložení na šoulače, načnutí zvěře na konci barvy, nesplnění vlečky s liškou nebo neklidu před zvěří pernatou. Většina problémů při poslední zmíněné disciplíně je způsobena nedostatkem volně žijící drobné zvěře, kterou nelze plnohodnotně nahradit zvěří uměle odchovanou. Při zkouškách s uměle odchovanou zvěří pouze poskytujeme ohaři příležitost prokázat vrozené vlohy, k nimž patří například vystavování a další výcvikem upevněné vlastnosti. Nesmíme však opomenout kvalitu čichu a inteligenci ohařů, kteří dokážou dobře vyhodnotit, zda je zvěř poraněná nebo jinak oslabená, vnímají lidský pach a podle toho se chovají.“

ZÁVĚREČNÉ HODNOCENÍ

Je nasnadě, že žádný z vůdců nemohl absolvovat memoriál s nedocvičeným ohařem. Vždyť mnohé dvojice předtím úspěšně absolvovaly několikrát všestranné zkoušky, prošly kvalifikací a uspěly na Memoriálu Richarda Knolla. Přestože byly uděleny pouze dvě první ceny, tak nelze prohlásit, že ohaři nebyli dostatečně připraveni. Na výkon psů má vliv řada faktorů: transport, odpočinek a spánek v jiném prostředí, nervozita vůdce, vhodné načasování formy a v neposlední řadě i tolik potřebné, a přesto nejisté „zkouškové štěstí“. Z tohoto pohledu se dá říci, že úroveň letošních účastníků Memoriálu Karla Podhajskeho byla dobrá. Potěšující je, že vystupování vůdců bylo slušné, což by ovšem měla být samozřejmost. Podobně se chovala i korona, byť v ní byli vedle odborníků i laici. Diváci často vzrušeně hodnotili výkony psů, ale snažili se je nerušit. Ty nejlepší po zásluze odměnili vydatným potleskem. Jubilejní ročník Memoriálu Karla Podhajskeho v Litomyšli se po všech stránkách vydařil a měl vysokou úroveň. Za to je třeba poděkovat početnému týmu organizátorů a též sponzorům.

„Bylo mi ctí vést tým rozhodčích jmenovaný Českomoravskou mysliveckou jednotou. Získal jsem tak řadu nových zkušeností. Mým mottem bylo korektní, přesné, přísné a současně citlivé posuzování, profesionální vystupování a vhodné společenské chování bez vlivu osobních vazeb. Věřím, že se nám to společně podařilo,“ poznamenal na závěr kynologické akce vrchní rozhodčí Mgr. Pavel Tupec.

Foto Kateřina Lisová

Bezpečnost a ochrana psů při lovu – realizační fáze

Rudolf Slaba

Začala nabáňková sezóna a výzkumný projekt Lesnické a dřevařské fakulty Mendelovy univerzity v Brně na téma bezpečnost a ochrana psů při lovu se dostal do fáze realizace. Redakce Světa myslivosti získala exkluzivní možnost nahlédnout pod pokličku jednotlivých sledovaných témat a zjistit od účastníků projektu bližší informace týkající se sběru dat.

TÉMA 1: LOVECKÝ TLAK A EFEKTIVITA LOVU

Informace z jednotlivých loveckých akcí jsou získávány prostřednictvím dotazníku, který vůdci psů vyplňují ihned po každém pracovním dni. První část obsahuje údaje platné pro celou loveckou akci. Jde o identifikaci vůdce psa, vymezení místa lovu, detailní popis klimatických podmínek, informace o počtech účastníků lovu (střelci, honci, psi) a o tom, jaká zvěř se lovila. V druhé části dotazníku se specifikují jednotlivé leče z hlediska jejich velikosti, způsobu organizace, charakteru vegetace a typu prostředí, ale nechybějí ani záznamy o druzích a množství přítomné zvěře, počtu výstřelů a o úlovku v dané leči. Přílohou dotazníku jsou detailní vysvětlivky a instrukce pro postup při sběru dat a pro jejich odesílání.

Tato část výzkumu je otevřena i pro další účastníky loveckých akcí. V případě zájmu o spolupráci můžete psát na e-mailovou adresu radim.plhal@mendelu.cz a dotazník s instrukcemi obdržíte obratem. Podle aktuální informace od kolegů ze Španělska se obdoba tohoto výzkumu rozjíždí v tuto dobu i v dalších evropských státech.

TÉMA 2: OCHRANA LOVECKÝCH PSŮ

Vybraní psi účastníků výzkumu jsou vybaveni moderními ochrannými vestami značky DogProtection (koncept 2018). Vůdci psů poskytují prostřednictvím stručného dotazníku po každé akci informace o práci psů. Kromě psovoda a revíru je sledována především práce psa. Zaznamenávají se informace o typu jeho práce (naháňka, hon nebo dosled), o trvání práce psa a naběhané vzdálenosti. Psovod také hodnotí vliv vesty na únavu a případné přehřívání psa, její vliv při práci ve vodě, ve sněhu a na ledu. Za klíčové jsou považovány informace o kontaktní práci psa se zvěří a popis případných následků – poškození vesty či poranění psa. Po testovacím období, které potrvá přibližně dva měsíce v hlavní naháňkové sezóně, proběhne ještě dotazování na celkové vyhodnocení práce psa ve vestě. Psovodi provedou souhrnné „známkování“ loveckých disciplín, jako jsou vytrvalost, chuť do práce, obratnost, rychlost a další.

TÉMA 3: GPS TRACKER

Účastníci výzkumu, kteří o to projeví zájem, obdrží na dobu testu sledovací obojky s GPS od finské společnosti Tracker. Jde o poslední modely Supra a G1000 Maximal včetně aplikační licence a návodu v českém jazyce. Systém je vhodný i pro analýzu a zpětné vyhodnocení práce psa za neomezeně dlouhé časové období, což významně podpoří i ostatní tematické okruhy výzkumu. Po skončení praktické části proběhne opět prostřednictvím dotazníku sběr dat týkajících se provozu GPS. Dotazy budou směřovány zejména na zkušenost uživatelů s pokrytím signálem, na uživatelskou přívětivost české lokalizace a na výkon konkrétních mobilních telefonů při používání sledovací aplikace. Speciální akční nabídka společnosti Tracker umožní účast-

níkům projektu získat po jeho skončení sledovací obojek do osobního vlastnictví.

TÉMA 4: MATERIÁLY BIOTHANE V KYNOLOGICKÉ PRAXI

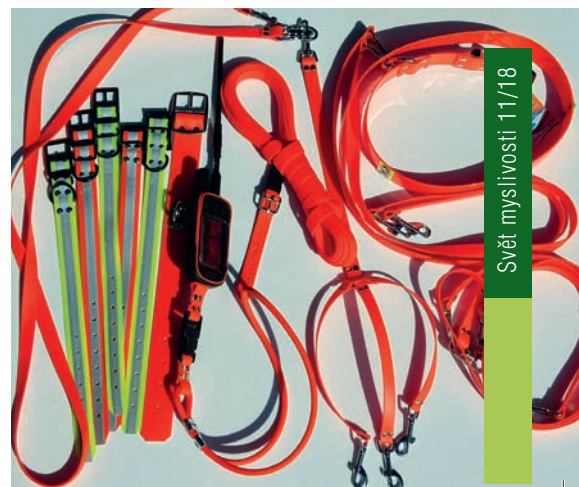
Účastníci výzkumu obdrželi vybrané produkty Biothane. Ty byly doporučeny tak, aby se zkoumala širší škála výrobků, ne tedy například jen obojky, ale též ostatní součásti vybavení psovoda a psa. Projekt má ověřit funkčnost materiálu, zejména jeho odolnost proti špíně, trnů, jeho viditelnost díky reflexním barvám, nenasákavost vodou v nepříznivých podmínkách apod. U barvářských řemenů se ověřuje např. kluzkost a výdrž při odírání se o kmeny stromů. V případě loveckých opasek má vzorek uchazečů posoudit usnadnění práce při vodění několika psů. Speciální opasek totiž umožňuje bez větších problémů vodit až pět psů, aniž by docházelo k zamotávání. Vůdce tedy nemusí mít několik vodítek, jak tomu bylo dříve. V neposlední řadě se zkoumá barevnost produktů (barva žlutá, oranžová, růžová nebo červená) a jejich viditelnost v lese. Testy by měly ukázat rozdíly a výhody oproti klasickým materiálům, jako jsou kůže, nylon, „provazová“ vodítka apod. Účastníci výzkumu by měli jednoznačně rozpoznat rozdíly oproti barevným čínským napodobeninám, které svými vlastnostmi zaostávají za americkými originály. Účastníci po ukončení zkoumaného období rovněž obdrží dotazníky, v nichž budou komplexně hodnotit své zkušenosti a dojmy z používání jednotlivých produktů.

Autor:

Mgr. Rudolf Slaba, garant tématu 2:

Ochrana loveckých psů

Foto Rudolf Slaba a Daniel Vyoral

Miloš Slaviček

ME – 1. místo
SKEET TEAM (M)

Tomáš Nýdrle

ME – 1. místo
SKEET TEAM (M)

Richard Klika

MS – 1. místo
SKEET TEAM (J)
ME – 2. místo
SKEET TEAM (J)

Daniel Korčák

MS – 1. místo
SKEET TEAM (J)
ME – 2. místo
SKEET TEAM (J)

Jaroslav Lang

MS – 1. místo
SKEET TEAM (J)
ME – 2. místo
SKEET TEAM (J)
ME – 2. místo
SKEET MIX (J)

Sellier & Bellot

Vítězství není náhoda

Jakub Tomeček

ME – 1. místo
SKEET TEAM (M)
MS – 5. místo
SKEET

Danka Barteková

ME – 1. místo
SKEET
ME – 1. místo
SKEET TEAM
MS – 4. místo
SKEET

Pavla Mrňová

ME – 1. místo
SKEET TEAM (J)

Anna Šindelářová

ME – 1. místo
SKEET TEAM (J)
ME – 2. místo
SKEET
ME – 2. místo
SKEET MIX (J)

Zuzana Zaoralová

ME – 1. místo
SKEET TEAM (J)

Vyhledávací zařízení DOG GPS X30

Využíváte psy při nabáňkách a chcete mít dokonalý přehled o každém jejich kroku? Vyzkoušejte nové vyhledávací zařízení DOG GPS X30! Budete mít dokonalý přehled o tom, kde se pohybují.

Společnost VNT electronics, s. r. o., známá spíše pod obchodní značkou Dogtrace, přichází na trh s novinkou, kterou je zařízení sloužící pro vyhledávání a lokalizaci psů s využitím mapových podkladů, a to až do vzdálenosti 20 km. Pro zajištění co nejvyššího dosahu využívá GPS X30 nejdokladnější technologii modulace rádiového signálu LoRa (Long Range).

Zařízení se skládá z vysílače, který je umístěn na obojku psa, a přijímače (ručního zařízení), na němž psovod sleduje vzdálenost a směr k poloze psů. Vysílač svoji polohu získává z družic GPS a pomocí radiofrekvenčního signálu (RF) vysílá informaci o poloze do přijímače psovoda.

Přijímač je možné pomocí bezdrátové komunikace spojit s mobilním telefonem nebo tabletem pracujícím s operačním systémem Android a všechna spárovaná zařízení zobrazit pomocí aplikace Dogtrace GPS v mapě.

rozlišení, zda je pes v pohybu, nehybně stojí (vystavuje), nebo je v kontaktu se zvěří.

Funkce Waypoint umožňuje uložit souřadnice GPS místa, na kterém přijímač (ruční zařízení) aktuálně je. K uloženému bodu se lze později kdykoliv navigovat.

Velmi prospěšnou funkcí je také **trasování**, které umožní zaznamenat pohyb psa i dobu a místo jeho hlášení. Vše lze nahrávat a zpětně se k těmto informacím vracet. Tuto funkci je možné využít na všechna spárovaná zařízení a u každého si nastavit barvu, kterou se bude zobrazovat.

Zařízení disponuje dvěma typy **akustického signálu**. Výcvikový zvukový signál slouží jako zvukový povel pro přivolání psa. Tento povel může předcházet stimulačnímu impulzu a je velmi účinnou výstrahou. Nahrazuje píšťalku, jejíž hlasitost vnímá pes stejně, i když je hodně vzdálen. Lokalizační akustický signál slouží pro vyhledání psa ve tmě nebo v hustém porostu. Je slyšitelný až na 30 m.

Samozřejmě nesmí chybět **digitální kompas**, který stabilně ukazuje sever. Díky němu se lze snadněji orientovat i v nepřehledném terénu.

MODEL DOG GPS X30T

Pokud hledáte alternativu mezi výcvikovým obojkem a vyhledávacím zařízením GPS, máme pro vás řešení. Je jím obohacený model vyhledávacího zařízení s názvem **DOG GPS X30T (training)**. Tento model navíc umožňuje provádět korekce nežádoucího chování psa, a to až na vzdálenost 20 km díky stimulačnímu impulzu, který je nastavitelný v 15 úrovních. Neméně užitečnou funkcí je **světlo** pro snadnou lokalizaci psa ve tmě pomocí výkonných LED.

Přijímač (ruční zařízení) umožňuje sledovat až 13 zařízení najednou a je úplně jedno, zda sledujete psy, ostatní účastníky naháňky (tj. jiná ruční zařízení) nebo si během cesty ukládáte aktuální pozice (waypointy), ke kterým vás ruční zařízení později opět dovede.

Zařízení je zcela vodotěsné a má bez ohledu na okolní světlo dobře čitelný displej.

VÝHODY LOKALIZÁTORU DOG GPS X30

V porovnání s konkurenčními zařízeními má DOG GPS X30 mnoho výhod. Jednou z nich je nejmenší a nejlehčí obojek (vysílač) tohoto typu, který je vůbec na trhu k dostání, navíc se plně přizpůsobí tvaru krku psa. Bez problémů ho tak hravě unese například i jezevčík.

Oproti jiným zařízením je provoz tohoto vyhledávacího zařízení bez jakýchkoliv dalších poplatků za využití GPS i signálu RF. Stačí mít pouze internet v mobilu, nebo si můžete stáhnout off-line mapy. Zařízení vám bude fungovat i v zahraničí.

Ovládání přijímače je uživatelsky přátelské a velmi jednoduché. Akumulátory vydrží na jedno nabití až 40 hodin. Bezkonkurenční je, i co se týče ceny. Přesvědčte se sami v e-shopu www.dogtrace.com. Značka Dogtrace garantuje kvalitní české produkty, které vás určitě neklamou.

PR

DOG GPS X30 – ZAŘÍZENÍ, KTERÉ MÁ CO NABÍDNOUT

DOG GPS X30 disponuje několika velice užitečnými funkcemi.

Funkce Fence umožní nastavit určitý okruh, v němž se pes může pohybovat. Po překročení hranice tohoto okruhu vás přijímač bude informovat zvukovým signálem a vy tak ihned poznáte, že váš pes je mnohem dál, než byste si přáli.

Funkci Beeper využijí hlavně myslivci pro

FeHoVa 2019

Mezinárodní výstava loveckých zbraní, rybářství a myslivosti

LETOŠNÍ JUBILEJNÍ ROČNÍK BYL VELMI ÚSPĚŠNÝ

Letos v únoru proběhla v Budapešti již 25. mezinárodní výstava loveckých zbraní, rybářství a myslivosti FeHoVa. Jubilejní ročník předčil všechna očekávání. Během čtyř dní nabídlo celkem 300 vystavovatelů z 18 států světa své zboží a služby 56 000 návštěvníkům.

DALŠÍ ROČNÍK 7.-10. ÚNORA 2019

Pro příští rok jsou vedle tradičních programů pro vystavovatele i návštěvníky připravovány jako obvykle mnohé novinky. Vzhledem k letošnímu mimořádnému úspěchu zahájila společnost Hungexpo jednání se svými partnery např. o opětovném uspořádání soutěže STIHL Timbersports® jako souběžné akce výstavy FeHoVa. Usilovně se pracuje i na přípravě dalšího programu. Organizátoři jednají se společnostmi, které již přislíbily účast, o vystavovaných produktech, rozmístění stánků a vhodné prezentaci. Přihlášky přicházejí ve velkém počtu, a to nejen od maďarských firem, ale též od společností z okolních států. Na výstavě se chtějí ve stále větším měřítku představit například lovecké kanceláře organizující lovy po celém světě.

NOVINKY PLÁNOVANÉ NA ROK 2019

Expozice trofejí:

- **Rarity kontinentů** – výstava nejvýznamnějších trofejí zvěře z různých světadílů;

- **Nejcennější trofeje dr. Istvána Halmágyi-Takácase**, předsedy maďarské pobočky Safari Clubu International;

- **Tajemství hradu Vajdahunyad** – známé myslivecké muzeum v Budapešti představí další skryté poklady;

- **Hrdinové první světové války** – lesníci a myslivci;

- **Maďarské trofeje spárkaté zvěře ve víru boje**;

Vzpomínková výstava o Istvánu Bertótím.

Otevřená mezinárodní soutěž preparátorů FeHoVa (přihlášky ke stažení na <http://preparatorverseny.hu/en/>)

Expozice lesnických strojů

Soutěž ve vážení rybářských mušek

SOUBĚŽNĚ PROBÍHAJÍCÍ AKCE

VII. ročník mezinárodní výstavy psů všech plemen FeHoVa-MEOE se zadáváním čekatelství národního a mezinárodního šampiona krásy (CAC, CACIB); STIHL Timbersports® Series – ukázky a soutěže v dřevorubeckých sportech.

Výstava FeHoVa – velkolepé setkání myslivců, rybářů a milovníků přírody nejen z Karpatské kotliny se bude konat ve dnech 7.-10. února 2019 na výstavišti HUNGEXPO v Budapešti. Zapište si termín do kalendáře!

Další informace a přihlášky pro vystavovatele
na www.fehova.hu.

Foto archiv HUNGEXPO

Výstaviště HUNGEXPO
v Budapešti, 7.-10. únor 2019

Bestguarder
WG-80

a

ATN 4-16x
BinoX HD

Dva digitální
noční binokulární
dalekohledy
v testu

Pavel Sedlář

Asi každý myslivec, který se v posledních letech věnuje nočnímu lovu černé zvěře či lišek, si pořídil nějaký typ nočního zaměřovače. Tento zaměřovač, ať už je digitální, termovizní, nebo funguje na principu noktovize, značně rozšiřuje možnosti lovu v noci a nabízí obraz, který v klasickém optickém zaměřovači lze mít jen několik dní v roce, kdy je úplňk nebo sněh. Každý, kdo si takový přístroj pořídil, však časem dojde k poznání, že „šermovat“ se zbraní, kdykoliv se chce podívat, jestli se před ním vyskytuje nějaká zvěř, je velmi nepraktické a že by se mu hodil ještě nějaký pozorovací přístroj.

Kdo čeká několik metrů od vnadiště, tomu stačí začít „kukat“, až když slyší, že zvěř dorazila. My ostatní však potřebujeme či chceme vědět, co se kolem nás děje a zda se zvěř blíží. K tomu se hodí pozorovací přístroj. Dnešní trh nabízí celou řadu zařízení různých typů v mnoha cenových úrovních. V této recenzi se budu věnovat dvěma přístrojům z kategorie

digitální noční pozorovací optiky s pořizovací cenou mezi 10 000 až 15 000 Kč. Cílem je zjistit, jak fungují, zda poskytují použitelný obraz v noci a jak jsou využitelné při lovu.

STRUČNĚ PŘEDSTAVENÍ PŘÍSTROJŮ

Redakce *Svět myslivosti* pro tento test zajistila dva přístroje – Bestguarder WG-80

a ATN 4-16x BinoX HD. V obou případech jde o binokulární dalekohledy – uživatel se dívá oběma očima. Oba přístroje jsou digitální, tzn. využívají vysoce citlivou kameru CMOS a její obraz se promítá na displej. Přístroje vypadají jako klasické pozorovací dalekohledy, ale na rozdíl od nich mají pevnou, nedělenou konstrukci, takže nastavení rozptěti očí se u obou ovládá nikoliv roztažením nebo stlačením dvou částí dalekohledu, ale posunutím (roztážením) okulárů na těle přístroje. Oba přístroje svým způsobem předčily má očekávání.

BINOKULÁR BESTGUARDER WG-80

Přístroj tvarem připomíná dalekohled s pravoúhlou hranolovou soustavou. V pravém objektivu je optická soustava, levý není ve skutečnosti objektivem, nýbrž reflektorem infračerveného přísvitů. Reflektor lze vy-

šroubovat a za ním se skrývá pouzdro pro vložení čtyř tužkových baterií. Na horní straně těla přístroje jsou ovládací tlačítka, na spodní straně je pogumovaná krytka přístupu ke komunikačnímu rozhraní – šachtě pro SD kartu (MicroSD až 32 GB; v ceně přístroje je karta s kapacitou 16 GB) a konektorů USB a video výstupu. Na tomto místě je také přepínač mezi režimy fotografování a nahrávání videa. Objektiv o průměru 50 mm a reflektor jsou chráněny krytkami, které jsou na poutku, takže nehrozí jejich ztráta.

Ovládací tlačítka jsou ve dvou řadách, mezi nimi je ovladač ostření. Na pravé straně jsou tlačítka pro zapnutí přístroje, zoom a nahrávání, na levé pro nastavení přísvitů (tří stupně) a ovládání menu přístroje, které je v češtině. Tělo je pogumováno, takže se pohodlně a bezpečně drží, nestudí a nekouše. Tlačítka jsou intuitivně

označena, jejich užití je naprosto bezproblémové a stisk tlačítka je nehlukný. Přístroj poskytuje čtyřnásobné optické přiblížení, které lze digitálně zvětšit až na 20x. Pozorovaný obraz je možné snímat jako fotku v rozlišení až 2592 x 1944, ve video režimu poskytuje obraz až v kvalitě HD 1280 x 720. Další podrobnosti o přístroji lze nalézt na www.bestguarder.cz.

DIGITÁLNÍ DALEKOHLÉD ATN 4-16X BINOX HD

Vzhledově přístroj připomíná dalekohled se střechovitými hranoly, je tedy rovný a nelomený. Napájeji ho tři baterie CR123, které se vkládají do levé části těla. Obdobně jako u Bestguarderu je v levém tubusu integrován přísvit. Na pravé straně těla je krytkou chráněný přístup ke slotu pro paměťovou kartu MicroSD 4-32 GB. Vedle jsou

Výšroubováním reflektoru přísvitů se otevře přístup k pouzdru na baterie.

*Rozteč
okulárů lze
měnit jejich
stranovým
posunem.*

*Přístroj se
ovládá osmi
tlačítky na
horní straně
těla.*

*Na spodní
straně
těla je pod
gumovou
krytkou
přístup ke
komuni-
kačnímu
rozhraní.*

Vybrané údaje o přístrojích Bestguarder WG-80 a ATN 4-16x BinoX HD (informace výrobci)

	Bestguarder WG-80	ATN 4-16x BinoX HD
Zoom	optický 4x, digitální 5x	digitální 4-16x
Pozorovací vzdálenost za tmy	až 300 m	více než 200 m
Infračervený přísvit	850 nm	850 nm
Video výstup	1280 x 720, 640 x 480 – 30 fps	1080p – 30 fps, 720p – 60 fps
Výstup hardware	micro USB, TV	HDMI, micro USB
Režimy	den a noc	den a noc
Paměť	až 32 GB (paměťová karta SD)	až 32 GB (paměťová karta SD)
GPS	ne	ano
Gyroskop	ne	ano
Wi-Fi	ne	ano
Napájení	4x AA (i nabíječi), externí zdroj	3x CR123 (i nabíječi), externí zdroj
Výdrž baterií	až 9 hodin	7-8 hodin
Indikátor stavu baterie	ano	ano
Hmotnost	780 g	795 g
Příslušenství	pevné pouzdro, kabel USB, kabel TV, hadřík na čočky, popruh, MicroSD 16 GB	brašna, baterie (tři kusy), popruh
Záruka	3 roky	2 roky
Prodejní cena	11 990 Kč	14 500 Kč

umístěny konektory rozhraní HDMI a USB. Objektivy přístroje chrání snímatelná gumová krytka. Pravým objektivem lze otáčet a zaostřovat obraz.

Ovládací tlačítka jsou na horní straně těla. Ovládání je opět intuitivní a pro většinu činností snadno pochopitelné. Přístroj BinoX je vybaven celou řadou moderních funkcí, jako je např. kompas, lokátor GPS, poměrový dálkoměr nebo modul Wi-Fi pro komunikaci s aplikací v mobilu či tabletu a sdílení fotografií a videí. Na jejich správné ovládání je již vhodné použít přiložený manuál, který je na rozdíl od uživatelského rozhraní přístroje v češtině. Tělo je po-

Smec se srnou ve vzdálenosti přibližně 40 metrů (Bestguarder WG-80).

Tlupa černé zvěře, vzdálenost přibližně 120 metrů (Bestguarder WG-80).

gumováno, takže se také výborně drží, nestudí a neklouže.

Přístroj poskytuje čtyřnásobné optické zvětšení, které lze opět digitálně plynulým zoomováním zvětšovat, a to až na 16x. Pozorovaný obraz a video výstup jsou v HD kvalitě 1080p s 30 snímky nebo 720p s 60 snímky. Přístroj je vybaven stabilizací obrazu. Další podrobnosti o přístroji na <https://zbrane.subrt.cz>.

POUŽITÍ PŘÍSTROJŮ V PRAXI

Na testování se pro větší objektivitu podílely čtyři osoby. Všichni členové testovacího týmu byli příjemně překvapeni kvalitou obrazu za denního světla i v noci. V porovnání s digitálními přístroji, které jsem používal před přibližně deseti lety, je znát obrovský pokrok v citlivosti použitého snímače a tím v celé kvalitě obrazu za zhoršených světelných podmínek. Oba přístroje používají integrovaný přísvit o vlnové délce 850 nm. Použití tohoto přísvitu umožňuje poměrně daleký dosah pozorování. Jelení zvěř na louce jsem při letošní říji pozoroval na vzdálenost přibližně 200 m. V tomto případě se projevil rozdíl mezi oběma přístroji. ATN BinoX na tuto vzdálenost nejenže zobrazil těla 11 kusů zvěře, ale rozpoznal jsem i to, že tři z nich jsou jeleni (bylo dobře vidět paroží a dalo se poznat, že jde o koronové jeleny a že paroží je silnější; spočítat výsady však už na

tuto vzdálenost nešlo). WG-80 také odhalil 11 kusů, ale zobrazil již pouze jejich obrysy a k tomu odraz světla. Na uvedenou vzdálenost zvěř na přísvit nijak nereagovala. V BinoXu jsem v tu chvíli bohužel neměl kartu SD, abych se mohl následně podělit o fotografie z pěkného zážitku z jelení říje. Co se týče pořizování fotografií, tak za kvalitu nočních fotek bych oba přístroje moc nepochválil. Fotografie pořídí, ale lze konstatovat, že v noci přístroje lépe „koukají“ než fotí.

V honitbách, kde to podmín-

ky dovolují (ideálně na loukách), dává přísvit vlnové délky 850 nm oběma přístrojům možnost vidět poměrně daleko. Jeho použití ale na druhou stranu ovlivňuje využitelnost přístroje na kratší vzdálenost. Pozorování zvěře na kratší vzdálenosti (v mém případě na přibližně 50 m) může být velmi problematické, neboť zvěř přísvit vidí a reaguje na něj. Pozorovaná srna zvedla hlavu a byla evidentně nervózní. Stihl jsem ji vyfotografovat přístrojem WG-80, ale než jsem vzal do ruky BinoX, odvedla srnčce do

bezpečí houštin. Oproti tomu daňčí zvěř od nás jen odtáhla do větší vzdálenosti na louce. Nejvýrazněji na přísvit reagovala zvěř černá. Pravděpodobně na to má vliv fakt, že divočáci u nás mají velké zkušenosti se zaměřovacími dalekohledy s přísvitem stejné vlnové délky, jako mají testované přístroje. Ve chvíli, kdy jsem se na tlupu černé podíval dalekohledem se zapnutým přísvitkem, nastala v ní panika a zvěř odskočila do krytu (na připojeném ilustračním snímku je jiná tlupa zvěře – pozn. red.). Je jasné, že reakce

Ovládací tlačítka dalekohledu ATN 4–16x BinoX HD.

Konektory pro rozhraní HDMI a USB a slot pro paměťovou kartu jsou pod gumovou krytkou na pravé straně těla.

Baterie se vkládají do pouzdra na levé straně těla.

Přístroj připomíná dalekohled se střechovitými branoly.

zvěře jsou individuální, nicméně s popsanou situací by měli uživatelé testovaných přístrojů počítat. Při sledování zvěře na přibližně 100 m již nebyly její reakce tak prudké. Zvěř zvedala hlavy a po chvíli se pásala dál. Při pozorování na 150 m a více již zvěř většinou na přísvit nereagovala.

Oba přístroje podle mého názoru příliš spoléhají na přísvit a bez něj toho po setmění moc nevidí. I v situaci, kdy ještě vidím obrysy terénu očima, mi přístroje bez přísvitu nabízejí jen jednolitou tmavou obrazovku a zrnění. Uživatel dále musí počítat s tím, že pokud se v blízkosti několika metrů před přístrojem vyskytuje v zorném poli jakýkoliv předmět, dojde k jeho osvětlení přísvitem a světlo se odráží zpět, čímž téměř „oslepí“ zbytek obrazu. Na posedu může být takovým předmětem často větev stromu, o který je posed opřen, na zemi zase tráva nebo keř, za kterým se lovec kryje. Myslím, že každý, kdo loví s nočním viděním a s přísvitem, tyto problémy zná. Použitý displej LCD pro zobrazování poměrně dost září, takže po chvíli může dojít k únavě očí (intenzitu záření je ovšem možné regulovat).

V rámci testování nebyla ověřována výdrž baterií. Kromě nich lze u obou přístrojů využít externí zdroj, příp. powerbanku. Výrobce přístroje Bestguarder uvádí výdrž

čtyř tužkových baterií Energizer při natáčení videa a zapnutém nejsilnějším stupni přísvitu čtyři a půl hodiny a při fotografování (v kvalitě 2592 x 1944) pořízení více než 20 000 obrázků (karta s kapacitou 32 GB). Při běžném pozorování je uvedena výdrž kvalitních li-on baterií až devět hodin. U BinoXu je udávána výdrž tří li-on baterií CR123 sedm až osm hodin.

ZÁVĚR

Oba přístroje jsou využitelné pro noční pozorování. Při lovu je však limituje použitý přísvit 850 nm, na který některá zvěř – zejména na vzdálenost menší než 100 m – výrazně reaguje a lovec s tím musí počítat. Přístroj BinoX má sice nižší deklarované rozlišení, ale přesto poskytuje v noci lepší obraz i detekci na větší vzdálenost. Navíc je vybaven řadou doplňkových funkcí, které mohou některým uživatelům vyhovovat a ty ostatní nijak neomezuji. Přístroj Bestguarder potěší nižší cenou, plynulým digitálním zoomem, zárukou na tři roky a menu v češtině. Každý zájemce o některý z těchto přístrojů si musí zvážit podmínky a účel, k němuž chce přístroj používat, a jaké funkce doopravdy využije. V horizontu několika měsíců by údajně měla být na trhu nová verze BinoXu, tak uvidíme, zda přinese nějaké novinky. Hodila

by se vyšší citlivost senzoru v pasivním režimu a změna vlnové délky přísvitu.

Autor:
Ing. Pavel Sedláč,
Šumperk
Foto archiv redakce

Tlupe srnčí zvěře, vzdálenost přibližně 130 metrů (ATN 4–16x BinoX HD).

Odkakující srna se srnčetem, vzdálenost přibližně 60 metrů (ATN 4–16x BinoX HD).

Redakce Světa myslivosti děkuje firmě ThermVisia, s. r. o., za zapůjčení přístroje Bestguarder WG-80 a firmě Zbraně Šubrt, České Budějovice za zapůjčení přístroje ATN 4–16x BinoX HD k testování.

FOTOPAST.CZ®

Na zvěř i lidskou škodnou!

JÍŽ VÍCE NEŽ 10 LET NA TRHU

Společnost Fotopast.cz je výhradním dovozcem fotopastí UOVision. Tyto fotopasti se vyznačují odolnou robustní konstrukcí a vynikajícími parametry.

UOVision UV 557 NOVINKA!

Nová, kompaktní fotopast UOVision UV557 za pouhých **2.980,- Kč!**

UO Vision UV 595

Fotopasti řady 595 jsou osvědčenou klasikou, která nezklame! Pro jejich odolnost je dodáváme i pro monitoring v deštých pralesích Sumatry. Základní verze UV595–HD již

za 4.990 Kč.

V nabídce též GSM verze pro sítě 2 G a 3G.

UOVision UV 785

Modelová řada UOVision 785 je naprostou špičkou v nabídce fotopastí! Základní model UV785–HD

za 5.690,- Kč

Verze pro rychlé sítě 3G s možností odesílání videa (!) **za 8.990,- Kč**

PREDATOR X a PREDATOR XW

Oba modely jsou v maskovacím provedení, s plně českým menu a jednoduchou obsluhou. Samozřejmostí je neviditelné osvětlení. Model XW nabízí unikátní možnost stažení záběrů do mobilu pomocí jednoduché aplikace a dálkového ovladače.

Cena základního modelu X **za 2.890,- Kč**

POZOR! VŠECHNY CENY JSOU VČETNĚ DPH, PAMĚŤOVÉ KARTY, BATERIE A MĚŘIČE BATERIÍ JAKO DÁREK!

Více informací a objednávky na
Fotopast.cz, spol. s r.o.
Tel. 608 601 197
objednávky@fotopast.cz
www.fotopast.cz

Rychlotest Sauer 303 a Swarovski Z8i 0,75–6x20 na začátku sezony

Miloslav Jančík

Po komplexním testu kulovnice Sauer S 404, uveřejněném ve Světě myslivosti č. 10/2018, mě oslovil dovozce loveckých zbraní Sauer do České republiky – firma ARMS-CZ, a. s., jestli bych byl ochoten v aktuální nabídkové sezoně vyzkoušet samonabíjecí kulovnici Sauer 303, a to při dosledech v těžkých terénech a také mezi psovody v leči. Jako spokojený majitel dvou konkurenčních výrobků – samonabíjecích kulovnic Browning ShortTrac v ráži .308 Win a Browning BAR (model 1) v ráži 7 mm Rem. Mag – jsem souhlasil, že zbraň důkladně vyzkouším. Vybral jsem si model Sauer 303 Classic XT s polymerovou pažbou, což nejlépe odpovídalo zamýšlenému účelu – používat zbraň na dosledech a v leči.

SEZNÁMENÍ SE ZBRANÍ

V souladu s dohodou jsem si v prodejně ARMS-CZ v Humpolci vyzvedl uvedenou zbraň v ráži .30-06 Sprg. s originální montáží na ozubenou montážní lištu Swarovski, neboť od českého zastoupení firmy Swarovski jsem měl příslib k testování naháňkový zaměřovací dalekohled Z8i s velmi neobvyklým parametrem minimálního zvětšení 0,75–6x20.

S ohledem na vzhled kulovnice jsem očekával, že dva montážní „raily“ na pouzdře závěru budou odpovídat vojenské normě MIL-STD 1913 – tzv. liště Picatinny, nesprávně zvané též weaver (tato lišta také existuje, ale nemá pravidelné rozestupy zubů, pouze definovaný profil a tu a tam drážku, kde je potřeba něco uchytit). Výrobce kulovnice šel však svou cestou, a přestože na lištu Picatinny coby standardní rozhraní k upevnění čehokoliv na zbraň existuje nejvíce příslušenství, montáží, kroužků i nejrůznějších kolimátorů s integrovaným montážním rozhraním, vytvořil si své montážní rozhraní se šířkou přibližně 16 mm (Picatinny má 21 mm). Liště Picatinny se sice velmi podobá, ale bohužel znemožňuje nasazení jiného příslušenství než dodaného právě firmou Sauer.

Zaměřovací dalekohled jsem po dohodě s distributorem převzal ve střeleckém centru Guncenter.cz v Otrokovicích (krytá střelnice nabízející střelbu až do

150 m), kde jsem provedl také základní nastřelení zaměřovacího dalekohledu na vzdálenost 50 m a několik testů.

Před první střelbou jsem zbraň důkladně vyčistil od konzervantů a pro nastřelení použil střelivo PPU se střelou Grom o hmotnosti 170 gr. Následně jsem vyzkoušel též střelivo Norma Vulcan 180 gr a Sellier & Bellot Nosler Partition 180 gr, vše s velmi uspokojivými výsledky a na 50 m bez znatelné změny bodu zásahu v rámci možností zaměřovacího dalekohledu a terče divočáka. Ze zvědavosti jsem vystřelil taktéž několik kusů Hor-nady Superformance GMX 150 gr. Zásahy byly posazeny o pár centimetrů výš oproti předchozím, avšak s překvapivě malým rozptylem. Veškeré uvedené střelivo zbraň „chutnalo“, neznamenal jsem žádné zádržky nebo problémy v podobě nábojnic deformovaných při extrakci.

Jelikož jsem od zbraně očekával spolehlivý výkon při dosledech i střelbě v leči, kdy je mnohdy nevyhnutelné střilet v nejrůznějších krkolomných pozicích, vyzkoušel jsem též její spolehlivost při střelbě na boku, a dokonce i v poloze, kdy zbraň byla „vzhůru nohama“, tedy optikou dolů a zásobníkem nahoru. Následně též při střelbě téměř kolmo dolů, jakož i téměř kolmo vzhůru (vždy při zachování bezpečnosti střelby). Nezažádal jsem jediný problém, vše fungovalo hladce.

TECHNICKÁ STRÁNKA

Zbraň mě velmi zajímala po technické stránce, takže hned jak to šlo, jsem ji rozebral a důkladně prozkoumal. Byl jsem zvědav na její srovnání s mými Brownin-gy. Pokud bych měl shrnout své pocity, lze říci, že zbrojovka Sauer se v jejím případě nepouštěla do nějakého konstruktérského dobrodružství, využila veškerých zavedených a osvědčených prvků a s jejich drobnými úpravami vytvořila funkční celek, který dobře plní svůj účel. Zbraň je kvalitně zpracovaná, veškeré plochy jsou hladce obrobené a mají velmi pěknou saténovou povrchovou úpravu. Zbraň je rozebíratelná s pomocí dvou klíčů (oproti S 404, kde postačí Sauerův univerzální klíč integrovaný do očka). Jedním z nich (imbus) lze za pomoci nástavce demontovat pažbu a druhým (torx) předpažbí, které skrývá systém odběru plynů z hlavně a táhla.

Boroskopem jsem prohlédl vyčištěnou hlaveň nové zbraně. Musím konstatovat naprosto dokonale zpracovaný povrch vnitřku, takže lze očekávat, že se vývrt bude při střelbě zanášet pomaleji a bude se lépe čistit.

Co se týče spoušťového ústrojí, funguje zcela hladce, spoušť je velmi intuitivní a čitelná, pro střelbu na naháňce naprosto vyhovující. Výrobce sice za příplatek nabízí spoušťové zařízení Black Magic s nižším odporem (pozor, musí se objednat spolu s novou zbraní, nelze vyměnit dodatečně doma!), ale podle mého názoru je tato příplatková výbava zbytečná. S ohledem na primární určení zbraně (naháňky) možná i kontraproduktivní, neboť odpor 9 N již se zmrzlými prsty nemusí být zcela čitelný a střelec může odpálit dříve, než zamýšlel.

Pojistka funguje při troše cviku zcela bezhlučně. Jde o klasickou Sauerovu koncepci moderní lankasterky – neodjišťujeme, ale napínáme bicí ústrojí, takže zbraň je zcela bezpečná i s nábojem v komoře, přičemž pojistka neblokuje chod závěru, a je tedy možné vybijet i nabíjet se spuštěnou bicí pružinou naprosto bez rizika.

Ze studijních důvodů a po dobrých zkušenostech se sesterskou S 404 jsem zbraň, s níž jsem důkladně zmohl, vložil do pouzdra a nechal několik dní ležet. Kvalita povrchové úpravy se projevila – zbraň sice „chytila flíčky“ od kapek vody, ale k jejich odstranění stačilo jen přetření naolejováním utěrkou.

Kompaktní zaměřovací dalekohled Swarovski Z8i 0,75–6x20 upevněný na originální montáži Sauer pomocí montážního rozhraní Swarovski Rail.

PRVNÍ NAHÁŇKA

Hned po zaregistrování zbraně a jejím nastřelení jsem měl příležitost podívat se jako každý rok ke kamarádům na naháňku, kde se svými psy rád vypomáhám v leči. Jde o celodenní naháňku se slíděním (jediná leč), kde se dá zcela bezpečně lovit i v „tlaku“.

Hned na nástupu jsem s kulovnicí s „podivným zaměřovacím zmenšovacím dalekohledem“ vzbudil pozornost (ne však větší než kolegové střelci s rytými dvojáky), mimo jiné i díky jejímu vzhledu, který naznačuje výdrž i při drsnějším zacházení (což se následně potvrdilo). Překvapením pro mě bylo, že ač se všem optika i kulovnice líbily, jeden z kolegů mi sdělil, že se mu ze zmenšeného pohledu zaměřovacím dalekohledem dělá zle a při delším pozorování mu to způsobuje motání hlavy. Byl to však pouze jediný člověk, navíc je třeba si

uvědomit, že zaměřovací dalekohled s takto nastaveným zmenšením neslouží k dlouhému pozorování, ale k rychlé střelbě na velmi krátkou vzdálenost.

Zřejmě z důvodu mého „machrování“ s novou hračkou mě vedoucí honců kamarádsky poslal na konec pravého křídla do smrkové mlaziny s hustým podrostem ostružiníku a traviny. Již po několika metrech od zahájení lovu to vypadalo, že Sauer 303 možná poprvé promluví, protože od manželky s důvěrou zapůjčený Parson Russell teriér Ferry vyletěl dvoumetrovým obloukem z houštiny a bylo slyšet pohyb velkého divočka, patrně kňoura. Připravil jsem se a na optice nastavil „zmenšení“ 0,75x. Musím konstatovat, že dobře viditelná tečka umožňuje střilet opravdu téměř pod nohy. Kňour měl však jiný názor, někudy prošel naší linií a bez rány zmizel. Jak se později ukázalo, zřej-

Testovaná zbraň Sauer 303 Classic XT – provedení v plastové pažbě s pogumovanými úchopovými plochami je dodávána v široké paletě ráží.

Montážní lišta Picatinny

Montážní lišta Picatinny (nebo také MIL-STD 1913) se vyrábí podle amerického vojenského standardu, který byl později převzat i v rámci NATO. Název je odvozen od toho, že je dílem výzkumného centra americké armády Picatinny Arsenal z New Jersey.

Lišta Picatinny má šířku příčné drážky 5,35 mm (0,206") a pravidelná rozteč mezi středy drážek je 10 mm (0,394"). Lišta Weaver má šířku příčné drážky 4,57 mm (0,180"), rozteč drážek není specifikována – udělá se, kde je třeba.

mě ani neopustil leč. Jelikož bylo třeba pokračovat a držet řadu, dál jsem se mu nevěnoval a Ferry po „letecké“ zkušenosti taktéž ne.

Po dvou stech metrech postupu vysokým lesem jsme došli ke smrkovému kotlíku, ze kterého psi vyhnali několik selat bez bachyně. Jedno se mi podařilo ulovit na vzdálenost přibližně 60 m při dvojnásobném zvětšení na zaměřovacím dalekohledu. Poté mě Diana na několik hodin zcela opustila a divoáci se mi vyhýbali. Pomalu se blížil konec leče. Před sebou jsem měl hluboký lesní potok, který bylo třeba překonat. Když jsem stál v nejhlubším místě, zaslechl jsem Ferryho, jak něco žene přímo proti řadě honců. Přikrčil jsem se a po vteřině zpozoroval laň s kolouchem běžící přímo proti mně. Ve vzdálenosti 50 m se stočili kolmo doleva, a tak přišel můj čas. Koloucha jsem zasáhl na komoru. Po ráně se

skutálel, k mé „velké radosti“, do kaliště pode mnou. Na laň jsem již nestřílel, neboť se k ní blížili psi a nechtěl jsem riskovat jejich poranění. Dvě rány, dva kusy. Prozatím spokojenost.

Následně jsem šel ještě se psy samostatně projít malý travnatý úsek přiléhající k již vrostlé smrkové kultuře. Najednou jsem zaslechl pohyb zvěře. Pohotově jsem vyskočil na pařez a připravil se. Ve vzdálenosti asi 20 m odbíhala slabá laň s kolouchem, takže jsem se rozhodl ulovit oba. První ranou jsem střelil laň na krk, a protože neznačila, bleskově jsem opakoval – na komoru. Laň se zlomila v ráně. V mžiku jsem zamířil na koloucha a ulovil ho. V tu chvíli jsem zůstal stát na pařezu s prázdnou kulovnicí (standardní zásobník má kapacitu dva náboje plus jeden do hlavně; lze přikoupit zásobník na pět nábojů, ale pozor na legislativu!). Mezitím,

co jsem z kapsy vytahoval náboje, v podstatě krokem kolem mě prošlo dalších osm kusů holé jelení zvěře! V duchu jsem si nadával, že nemám svoji pákovou opakováčku Marlin v ráži .375 Win., rychle jsem dobil do zásobníku a šel si prohlédnout ulovenou zvěř. Laň měla přestřelené obě krční tepny, takže to, jak se zlomila, zřejmě souviselo s tímto zraněním a poklesem tlaku v krevním řečišti. Rána na komoru byla tedy již zbytečná. Kolouch byl zasažen na komoru.

O přibližně 100 metrů dál jsem se dostal k seleti a poté jsem viděl ještě jednoho koloucha, ale s ohledem na blízkost řady střelců a bezpečnost jsem již nestřílel a kochal se pohledem na zvěř.

První lovecká akce s kulovnicí Sauer 303 a zaměřovacím dalekohledem Swarovski Z8i 0,75–6x20 se vydařila. Měl jsem možnost lovit zvěř na vzdálenost od několika kroků až po 60 m, a to zcela bez omezení, takže ač jsem byl dosud skalním fanouškem kolimátorů a mechanických mířidel, testovaná naháňková optika mě přesvědčila o tom, že zřejmě něco takového budu velmi brzy potřebovat...

HODNOCENÍ CELKU ZBRANÍ + ZAMĚŘOVACÍ DALEKOHELED

Sauer 303 a Swarovski Z8i 0,75–6x20 tvoří podle mého názoru velmi vyvážený komplet pro myslivce, který má zájem chodit především na naháňky a nechce se mu dělat kompromisy. S ohledem na hmotnost a délku mnou zvolené zbraně vybavené kompaktním zaměřovacím dalekohledem se mi tato kombinace jeví jako nanejvýš vhodná pro střelce „na štonu“. Do leče bych volil spíše zbraň s kratší hlavní (výrobce nabízí i délku 46 cm namísto standardních 51 cm).

Testovaný komplet dovede udělat hodně radosti a přehled, který střelec má i při střelbě do bezprostřední blízkosti, je k nezaplacení. Se zbraní momentálně chodím také šoulat a šestinásobné zvětšení bohatě stačí i k lovu holé srnčí zvěře, kterému se aktuálně věnuji během pracovního týdne při vycházkách za účelem výcviku dalšího psa. Se zbraní budu tuto sezonu nadále lovit a o své zkušenosti se na stránkách *Svět myslivosti* rád podělím.

Autor:

Mgr. Miloš Jančík, Zlín

Foto autor

Dálková lovecká střelba V.

Lov

Miloslav Jančík

Máme připravenou kulovnici osazenou výkonnou optikou a bipodem, vybrané vhodné střelivo, nastřeleno, natrénováno, balistické tabulky ověřené praxí do papíru, takže stačí jen sbalit batoh a hurá do honitby... Ale ono to tak snadné nebude!

NEPODCENIT VÝBAVU

Pokud budeme lovit na dlouhé vzdálenosti, ve většině případů bude naším stanovištěm matička zem, neboť se střelí vleže. Kontakt těla s povrchem země velmi rychle odčerpává teplo, takže lovec se může začít klepat, což by nebylo dobré. Je tudíž třeba náležitě se obléct a vybavit střeleckou podložkou. Já používám již léta podložku od firmy Dillon Precision. Jde de facto o karimatku potaženou zespodu černou izolační fólií, shora obšitou cordurou a v místě, kde se opírají lokty, vybavenou protiskluzovou gumovou vrstvou. S sebou nosím ještě podložku pod bipod, a pokud je to nutné, i trojnožku na spektiv. Ten (v mém případě Leica APO-Televid 82) je vhodnější transportovat v ochranném obalu v batohu, neboť jde o přece jen poměrně drahý optický přístroj. Používám především batoh Vorn Deer (42 litrů), který je sám o sobě nosičem zbraně a pohodlně se do něj vejde stativ, spektiv, voda, jídlo, nepromokavé oblečení, střelecký bag a další nezbytnosti. Vybral jsem si ho proto, že chci mít kulovnici vždy během vteřiny po ruce a současně

potřebuji často obě ruce pro pohyb v těžším terénu. Kulovnici stačí uchopit za hlaveň, zabrat za táhlo, a zbraň se z batohu uvolní.

OCHRANA HLAVNĚ

U vysoce přesné zbraně je jedním z jejích nejzranitelnějších míst ústí hlavně. Proto ho při přesunech chráníme především před nárazy, ale také před nečistotami, vodou a sněhem. Lovecké zbraně nezřídka mívají prvních několik centimetrů od ústí hlavně, kam se tu a tam dostala nějaká vlhkost při nošení (ať již z nebe, nebo třeba z větviček, kterými se prodíráme), napadených korozi. Ochrana je přitom snadná, stačí si na střelnici utrhnout metr terčových zálepek a před lovem, kdy zbraň vytřeme od konzervačního oleje do sucha (možno použít i líh, ale pak je potřeba postupovat ve všech případech stejně), jednou z nich přelepíme ústí. Netřeba se obávat toho, že by tenký papír na ústí mohl způsobit havárii či snad vychýlit střelu. Střela v hlavni působí jako píst stlačující vzduch a papírová zálepka je stlačeným vzduchem odfouknuta dříve, než se jí stře-

la stačí dotknout. Po lovu je nutné zálepku vždy sejmut a hlaveň znovu nakonzervovat. Pokud by zálepka na ústí zůstala, mohla by se v uzavřené hlavni vlivem změny teploty kondenzovat vzdušná vlhkost a voda, která by neměla kam odejít ve formě páry, a způsobit korozi. Zálepku tedy po návratu domů musíme okamžitě odstranit a hlaveň ošetřit.

Sportovní speciál na závěru Keppeler v ráži 6,5x47 Lapua od českého výrobce EvoArms.

*Batoh Vorn Deer 42 l.
Vždy připraven!*

TAKTIKA LOVU

Lov na velkou vzdálenost není ve své podstatě usnadněním lovu běžného, ale spíše jeho nadstavbou tam, kde již běžné vybavení a zkušenosti nestačí. Ten, kdo chce lovit opravdu zodpovědně, musí mít znalosti o terénu, o zvěři či o meteorologii lepší než běžný myslivec. Před lovem samým čeká lovec mnoho hodin šoulání a přemýšlení o vhodných místech a časech, kdy na vybraném místě kvůli úspěšnému lovu být.

Taktiku lze v zásadě rozdělit na dva směry, kterým pracovně říkám „nakouknout“ a „čekám“.

První z nich je náročnější, nicméně zábavnější a vyžaduje spíše lehčí výbavu. Podstata spočívá ve znalosti míst v honitbě, odkud je dobrý rozhled, podmínky pro bezpečnou střelbu na požadovanou vzdálenost a v okolí se pravidelně vyskytuje zvěř v čase, kdy hodláme lovit. Na vybrané místo musí být též možné dostat se tak, aby zvěř lovcem nebyla upozorována a střelbě nepřekážely různé porosty. Je třeba stanovit si zakázané oblasti pro střelbu, např. místa, kde je v dáli budova či silnice, a ta vést v patrnosti. Vybrané místo, z něhož chceme lovit, je zapotřebí přizpůsobit pohodlnému ležení, odstranit z jeho okolí vysoké traviny a různé keřiky, přičemž však taková úprava musí být provedena velmi citlivě, aby místo nadále vypadalo přirozeně. Při každé návštěvě pak při odchodu odstraníme to, co se nám nelíbí. Pokud takových míst časem najdeme v honitbě několik, můžeme velmi příjemně šoulat revírem a ověřovat si tato stanoviště, chvilku na nich „poležet“ a zase jít jinam. Tento způsob lovu je mojí srdeční záležitostí a před-

stavuje pro mě nejtěsnější kontakt s přírodou, když se doslova jako duch pohybuji po místech, kde o mé přítomnosti zvěř nemá potuchy, byť to mnohdy znamená ležet i hodinu na mokré hlíně a posledních několik desítek metrů se plížit.

Varianta „čekám“ je v podstatě běžná čekaná, jen s tím rozdílem, že se odehrává na místě, kde není posed, a lovec má možnost zůstat zvěří nepozorován na zemi ve stabilní poloze s veškerým vybavením, při delším čekání i s kamufláží. Na místo, kde se zdržuje zvěř, kterou znám a chci ulovit (mám zmapované její zvyky, vím, kde obvykle vytahuje, a znám přibližný čas, kdy tak činí), se dostavím s dostatečným předstihem a místo si připravím tak, aby se mi pohodlně leželo a nic mě neomezovalo při pozorování a střelbě. Postavím si tripod se spektivem, rozložím střeleckou podložku, napolohuji kulovnici na bipodu, pažbu si podložím tak, aby zbraň mířila požadovaným směrem. Orientačně si odměřím vzdálenosti, ověřím bezpečné směry střelby a na závěr, vyžaduje-li to např. velmi přehledný terén, zakryju celé stanoviště maskovací sítí, přičemž stačí fakticky jen zamaskovat ostré tvary přehozením sítí.

Při obou variantách lovu je vhodné mít dlouhodobě vypořádané proudění větru v terénu, protože i když například ležím na vršku, kde mi vítr vane na dvanácti hodinách (směr určujeme podle vlastní polohy, přičemž hlava směřuje na číslici 12 na pomyslném ciferníku), a tedy by fakticky neměl způsobovat stranový snos střely, může údolím, přes které stíhlím, proudit vítr jiný, klidně i například o 90 stupňů odlišným směrem, což může přinést nepříjemná překvapení. Máme-li tedy čas a zvěř se za-

tím neobjevila, je vhodné prozkoumat okolí, pozorováním přírody (např. vlnění trávy, směru pohybu listů ve větru, kouře) zjistit, jaké na daném stanovišti a na několika dalších místech pomyslné dráhy střely panují přírodní podmínky, a tyto promítnout do přípravy ke střelbě.

KOREKCE ZAMĚŘOVACÍHO DALEKOHELEDU

Jak jsem již uvedl, moderní dálkoměr (v mém případě Leica Geovid HD-B) dokáže změřit nejen skutečnou vzdálenost dvou bodů (potřebnou pro propočty korekce na vítr), ale také běžně dopočítává „true ballistic range“, tedy skutečnou balistickou vzdálenost, jak jsem zmínil v minulých dílech tohoto seriálu. Při správně nakonfigurovaných balistických hodnotách tak může vypočítat balistickou korekci na výšku a po změření vzdálenosti rovnou indikovat potřebný počet kliků k dosažení vertikální nuly na cíli, nebo si korekci dohledáme například v předem připravených balistických tabulkách a nastavíme ji na komínku výškové korekce. Abychom se následně dokázali vrátit na původní nastavení na 100 m, je vhodné mít komínku předem vynulovanou a vždy se vracet na hodnotu nula.

Co však žádný dálkoměr neumí, je „čistý vítr“. Tato dovednost zůstala poslední skutečně „snajperskou“ záležitostí při moderní lovecké i terčové střelbě, neboť změřit vítr v místě střelby a doplnit hodnotu do balistického kalkulátoru ještě nemusí stačit. Mé zkušenosti ze závodů F-class (velmi přesná střelba na vzdálenost do přibližně 1000 m) jasně ukazují, že když v místě střelce fouká zprava doleva, může ve vzdálenosti 600 m stejně silně foukat zleva doprava a v 1000 m může opět foukat jako na po-

zici střelce. Za takových podmínek je pak nutné zvolit kompromisní korekci na vítr, tedy méně, než by byl snos při konstantním působení větru. Rozhodně nelze popsaný stav považovat za jakési „bezvětrí“. Obecně platí, že těžší a rychlejší střely trpí větrem méně než drobné lehké střely, u nichž je snos větrem markantnější.

Ke stranové korekci je pak třeba ještě přičíst derivaci střely jejím odvalováním ve vzduchu a třením o vzduch, kterou lze vyčíst taktéž z balistických tabulek nebo ji spočítat software. Výslednou hodnotu pak nastavíme na stranovém komínku. Pokaždé je vhodné si připomenout, že ohledně větru klikáme vždy „proti větru“, takže fouká-li zleva, klikáme doleva a opačně.

STŘELBA

Pokud jde o střelbu na zvěř, v zásadě se lze řídit základními doporučeními pro střelbu na terč. Hlaviště pažby kulovnice by mělo spočinout na střeleckém bagu, „střile-

jící ruka“ by měla kulovnici mírně tlačit do ramene, přičemž ukazovák by se neměl dotýkat zbraně jinak než prostředkem prvního článku, který zvolna zvyšuje tlak, než dojde k výstřelu. „Nestřelecká ruka“ přitom drží střelecký bag pod hlavištěm pažby zbraně a doladuje elevaci zbraně buď stisknutím, nebo povolením stisku bagu.

Jednoznačně lze doporučit střelbu na zvěř klidně stojící, a to na její nejstabilnější část, tedy na komoru. Krk a hlava, přestože by přesnost zbraně i schopnosti střelce při střelbě na tyto partie stačily, mohou v průběhu výstřelu nečekaně změnit svoji polohu. Výstřel – od samého vyhodnocení obrazu v oku přes pokyny mozku až ke stisknutí spouště a zámkovému času zbraně včetně doby letu samotné střely – může trvat téměř vteřinu (jen doba letu běžné lovecké střely na 300 m je téměř půl vteřiny). Za jednu vteřinu může například pasoucí se srnec zvednout hlavu, ohlédnout se a podobně. Střílíme tedy zásadně za si-

tuace, kdy nelze v nejbližší chvíli očekávat pohyb zvěře.

Pokud máme kulovnici správně zapřenou a vše je odpovídajícím způsobem nastaveno, měli bychom nejen být schopni slyšet typický zvuk zásahu zvěře střelou, ale díky správné střelecké poloze a dobré fixaci zbraně taktéž mít možnost sledovat zásah a následné chování zvěře. V okamžiku výstřelu je vždy nezbytné znát směr, kterým jsme stříleli, a vzdálenost naměřenou k cíli, neboť nám to může výrazně usnadnit následné hledání nástřelu a úlovku. Já si vždy najdu za zvěří nějaký zřetelný orientační bod a několikrát přeměřím vzdálenost ke kusu. Následně při hledání nástřelu či úlovku mohu jít přímo zvoleným směrem a tu a tam, zvláště ve velmi otevřených prostorách, si změřím vzdálenost zpět ke střeleckému stanovišti, abych věděl, zda jsem již ve vzdálenosti, na kterou jsem střílel. Pokud kus leží na nástřelu či v jeho blízkosti, již nezbývá než popřát „Lovu zdar!“.

Autor:

Mgr. Miloš Jančík, Zlín

Foto archiv autora

Vážení čtenáři,

seriál o dálkové lovecké střelbě je u konce. Děkujeme autorovi Mgr. Milošovi Jančíkovi za jeho přípravu a vás si dovoluujeme požádat o zaslání tipů na další podobná témata či o návrhy zajímavých témat (vaca@lesprace.cz). Samozřejmě budeme rádi, když se formou článků s ostatními podělíte i o své zkušenosti z oblasti lovecké výbroje a výstroje a lovecké střelby.

Redakce

Autor na lovu jelení zvěře ve Skotsku.
Zbraň: Tikka T3 s tlumičem, ráž .270 WSM

Tetřevka ulovená na vzdálenost 320 m.
Zbraň: Tikka T3, ráž .308 Win. K lovu se používá speciální celoplášťové střelivo Lapua Lock-Base.

Český pohár

v loveckém parkúru 2018

Radek Novák

Tradiční soutěž Asociace střelců na asfaltové terče (ASAT), nazvaná Český pohár v loveckém parkúru (LP), doznala letos několika změn. Oproti minulým ročníkům měla o jedno základní kolo méně a účast ve finále nebyla pro střelce povinná.

ČTYŘI ZÁKLADNÍ KOLA A FINÁLE

V prvních třech kolech se střílelo na 200 terčů. Úvodní kolo proběhlo jako Velká cena Moravy ve dnech 16.–17. června na střelnici v Bzenci-Přivozu (okres Hodonín), druhé bylo zároveň Mistrovstvím České republiky v LP a konalo se ve dnech 28.–29. července na střelnici Doubrava Černíkovice (okres Rychnov nad Kněžnou) a třetí, nazvané Cena Horňácka, se uskutečnilo ve dnech 11.–12. srpna na střelnici Javorník ve Velké nad Veličkou (okres Hodonín). Dne 1. září se konala soutěž Lovecký parkúr v Dnešicích (okres Plzeň-jih) na 150 terčů, která byla čtvrtým základním kolem. Finálové kolo na 100 terčů proběhlo 6. října na parkúrové střelnici Vráž (okres Benešov).

KATEGORIE SPECIÁLNÍ I TRADIČNÍ

Při vyhlásování výsledků začneme netradičně speciálními kategoriemi. Skokanem roku se stal Michal Mocek, který v porovnání s loňským rokem poskočil v celkovém pořadí z 53. na 14. místo (tedy o 39 míst). Z titulu nováček roku se může těšit Ladislav Kocourek, jenž se zúčastnil čtyř závodů zařazených do Českého poháru v LP 2018 a s nástřelem 433 terčů z 650 možných obsadil 46. místo. Zasloužilým členem ASAT bude vyhlášen zároveň nejstarší účastník letošního ročníku, „nesmrtelný“ a vytrvalý sedmdesátník Jaroslav Hrouda. Zúčastnil se všech závodů zařazených do soutěže a v kategorii veteráni skončil na 4. místě. Nejmladším účastníkem soutěže byl teprve čtrnáctiletý Roman Vaněk ml.

Co se týče tradičních kategorií, tak mezi ženami bezkonkurenčně zvítězila, stejně jako v předchozích letech, Michaela Štenglová. Ve své kategorii vyhrála všechny závody, získala maximální počet 400 bodů a v celkovém pořadí, včetně mužů, se řadí mezi nejlepší střelce ASAT. Druhá skončila Eva Staňková (342,6), třetí byla Martina Maňáková (303,8). Za zmínku stojí, že jmenované střelkyně se zúčastnily všech pěti letošních závodů.

Stejně jako Michaela Štenglová v ženské kategorii zopakoval své loňské vítězství mezi juniory i letos Michal Můčka. Získal 393,3 bodu i přesto, že se nezúčastnil soutěže v Javorníku. Zvítězil ve třech ze čtyř závodů a v otevřené kategorii (podrobnosti níže) se umístil velmi vysoko – na 7. příčce. Druhé místo bral Hubert Herel (362,4), třetí Zbyněk Malinský ml. (324,6).

Vítěze předchozích dvou kategorií napodobil i Jaroslav Mitáš. Loňský i letošní vítěz mezi veterány (dříve superveteráni) vyhrál čtyři z pěti závodů (400 bodů). Druhé místo obsadil Milan Otáhal (393,9), třetí byl Ladislav Brouček (332,6).

Letos poprvé se v kategorii seniorů (dříve veteráni) objevil Pavel Zázvorka a hned vybojoval prvenství. Zvítězil ve čtyřech závodech z pěti, takže získal 400 bodů. Druhý skončil Martin Koloc (379,6), třetí místo patří Jaromíru Uhrovi (375,7).

Muži jsou podle výkonů rozděleni na tři kategorie – A, B a C. Kategorii co do výkonu nejnižší (C) s přehledem opanoval Michal Mocek (400 bodů), již zmíněný letošní „skokan roku“, který v celkovém pořadí předčil všechny střelce vyšší kategorie B.

Druhé místo patří Vladimíru Prokešovi (380,4) a třetí loňskému nejlepšímu nováčkovci Matěji Šustekovi (373,6), vítězi kategorie C na letošní Velké ceně Moravy v Bzenci. V kategorii B zvítězil Karel Mácha (390,7 bodu) před Leošem Macurou (386,4) a Petrem Chrudimským (384). V kategorii A patří příčka nejvyšší Milanu Černoškovi (395 bodů, 738 terčů z 850), vítězi Mistrovství ČR na střelnici Doubrava Černíkovice a závodu v Javorníku. Druhé místo obsadil stejně jako vloni Milan Rybín (392,7), vítěz Velké ceny Moravy a finále ve Vrážích. Třetí skončil František Honzl (385), účastník všech pěti závodů LP.

TO NEJLEPŠÍ NAKONEC

V celkovém pořadí (kategorie open) se absolutním vítězem Českého poháru v LP pro rok 2018 po zásluze stal vítěz seniorské kategorie Pavel Zázvorka (395 bodů, 745 terčů z 850, úspěšnost zásahů 87,6 %). Díky procentuálnímu hodnocení výsledků v jednotlivých závodech obsadil druhé místo Milan Rybín (390,2) a třetí jeho přemožitel v kategorii A Milan Černošek (388,9). Slavnostní vyhlášení výsledků soutěže proběhne na členské schůzi ASAT konané dne 17. listopadu v hotelu Kraví Hora v Bořeticích na Břeclavsku.

Celkovému vítězi je určen putovní pohár, který nese jeho jméno spojené s rokem vítězství. Jelikož Pavel Zázvorka byl celkovým vítězem soutěže i vloni, pohár prozatím nebude měnit majitele. Do dalších ročníků soutěže je to výzva pro ostatní střelce LP. Podaří se někomu z nich porazit legendu této střelecké disciplíny?

Autor:

Ing. Radek Novák, hlavní rozhodčí ASAT

Foto archiv ASAT

GPS LOKALIZAČNÍ A VÝCVIKOVÝ SYSTEM PRO PSY

Dogtrace GPS
APLIKACE PRO
ANDROID

20
km

DOSAŽ

13

ZARÍZENÍ

B

BEEPER

#

FENCE

MAPY

online/offline

TRASOVÁNÍ

DETEKCE ŠTĚKOTU

ZVUK

IMPULS (X30T)

SVĚTLO (X30T)

VYSPĚLÁ APLIKACE PRO ANDROID

Přijímač lze bezdrátově spojit s mob. telefonem pracujícím s OS Android. Aplikace pak umožňuje zobrazit všechna spárovaná zařízení DOG GPS v mapě a jejich podrobné informace.

2v1

Zvukový signál je standardní výbavou. Vysílač X30T s výcvikovým modulem je navíc vybaven kontaktními body pro vysílání stimulačního impulsu a výkonnými LED pro světelnou signalizaci ve tmě.

FUNKCE

Funkce TRASOVÁNÍ nahrazuje trasu všech zařízení. DETEKCE ŠTĚKOTU zaznamenává v nahrené trase dobu a místo štěkání Vašeho psa. BEEPER je speciální mód pro lov a funkce FENCE slouží jako akustická hranice.

MAXIMÁLNÍ VÝKON

Zařízení je vybaveno nejmodernější technologií s vysokou citlivostí GPS. Baterie s kapacitou 1850 mAh Vám umožňuje zařízení aktivně používat více než 40 hodin. Zařízení je vodotěsné.

Jelení říje 2018

Redakce

Foto Aleš Mava

1

Letošní vysoké letní teploty se přenesly i do začátku podzimu a na mnoha místech ovlivnily průběh a charakter jelení říje. I tak byla zajímavá a podařilo se během ní či před ní ulovit kapitální nebo jinak atraktivní jeleny. Některé si představíme v našem již tradičním „pořijovém“ oblédnutí.

4

2

3

5

6

7

9

8

10

Obr. č.	Honitba	Datum ulovení	Bodová hodnota trofeje (CIC)	Věk jelena	Poznámka
1	Libavá (okres Olomouc) – režijní honitba Vojenských lesů a statků ČR, s. p., divize Lipník nad Bečvou	12. 9. 2018	204,04	10	nerovný dvacaterák
2	Libavá (okres Olomouc) – režijní honitba Vojenských lesů a statků ČR, s. p., divize Lipník nad Bečvou	27. 9. 2018	210,17	12	nerovný šestnáctérák
3	Libavá (okres Olomouc) – režijní honitba Vojenských lesů a statků ČR, s. p., divize Lipník nad Bečvou	15. 9. 2018	209,62	12	osmnáctérák
4	Libavá (okres Olomouc) – režijní honitba Vojenských lesů a statků ČR, s. p., divize Lipník nad Bečvou	18. 9. 2018	192,3	12	nerovný desaterák
5	Libavá (okres Olomouc) – režijní honitba Vojenských lesů a statků ČR, s. p., divize Lipník nad Bečvou	18. 9. 2018	nebodováno	8	rarita
6	Ralsko (okres Česká Lípa) – režijní honitba Vojenských lesů a statků ČR, s. p., divize Mimoň	21. 8. 2018	216,78	10	šestnáctérák
7	Obora Židlov (okres Česká Lípa) – režijní honitba Vojenských lesů a statků ČR, s. p., divize Mimoň	23. 9. 2018	nebodováno	12	rarita
8	MS Svornost Pertoltice (okres Česká Lípa)	4. 10. 2018	211,8	14+	čtrnáctérák
9	Šternberk (okres Děčín)	26. 9. 2018	205	12	šestnáctérák
10	Pustý zámek (okres Děčín)	8. 9. 2018	188,89	10	nerovný dvacaterák

* Pozn.: Uvedené bodové hodnoty byly naměřeny po ulovení jelena. Konečné hodnoty bude možné stanovit po třech měsících.

11

12

13

14

15

16

Obr. č.	Honitba	Datum ulovení	Bodová hodnota trofeje (CIC)	Věk jelena	Poznámka
11	Studený vrch (okres Děčín) – režijní honitba Lesů České republiky, s. p., Lesní správa Rumburk	26. 8. 2018	179,4	12	nerovný čtrnáctérák
12	Studený vrch (okres Děčín) – režijní honitba Lesů České republiky, s. p., Lesní správa Rumburk	15. 9. 2018	180,9	14	nerovný čtrnáctérák
13	Petrovice (okres Ústí n. L.)	25. 9. 2018	197	9	šestnáctérák
14	Hradiště (okres Karlovy Vary) – režijní honitba Vojenských lesů a statků ČR, s. p., divize Karlovy Vary, Lesní správa Dolní Lomnice	24. 9. 2018	201,44	12	nerovný osmnáctérák
15	Povydří (okres Klatovy) – režijní honitba Kašperskohorských městských lesů, s. r. o.	29. 9. 2018	184,5	10	nerovný desaterák
16	Povydří (okres Klatovy) – režijní honitba Kašperskohorských městských lesů, s. r. o.	20. 9. 2018	180,4	9	nerovný čtrnáctérák; délka lodyh 107 a 111 cm

* Pozn.: Uvedené bodové hodnoty byly naměřeny po ulovení jelena. Konečné hodnoty bude možné stanovit po třech měsících.

17

18

19

20

21

22

Redakce tímto děkuje Ing. Vladimíru Černilovi (honitba Petrovice, okres Ústí n. L.), Tomáši Frintovi (Lesy ČR, s. p., Lesní správa Rumburk), Ing. Janu Jenišovi (VLS ČR, s. p., divize Lipník nad Bečvou), Ing. Janu Kopřivovi, Ing. Miroslavu Mäntlovi (Kašperskohorské městské lesy, s. r. o.), Ing. Patriku Michálovi (Lesy SR, s. p., GŘ Banská Bystrica), Ing. Lubomíru Tůmovi, Ing. Miloslavu Zikmundovi (VLS ČR, s. p., divize Lipník nad Bečvou) a Petru Zimlovi (honitba Pustý zámek, okres Děčín) za poskytnutí informací a podkladů k přípravě toho materiálu.

Obr. č.	Honitba	Datum ulovení	Bodová hodnota trofeje (CIC)	Věk jelena	Poznámka
17	CHPO Poľana – režijní honitba Lesů SR, s. p., OZ Kriváň	18. 9. 2018	240,18	14	dvacaterák; hmotnost trofeje 11,70 kg
18	PR Kosmatec – režijní honitba Lesů SR, s. p., OZ Sobrance	15. 9. 2018	196,90	11	nerovný šestnáctérák; hmotnost trofeje 8,12 kg
19	CHPR Nízke Tatry – režijní honitba Lesů SR, s. p., OZ Lip-tovský Hrádok	29. 9. 2018	207,45	14	nerovný šestnáctérák
20	CHPR Nízke Tatry – režijní honitba Lesů SR, s. p., OZ Lip-tovský Hrádok	5. 9. 2017	198,13	11	nerovný šestnáctérák
21	Obora Betliar – režijní honitba Lesů SR, s. p., OZ Rožňava	13. 9. 2018	229,11	11	nerovný osmnáctérák
22	Obora Betliar – režijní honitba Lesů SR, s. p., OZ Rožňava	1. 10. 2018	211,27	10	nerovný čtrnáctérák

Jak byl uloven nejsilnější polský jelen

Petr Koubek

Rekord z Walii:
252,00 bodu CIC.

Zlaté medaile, které trofej získala na mezinárodních výstavách v Nitře (1980), Plovdivu (1981) a Norimberku (1986).

V letošním roce oficiálně uplyne 40 let od ulovení historicky nejsilnějšího jelena Polska. Jak už to ale občas v životě bývá, věci, které jsou nějak popsány a interpretovány, se ve skutečnosti staly jinak a to je i případ rekordní polské jelení trofeje, k níž se váže zajímavý příběh. Utajenou historii spojenou s úchvatnou trofejí odkryl redaktor Adam Depka Prądzinski v časopise Brać Lowiecka č. 4/2018. S jeho laskavým svolením a po dohodě s redakcí časopisu bylo možné zpracovat zkrácenou verzi pro Svět myslivosti.

Příběh o lovu rekordního polského jelena se časem dostal do kategorie pověstí, až legend. V jednotlivých „zaručeně pravých“ informacích kolujících mezi myslivci se ulovení jelena liší téměř vším – datem, honitbou i okolnostmi. Chyběly informace o tom, kdy a kde byla trofej vystavována, a spekovalo se o tom, kdo vlastně jelena ulovil a zda bylo vše v souladu se zákonem.

V roce 2014 rekordní trofej objevil polský sběratel trofejí Jerzy Golbiak u Piotra Miniuka z vesničky Waliły na severovýchodě Polska nedaleko Białymstoku

(viz mapu), jemuž bylo ulovení rekordního jelena oficiálně připisováno, a koupil ji od něho. Do té doby byla trofej považována za ztracenou, možná prodanou do zahraničí. Pátrání po rekordní trofeji v oblasti Puszczy Knyszyńské, kde měl být jelen uloven, bylo úspěšné v okamžiku, kdy se Jerzemu Golbiakovi podařilo najít dalšího pamětníka lovu. Byl jím jeho druhý přímý účastník Piotr Trochimczyk, v té době mladý začínající myslivec. Právě on přispěl k objasnění celé historie ulovení wališského jelena a k rekonstrukci příběhu.

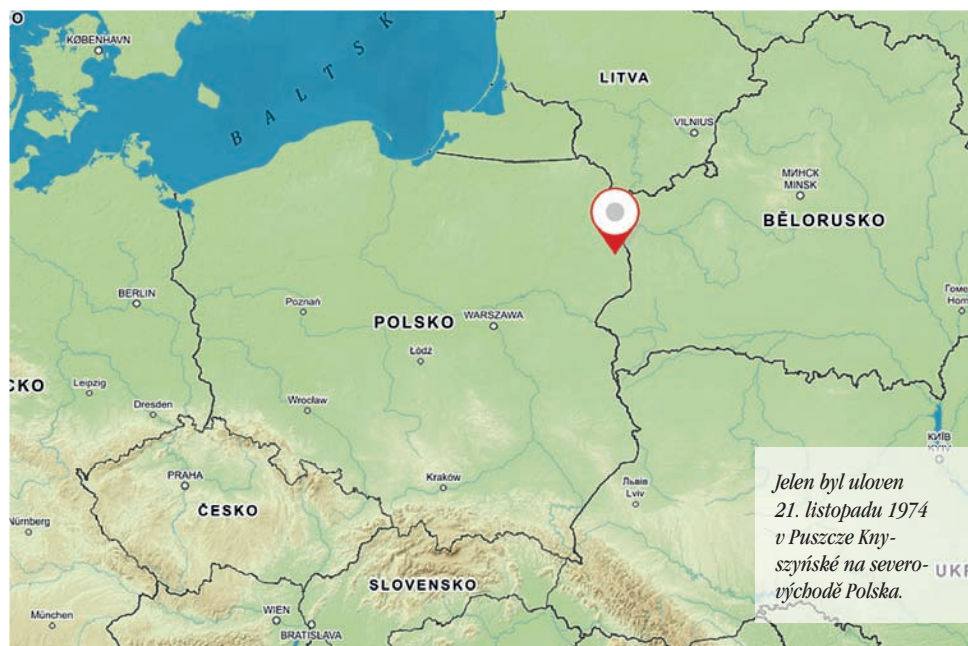
Ukázalo se, že nejsilnější polský jelen byl uloven na hranici Puszczy Knyszyńské, nikoli však v roce 1978, který je oficiálně uveden v katalogu trofejí z mezinárodní výstavy v Nitře v roce 1980, na níž byla trofej ohodnocena a vystavena, nýbrž již o čtyři roky dříve.

UTAJENÝ REKORD

Dne 21. listopadu 1974 po obědě se Piotr Miniuk a Piotr Trochimczyk, kolegové myslivci a členové Mysliveckého spolku Tetřev v Gródku, vypravili na lov jelení

zvěře. Vzali s sebou ještě svého kamaráda, který jim ji měl nahánět. Prvně jmenovaný lovil českou kulovnicí, mladší měl jen brokovnici. Počasí bylo typicky podzimní, pršelo, ale to lovcům nevadilo. Velmi dobře věděli, kam jít, kde odpočívá zvěř po říji. Vybrali si vhodné stanoviště a společně čekali. Netrvalo dlouho a nedaleko se objevila tlupa silných jelenů, kterou před lovce šikovně natlačil jejich kamarád. Když od nich byl jelen, který táhl první, vzdálen asi 30–40 kroků, Piotr Miniuk po něm vystřelil a poté padly ještě dvě rány z brokovnice. Lovcům se údajně podařilo ulovit dva silné jeleny, přičemž ten větší – nerovný osmnáctník – měl po vyvržení hmotnost 187 kg. O zvěřinu, kvůli níž vlastně vyrazili lovit, se podělili, ale obě trofeje si nakonec ponechal Piotr Miniuk. Ta větší měla mít po preparaci hmotnost údajně 18 kg (!) a zaujala čestné místo v lovcově pokoji nad krbem. O trofejích lovci nikomu neřekli.

Dva roky nato si neobvykle mohutného paroží všiml jeden z kamarádů Piotra Miniuka a bylo mu hned jasné, že nejde o ledasjakou trofej. S pomocí provázku ji

tvrdila, že ne, a ta druhá, že nějakou barvu přece mít musí! Nakonec trofeji udělili půl bodu. Podle prvních dojmů byl jelen uloven s paroží v lýči a trofej byla následně upravena. V kuloárech se však proslýchalo, že paroží bylo vydrhnuto nějakým saponátem.

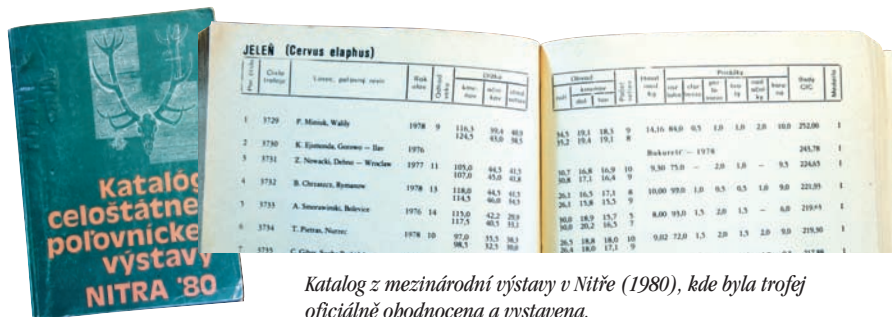
Dohady z kuloárů nitranské výstavy potvrdil redaktor Adam Depka Prądzinski ve svém článku. Při dohledávání informací k příběhu zjistil, že preparaci všech trofejí Piotra Miniuka, stejně jako čištění jeho loveckých zbraní, rušení úlovků a zpracování zvěřiny měla na starosti jeho manželka Krystyna. Evidentně to byla velmi pořádná žena, neboť když se dozvěděla, že zaprá-

narychlo přeměřil a i s nepřesnostmi došel k hodnotě 249 bodů CIC, přičemž tehdejší polská rekordní trofej měla 243,78 bodu CIC! Taková trofej přece musí na přehlídce, kde bude oficiálně ohodnocena! Piotr Miniuk však z představy, že paroží bude někde vystaveno, nebyl příliš nadšený. A není se co divit. V 70. letech museli polští myslivci odevzdávat veškerou dospělou ulovenou zvěř do výkupu a pro svou spotřebu si mohli ponechávat jen zvěř mladou. Rekordní jelen byl tedy v podstatě upytlačen!

Po dalších dvou letech však vyhlásil Polský myslivecký svaz speciální „amnestii“ na nepřiznané trofeje, takže paroží kapitálního jelena z Walił mohlo být zlegalizováno a mohly k němu být doplněny veškeré nutné údaje jako jméno lovce, datum lovu a lokalita ulovení. V roce 1980 na mezinárodní výstavě v Nitře se trofej dočkala prvního mezinárodního ocenění. Pod katalogovým číslem 3729 je uveden lovec P. Miniuk, lokalita Walił, rok ulovení 1978 (nikoli 1974), počet výsad 9 a 8, délka lodyh 124,5 a 116,3 cm, hmotnost paroží 14,18 kg, věk jelena devět let a hodnota 252,00 bodu CIC. Trofej se tak stala polským rekordem a toto prvenství drží dodnes.

MOHLA MÍT JEŠTĚ VÍCE BODŮ!

Když jsem dočetl článek v *Brači Łowiecké*, uvědomil jsem si, že jsem se s trofejí již jednou setkal. Spolu s kolegou jsme před zahájením mezinárodní výstavy v Nitře byli a v hale s jeleními trofejemi jsme měřili kamzičí růžky. V jednom okamžiku nešlo přeslechnout hlasitou diskusi v hodnotitelské komisi jelenářů. Nedalo mně to a šel jsem se podívat, co zásadního

Katalog z mezinárodní výstavy v Nitře (1980), kde byla trofej oficiálně ohodnocena a vystavena.

řeší. Na stole ležela kapitální jelení trofej s dlouhými silnými lodyhami a mohutnými korunami. Měla vše, co má špičková trofej mít, jen jedno jí chybělo – barva. Paroží bylo extrémně světlé, naprosto čisté, beze smítka v rýhách či mezi perlením. Hodnotitelé vzrušeně diskutovali o tom, zda má, či nemá barvu. Polovina komise

šená trofej nad manželovým krbem bude vystavována v zahraničí, pečlivě ji omyla saponátem a paroží vyčistila drátěným kartáčem... Kdyby to neudělala, mohla mít polská rekordní trofej až 253,50 bodu CIC.

Foto Jerzy Golbiak
a Adam Depka Prądzinski

Křivoklát 2018

Myslivecké slavnosti sv. Eustacha

Pavel Kořan

Již počtvrté se na Křivoklátu uskutečnil velkolepý svátek, při kterém známý státní brad zaplnili myslivci, vyznavači různých druhů myslivecké kultury, trubači, lesníci a citelé lesa a přírody vůbec. V sobotu 8. září přišli všichni, u nichž les určil směr myšlenek a jejichž srdcím nastavil atraktivní životní pouť.

V lůně starého českého královského loveckého revíru byly v bohatém programu připomenuty tradice myslivosti, jejich směřování a ochrana přírody. Aristokratický způsob lovu připomněla historická lovecká jízda, již potřeť proběhl za účasti téměř stovky trubačů Festival lovecké hudby. Uskutečnil se též Festival filmů o myslivosti a ochraně přírody a účastníci se mohli zapojit do dalšího bohatého programu. Všechny

spojoval motiv přátelského setkání, které v devět hodin slavnostně zahájily fanfáry v podání Trubačů OMS Přerov – mistrů Evropy v lovecké hudbě. Šlo o památnou skladbu Fürstenberské hymny, upravené pro slavnosti sv. Eustacha na nápěv Carla Marii von Webera talentovaným autorem současnosti Jánem Garlathym. Lehkost, zpěvnost a hluboká emocionalita přednesu skladby daly vzpomenout památce posledních privátních vlastníků hradu Křivoklátu.

PESTRÝ PROGRAM PRO MILOVNÍKY MYSLIVOSTI

Po projevech hostů se rozběhl hudební festival. Deset souborů, čtyři dvojice, tři sólisté na borlice a tři sólisté na lesnici předvedli své umění přednesu lovecké hudby známých českých autorů, ale i vlastních skladeb. V rámci vyhodnocení průběhu festivalu s udělením cen laureátům došlo i na slavnostní prezentaci nových děl populárních tvůrců Petra Vajnera a Ivy Šimkové.

Po celý den probíhalo promítání festivalových filmů o myslivosti a ochraně přírody. Zdařilá akce v režii Videoklubu ČMMJ v čele s jeho předsedou Jiřím Vlčkem byla zformována i jako přehlídka dalších filmových děl s tematikou myslivosti a přírody. Faktem je, že Česká republika má mnohé autory, kteří si plně zaslouží podporu a pomoc.

Zlatým hřebem programu byla lovecká jízda. Ve dvou kategoriích se na nádherných

špičkových dostihových koních vydali z nádvoří hradu jezdci pod vedením mastera Ing. Václava Chaloupky na hon na lišku. Po asi šedesátiminutové jízdě s umělými i přírodními překážkami dorazili zdárně do cíle, který byl opět na nádvoří. Přípomínka aristokratického způsobu lovu, který získává v praxi na oblibě, byla trefou do černého. Následovala autogramiáda nové knihy *Dávat koním křídla – splněné a nesplněné sny Václava Chaloupky*.

V hradní kapli byla za značného zájmu sloužena troubená a zpívaná mše svatá za doprovodu Trubačů OMS Přerov.

Pozornost malých i velkých diváků průběžně poutaly ukázky sokolníka Alexandra Vrágy s dravci. Velmi atraktivní bylo vystoupení vábičů jelenů pod vedením současného mistra České republiky, člena vítězného družstva na letošním mistrovství Evropy a bronzového medailisty v kategorii jednotlivců Tomáše Třeského. Podobně přitažlivé byly kynologické ukázky Klubu chovatelů alpského brakýře jezevčikovitého, který zajistil prezentaci náročné práce čtyřnohých pomocníků myslivců.

Výsledky festivalu lovecké hudby

Laureáti

- soubory s loveckými nástroji v ladění B
Trubači zeleného kříže, OMS Beroun
- sólisté na lesnici v ladění B
Veronika Zachová
- sólisté na borlici
Pavla Ryjáčková
- dvojice s loveckými nástroji v ladění B
Slivoňské duo (VLS ČR, s. p., divize Karlovy Vary)

Zvláštní ceny

- Cena ARMS-CZ, a. s. – soubory v ladění B
Trubači z Liščího vršku
- Cena ARMS-CZ, a. s. – sólisté na lesnici
Jiří Heřmánek
- Cena ARMS-CZ, a. s. – sólisté na borlici
Petr Pošta
- Cena ARMS-CZ, a. s. – dvojice s libovolnými loveckými hudebními nástroji
Liščí ohon
- Cena FLD ČZU Praha – soubory v ladění B
Doupovští slivoní (soubor VLS ČR, s. p., divize Karlovy Vary)
- Cena FLD ČZU Praha – sólisté na lesnici
Petra Vaňhová
- Cena FLD ČZU Praha – sólisté na borlici
Marie Anna Rodinová
- Cena FLD ČZU Praha – dvojice s libovolnými loveckými hudebními nástroji
Pavča a Kuba
- Cena ředitele Lesní správy Lány Ing. M. Baláka
Píseční pivoní (SLŠ Písek)
- Cena senátora Parlamentu České republiky Václava Chaloupky – dvojice s libovolnými loveckými hudebními nástroji
Šumavská střela

Pozornost návštěvníků každoročně zaujme vypravení lovecké skupiny s komentovanou ukázkou tradiční lovecké hudby. Za zvuků fanfár a pojmenování jejich úlohy v průběhu honu podle honebních zvyklostí se skupina na voze s koňmi vydá na lov zvěře. Po čase přiváží ulovený kus černé a jelení zvěře a následuje ceremoniál pasování na lovce zvěře včetně skladeb troubených k počtí ulovené zvěře.

Po celý den byla v provozu dílna lesní a myslivecké pedagogiky (Lesní tvoření) a různé dětské soutěže. Velký zájem vzbudily expozice medailéra Romana Provazníka z Jablonce nad Nisou a křivoklátského řezbáře Petra Tříšky. Výstavy vhodně doplňovala i kolekce fotografií Ladislava Dvořáka

a jeho kolegů na téma proměny přírody. Zájemci mohli vyslechnout opakované vstupy Dechového orchestru či navštívit výstavu Česká ryba.

Pro všechny byly k dispozici stánky se zajímavým sortimentem mysliveckých potřeb, odbornou literaturou, uměleckými předměty, hudebními nástroji atd. Nechyběly propagační stánky vzdělávacích institucí. Samozřejmostí bylo výtečné občerstvení.

PODĚKOVÁNÍ

Nad letošními slavnostmi převzali záštitu děkan Fakulty lesnické a dřevařské České zemědělské univerzity v Praze prof. Ing. Marek Turčáni, Ph.D., a prezident Jockey Clubu České republiky JUDr. Ing. Jiří Charvát. Patronem Festivalu lovecké hudby se stal senátor Parlamentu České republiky Ing. Tomáš Czernin, patronem Festivalu filmů o myslivosti a ochraně přírody jeho kolega Mgr. Václav Chaloupek.

Slavnosti tradičně uspořádaly Národní památkový ústav – správa hradu Křivoklát a Společnost hájovny Křiniště, z. s., ve spolupráci s Lesy České republiky, s. p., prostřednictvím lesních správ Křivoklát a Luž-

ná, Lesní správou Lány, p. o., Kanceláře prezidenta republiky v roli hlavních partnerů akce a s Vojenskými lesy a statky České republiky, s. p., coby partnerem příspěvatelem. Poděkování za podporu akce patří též dalším četným donátorům.

Sv. Eustach opět nalezl v přírodě a krajině Křivoklátska šíři svého vnitřního prostoru. Bez televize, internetu, zpráv a pořadů, které prvoplánově manipulují s vědomím lidí a zužují jejich vnitřní svět...

Autor:

Pavel Kořan, Křiniště

Foto archiv autora

Festival filmů o myslivosti a ochraně přírody - přihlášené filmy

- Modelový les
- Les Final
- Polesí Rykardy Žďán
- Lesnický park Křivoklátsko

(Promítáno bylo dalších 14 filmů natočených členy Videoklubu ČMMJ, včetně obsáhlých Skript Videoklubu ČMMJ.)

POJIŠTĚNÍ ODPOVĚDNOSTI PŘI PROVÁDĚNÍ MYSLIVOSTI PRO NEČLENY ČMMJ

Druh pojištění	Jednotlivá rizika	VARIANTY PLNĚNÍ			
		ZÁKLAD ČR	ZÁKLAD EU	STANDARD	EXCLUSIVE
Pojištění odpovědnosti při provádění myslivosti	škoda na zdraví	20 000 000	75 000 000	75 000 000	75 000 000
	škoda na hmotné věci	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
	škoda finanční	500 000	500 000	500 000	500 000
Pojištění úrazu při lovu zvěře	za dobu nezbytného léčení	*	*	30 000	30 000
	trvalé následky	*	*	70 000	80 000
	smrt následkem úrazu	*	*	50 000	100 000
Pojištění úrazu v běžném občanském životě	za dobu nezbytného léčení	*	*	30 000	30 000
	trvalé následky	*	*	70 000	80 000
	smrt následkem úrazu	*	*	50 000	100 000
Pojištění úrazu psa při lovu zvěře	léčebné výlohy	*	*	10 000	15 000
	úhyn	*	*	10 000	15 000
Pojištění odpovědnosti v běžném občanském životě	škoda na zdraví	*	*	*	400 000
	škoda na hmotné věci, zvířeti	*	*	*	150 000
	škoda finanční	*	*	*	15 000
Pojištění odpovědnosti za psa v běžném občanském životě	škoda na zdraví	*	*	*	400 000
	škoda na hmotné věci, zvířeti	*	*	*	150 000
	finanční škoda	*	*	*	15 000
Územní platnost		ČR	EU	ČR, EU, Lichtenštejnsko, Norsko, Švýcarsko, Velká Británie	ČR, EU, Lichtenštejnsko, Norsko, Švýcarsko, Velká Británie
Roční pojistné		360 Kč	500 Kč	1 200 Kč	1 700 Kč

ČTVRTSTOLETÍ SVATOHUBERTSKÉ SLAVNOSTI V KUKSU

David Vaca

Svatohubertská slavnost v Kuksu, vlnková loď Řádu sv. Huberta na poli propagace myslivosti a řádových aktivit, letos oslavila 25 let svého konání.

MALÉ BILANCOVÁNÍ

Většina těch, kdo se o slavnost zajímají, ji má přirozeně spojenou s Kuksem – sídlem řádu. Ne vždy tomu tak ale bylo. Od prvního ročníku, který řád, v jehož čele stál RNDr. Josef Štych, zorganizoval v roce 1993, byl areál hospitálu dějištěm slavnosti až do roku 2010 (s výjimkou roku 2002, ve kterém se akce nekonala). V roce 2005 se velmistrem řádu stal Jan Votava, který musel o šest let později hledat jiné místo pro uspořádání oblíbené akce, neboť hospitál byl v „rozkopaném“ stavu – probíhala v něm generální rekonstrukce. Azyl našel řád v Praze – v zahradách nemocnice Kongregace milosrdných sester sv. Karla Boro-mejského pod Petřínem. Další tři roky byl místem konání slavnosti zámek Karlova Koruna v Chlumci nad Cidlinou. V roce 2015 se slavnost vrátila do krásně opraveného hospitálu, kde se od té doby opět pravidelně první říjnovou sobotu v roce odehrává.

PROGRAM S POPULÁRNÍMI OSOBNOSTMI

Letos vyšel termín konání na 6. října. Organizátoři se tentokrát rozhodli přilákat návštěvníky na populární osobnosti – do programu na hlavním pódiu na hospitálním dvoře zařadili vystoupení moderátorky Zuzany Bubílkové a zpěvačky Ilony Csákové a na loukách pod hospitém se pro změnu probáhl na koni herec Václav Vydra. Tváře všech tří osobností dominovaly propagačním plakátům, nicméně návštěvnost oproti předchozím ročníkům v průběhu dne výrazněji nezvýšily. Na vině byly patrně další souběžně konané akce v regionu, které odlákaly část potenciálních návštěvníků. Atmosféra v Kuksu byla přesto velmi příjemná, počasí akci přálo a v odpoledních hodinách korzovalo areálem, kde

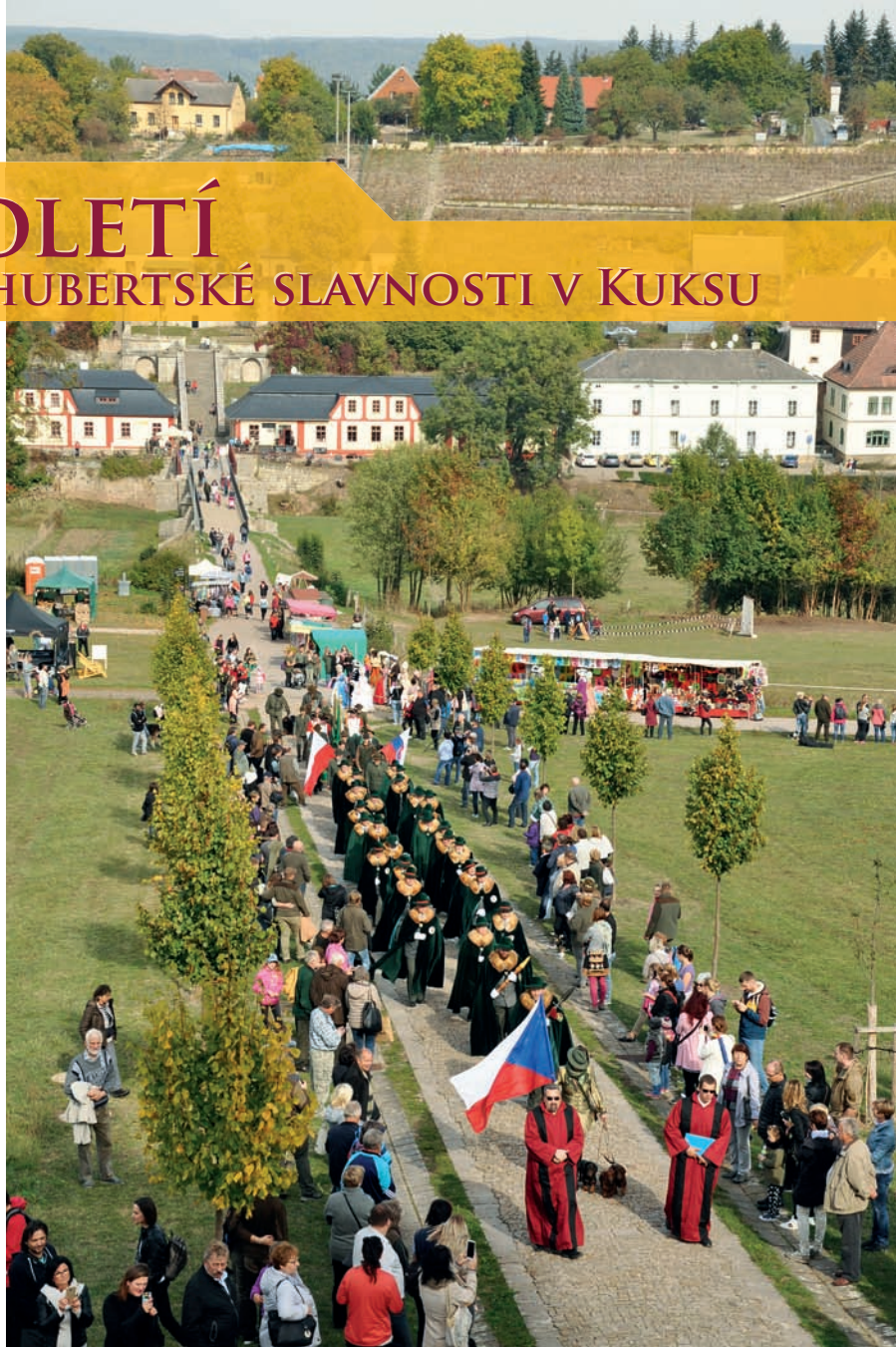
byly připraveny oblíbené body programu (lovecko-kynologické a sokolnické ukázky, prezentace dravců, vystoupení hudebních souborů, akce pro děti aj.), již přece jen o něco více příchozích než v poledne při slavnostním zahájení.

15. JUNIORSKÁ SOUTĚŽ VE VÁBENÍ JELENŮ

Pódium na hospitálním dvoře, na kterém po celý den probíhal program, bylo v letošním roce přemístěno z rohu dvora do jeho středu, což se ukázalo jako výborné řešení, neboť k němu rázem mělo přístup více návštěvníků a celkově se k lepšímu změnilo uspořádání této části areálu.

Ve 14 hodin na pódium nastoupili účastníci již 15. ročníku juniorského mistrovství České republiky ve vábení jelenů. Letos se

jich přihlásilo deset, přičemž většinu z nich tvořili studenti Střední lesnické školy Žlutice. Od roku 2009 funguje při této škole kroužek vábičů, který pravidelně „zásobuje“ soutěže vábičů novými tvářemi. Stejně jako v uplynulých letech čekalo účastníky pět disciplín (mladý jelen, starý jelen, výzva, jelen u laní a vítězný ryk), jejichž provedení hodnotili Ing. Josef Kapras, Ing. Miroslav Kortan a Václav Svoboda. Díky nižšímu počtu účastníků měla soutěž spád a po 90 minutách bylo možné vyhlásit výsledky. Ještě předtím však došlo mezi dvěma vábiči – Jakubem Beranem z České lesnické akademie Trutnov a Michalem Mašátem ze SLŠ Žlutice – k rozstřelu (napodobení odpočinkového mrmlání), a jak se záhy ukázalo, šlo o rozstřel o první místo. Úspěšnější byl první jmenovaný, který

Výsledky
15. ročníku
národní soutěže
juniorských
vábičů do
35 let „O pohár
Řádu sv. Hu-
berta“

Pořadí	Jméno, příjmení, škola	Body	Loňské umístění
1.	Jakub Beran, ČLA, SaVOŠ Trutnov	75/12	5.–6.
2.	Michal Mašát, SLŠ Žlutice	75/9	3.
3.	Josef Novotný, SLŠ Žlutice	67	7.–10.
4.	Jakub Seidl, SLŠ Žlutice	66	nezúčastnil se
5.–6.	Vojtěch Černý, ČLA, SaVOŠ Trutnov	65	nezúčastnil se
	Jan Petr, SLŠ Žlutice	65	2.
7.	Jiří Bláha, SLŠ Žlutice	62	1.
8.	Lukáš Schejbal, SLŠ Žlutice	61	7.–10.
9.	Jiří Horník, SLŠ Žlutice	58	5.–6.
10.	Vlastimil Lukáš	55	nezúčastnil se

Zleva: Josef Novotný, Jakub Beran
a Michal Mašát.

se tak stal vítězem soutěže. Třetí místo obsadil Josef Novotný ze SLŠ Žlutice. Pořadí všech soutěží je uvedeno v připojené tabulce.

AŽ SVATOHUBERTSKÁ SLAVNOST VZKVÉTÁ!

Tradičním vyvrcholením programu byla večerní svatohubertská mše sloužená v kostele Nejsvětější Trojice a po ní velký ohňostroj s komponovanou hudbou, letos na téma cudnosti a smilstva.

Organizátorům slavnosti nelze než přát hodně elánu a nápadů do dalších let, aby bylo možné se do Kuksu na příjemnou podzimní akci vracet. Poděkování za podporu zaslouží sponzoři.

Foto archiv redakce

V Kuksu byla pokřtěna novinka od Mikovu Zavírací lovecký nůž Hubert

David Vaca

Součástí doprovodného programu 25. Svatohubertské slavnosti byl křest nového zavíracího loveckého nože Hubert z produkce tradičního českého výrobce nožů – firmy Mikov z Mikulášovic na Děčínsku.

Při přípravě nože se výrobce spojil s Řádem sv. Huberta a výsledkem společného úsilí je zavírací lovecký nůž, který vedle své nesporné užité hodnoty přináší i pomoc potřebným. Z každého prodaného kusu je totiž věnováno 95 Kč ve prospěch Hospitální nadace Františka Antonína hraběte Sporcka v Kuksu.

Čepel nože je vyrobena z kvalitní nerezové oceli 440 A o tvrdosti 56 HRC a jištěna bezpečnostní pojistkou backlock. K dispozici jsou dvě verze nože – jedna s pilkou (245-XP-2/KP), druhá s pilkou a párákem (245-XP-3/KP). Velká prodloužená pilka se otevírá z čela nože, takže není opatřena nehetníkem. Pro výrobu střenky se používá jelení paroh. Nůž je dodáván v kvalitním koženém pouzdře.

Nůž byl slavnostně pokřtěn populární zpěvačkou Ilonou Csákovou a velmistrem Řádu sv. Huberta Janem Františkem Votavou za účasti Bedřicha Jeteliny z firmy Mikov. Nechtě najde mezi myslivci hodně spokojených uživatelů!

Foto archiv redakce

**Zavírací nůž
Mikov Hubert
– vybrané parametry**

celková délka nože: 211 mm
délka čepele: 91 mm
šířka čepele: 20 mm
hmotnost: 0,087 kg

NAVŠTIVTE
NÁŠ WEB

VÁŠ ZELENÝ SVĚT

MYSLIVECKÉ VZDĚLÁVÁNÍ
I PRO TY NEJMENŠÍ

**HRACÍ
KARTY**

KVARTETA:

- ZVÍRATA A ZVĚŘ ČR
- PLEMENA LOVECKÝCH PSŮ
- ROSTLINY ČR
- ATLAS HUB

ČERNÝ PETR: • ZVĚŘ

JEDNOHLAVÉ HRACÍ KARTY:

- MYSLIVECKÝ
MARIÁŠ

Vydavatelství a nakladatelství
DRUCKVO, spol. s r.o.

Táboritská 1000/23, 130 87 Praha 3

tel.: 777 292 722, 777 292 721

e-mail: info@penzum.cz

WWW.PENZUM.CZ

Hlavenecký pomník | Ctirad Rakušan

Hlavenec je malá obec ležící severovýchodně od Brandýsa nad Labem, vlevo od dálnice D10 z Prahy na Mladou Boleslav. Za korunovačního pobytu císaře Karla VI. (1685–1740), otce Marie Terezie (1717–1780), v Čechách se od léta do podzimu 1723 stala místem oslav, hostin a bonů.

V předvečer svátků sv. Huberta, patrona myslivců, byl na hon pozván také císařův soused František Antonín hrabě Sporck. Při té příležitosti požádal císaře, aby přijal insignie jím založeného Řádu sv. Huberta. Císař souhlasil a pod velkým dubem byl dekorován odznakem řádu. Hrabě Sporck naoko hledal, kam odznak zavěsit, a protože nenalezl jinou vhodnou příležitost, zavěsil ho na nejvyšší rakouské vyznamenání, Řád zlatého rouna, které měl císař u krku. Císař se pak podepsal do řádového seznamu. Členství v řádu přijala také císařova manželka.

Sporck tuto událost oslavil ražbou pamětních medailí, 500 zlatých a 1000 stříbr-

ných ve dvou podobách. Polovina nese nápis *Charmant souvenir* (milá vzpomínka) a druhá *Caesare subscribe die 10. Nov. MDCCXXIII* (císař podepsal dne 3. listopadu 1723). Medaile byly později rozděny účastníkům hlavenecké hostiny.

V květnu 1724 požádal Sporck, zda by mohl pod velkým dubem, kde císař přijal odznak Řádu sv. Huberta, postavit pomník. Císař souhlasil, ale vymínil si, že nápis na podstavci pomníku nemá nést označení řád, ale lovecké bratrstvo.

Dne 3. listopadu 1724 byl položen základní kámen a o rok později byl pomník dokončen. Je oslavou lovu, jak dokládá štvance na černou, halali parforsního

honu a pohoštění jeho účastníků. Uvnitř stavby je socha císaře Karla VI., na střeše uprostřed jelen, vlevo sv. Hubert a vpravo velký pes. Pomník vytvořil slavný barokní sochař Matyáš Bernard Braun (1684–1738).

Autor:

Ing. Ctirad Rakušan, Český Brod

Foto archiv redakce

Vysvěcení pergoly věnované sv. Hubertovi ve Slatiňanech na Chrudimsku

Řád sv. Huberta navazuje na aktivity svého zakladatele F. A. hraběte Sporcka mimo jiné i renovací a výstavbou drobných památek zasvěcených patronovi myslivců sv. Hubertovi. V tomto duchu a za velké podpory na Chrudimsku působícího člena řádu Jiřího Hudce vznikla myšlenka vybudovat při farní budově v areálu slatiňanského zámku pergolu věnovanou sv. Hubertovi. Od myšlenky k realizaci byla však dlouhá cesta. Bylo třeba sehnat potřebné finanční prostředky, za něž byl nakoupen materiál a posléze i vykonány veškeré práce při stavbě pergoly. Velký díl finančních prostředků daroval Jiří Hudec, ostatní pocházely od farníků a sponzorů.

Po dohodě s duchovním správcem farnosti ThLic. Boguslavem Partykou a pod dohledem úředníků z odboru památkové

péče Městského úřadu v Chrudimi byl pro stavbu zvolen tvar osmiboké dřevěné pergoly s dlažbou ze žulových kostek. Stavba má svým tvarem připomínat osmibokou raně barokní kapli, kterou dal hrabě Sporck postavit v roce 1690 ve Starém Plesu u Jaroměře. Na hlavním podpěrném sloupu pergoly je umístěna dřevěná soška sv. Huberta v barokním stylu z dílny pana Farského.

V sobotu 8. září se sešli pozvaní hosté, sponzoři a členové řádu včetně farníků, aby v zámeckém kostele sv. Martina ve Slatiňanech sloužili mši svatou k počtě sv. Huberta. Troubené party obstaralo Sdružení trubačů z Hradce Králové pod vedením Jana Šustra. Mši celebroidl Boguslav Partyka s koncelebrujícím Pavlem Starým. Přítomen byl též velmistr řádu Jan František Votava.

Po skončení mše se všichni průvodem odebrali do farní zahrady k pergole. První proslov přednesl duchovní správce farnosti otec Partyka. Poté Jan František Votava přiblížil novodobou činnost řádu a aktivity jeho členů. Prostor dostal i hlavní iniciátor

záslužného díla Jiří Hudce. Následně byla stavba za zvuků lesních rohů vysvěcena. Tím však program nekončil, účastníci akce mohli vyslechnout koncert lovecké a světské barokní hudby, při kterém zazněly ukázky skladeb autorů z 18. a 19. století komponovaných pro lesní rohy. Nejen hudbou je člověk živ, a proto na aktéry čekalo ve farní zahradě i bohaté občerstvení.

Společné dílo se podařilo, pěkná stavba bude sloužit nejen k setkávání farníků, členů řádu a myslivců, ale i široké veřejnosti.

Bohumír Doucha, Chrast u Chrudimi
Foto autor a archiv Františka Froly

Myslivecká výročí – LISTOPAD

Dne 7. listopadu to bude 160 let, co se v Bakově nad Jizerou narodil **Karel Kny** (1858). Povoláním lesník vynikl jako malíř zvěře, lesa a zátiší. Neměl žádného učitele, byl to autodidakt. Zemřel 7. prosince 1949 v Praze.

Dne 17. listopadu uplyne 40 let od smrti **Ing. Miliče Blahouta, CSc.** Odmaturoval na střední lesnické škole v Trutnově a poté vystudoval pražskou lesnickou fakultu (1955). Specializoval se na zoologii a jako nadšený horolezec a milovník Vysokých Tater pracoval od roku 1955 v Tatranském národním parku. Napsal řadu odborných článků a také monografii *Kamzíčia zver* (1976), v níž kamzika horského tatranského popsal jako samostatný poddruh. V roce 1976 obhájil disertační práci o kamzíci zvěři a získal titul kandidáta věd. Odešel předčasně – při návratu z kontrolního sčítání kamzíků jeho vůz havaroval na zledovatělé silnici v Bielovodské dolině u Kežmarku. Uznávaný zoolog následně zemřel v popradské nemocnici. Na svět přišel 20. května 1930 v Bakově nad Jizerou.

Dne 26. listopadu si připomeneme 120 let od narození (1898) vynikajícího ornitologa **RNDr. Josefa Jirsíka**. Pražský rodák absolvoval gymnázium a Přírodovědeckou fakultu Karlovy univerzity a v roce 1924 jako jeden z prvních zoologů získal tehdy novou hodnost doktora přírodních věd. O dva roky později byl jedním ze zakládajících členů Československé ornithologické společnosti. Napsal 130 odborných spisů a knihy *Jak žijí zvířata* (1935), *Jak poznám naše ptáky v přírodě* (1939), *Tajemství ptačího stěhování* (1941), *Naši dravci* (1941), *Naše sovy* (1944), *Pestrý je život zvířat* (1949) a *Naši pěvci* (1955). Také překládal Brehmův *Život zvířat*. Zemřel 30. prosince 1956 v Teplicích.

Před 330 roky, 29. listopadu 1688, zemřel v Praze jezuitský kněz a významný spisovatel 17. století **Bohuslav Balbín**. Z jeho knih je pro myslivost nejdůležitější první část díla *Miscellanea historica regni Bohemiae* (*Historické rozmanitosti Království českého*, 1679), která obsahuje významné údaje o lovu a zvěři v 16. a 17. století. Balbín se narodil 3. prosince 1621 v Hradci Králové.

Ing. Jiří Šmótek sedmdesátiletý

Sedmdesát let se dne 8. listopadu 2018 dožívá **Ing. Jiří Šmótek**. Narodil se v Bohuslavicích nad Vlárí (na východ od Slavičína), vystudoval strojní inženýrství a myslivosti se věnuje jako koníčku. Působí jako myslivecký a kynologický funkcionář a též jako rozhodčí z výkonu pro malá plemena. Je autorem šesti knih loveckých příběhů a vzpomínek *Čekání na berana* (2004), *Lovy po vlachovsku* (2005), *Lovy nelovy* (2008, 2012), *Lovecké remazůry* (2010), *Lovcovo mrmání* (2012) a *Obratník střelce* (2016). Je nositelem mysliveckých vyznamenání.

Přejeme mu pevné zdraví, úspěchy v myslivosti a těšíme se na další povídky.

RŠ

Za Ing. Vladislavem Badalíkem

Dne 1. října 2018 zemřel v Ústí nad Labem po dlouhé těžké nemoci ve věku nedožitých 73 let uznávaný lesník a myslivec, odborník v oboru palných zbraní a střeliva Ing. Vladislav Badalík z Dubí u Teplic.

Ing. Badalík se narodil 23. listopadu 1945 v Krnově do lesnické rodiny, což předurčilo jeho profesní život a zájmy. Po absolvování Lesnické fakulty Vysoké školy zemědělské v Brně nastoupil v roce 1968 jako technik polesí k Severočeským státním lesům Teplice, n. p., na Lesní závod Liberec, polesí Křižany. O čtyři roky později přešel na podnikové ředitelství v Teplicích, kde pracoval v různých funkcích v oblasti přípravy a řízení výroby (vedoucí normování, specialista v ochraně lesa, myslivosti, imisních náhradách aj.). Po transformaci lesního hospodářství v roce 1992 působil u Lesů České republiky, s. p., jako inspektor ochrany lesa a myslivosti, v letech 1995–1998 v pozici vedoucího Oblastního inspektorátu Teplice a poté vedl až do odchodu do penze (2008) pracoviště zabývající se výzkumem a podporou projektů EU (dříve známé jako Agentura projektů obnovy lesa /APOL/ Teplice, které organizačně spadá pod ředitelství Lesů ČR. Působil v řadě odborných a profesních organizací, např. v Radě instituce Výzkumného ústavu lesního hospodářství a myslivosti

(2007–2011). Publikoval v odborných lesnických časopisech.

K největším zájmům Ing. Badalíka patřilo střelctví, zbraně a myslivost. Již od studentských let sbíral náboje a postupem času vytvořil rozsáhlou sbírku. V roce 1991 stál u zrodu Společnosti pro studium nábojů (SPSN). V letech 2011–2017 byl jejím předsedou a několik let též redigoval časopis SPSN. Působil jako soudní znalec v oboru zbraní a střeliva, byl specialistou na lovecké zbraně a střelivo. Svému koníčku se věnoval též ve Střeleckém klubu Teplice. Napsal řadu odborných článků do střeleckých a mysliveckých časopisů.

Ing. Badalík byl dlouholetým členem Českého mysliveckého svazu, respektive Českomoravské myslivecké jednoty. Působil jako lektor a zkušební komisař v kurzech uchazečů o lovecký lístek a též jako komisař pro vyšší odborné zkoušky z myslivosti.

V Ing. Badalíkovi odešel expert na lovecké zbraně a náboje a respektovaný znalec problematiky lesnictví a myslivosti v Krušných horách, ale také výborný kolega a kamarád. Čest jeho památce!

Ing. Václav Rybář, Teplice

Kamzík z Vraního vrchu

Václav Lajtner

Košuta je překrásné poboří ležící ve východní části Alp. Jeho hřebeny tvoří hranici mezi Rakouskem a Slovinskem. Nejvyšší vrcholky dosahují 2200 m n. m. a jsou téměř celé pokryté smíšeným horským lesem. Členité svahy se sbíhají do hlubokých údolí a koberce podzimem zbarvených porostů se vlní k dalekému obzoru, kam jen oko dohlédne. Bylo 9. listopadu 2017, když jsem se svými kamarády dorazil do tohoto loveckého revíru. Kamzičí říje byla podle informací místních boralů v plném proudu a já i moji přátelé jsme byli přímo nabiti touhou zažít lovecké dobrodružství. Byli jsme čtyři: Miro, Jožo a Ľubo přijeli za svými prvními zkušenostmi s lovem kamzičí zvěře z malebné části západního Slovenska a sestavu doplňovala moje maličkost.

Po dvou letech jsem se za kamzíky do Alp vrátil. Můj oblíbený revír v Logarské dolině byl plně obsazen, takže pokud jsem chtěl lovit kamzíka v říji, musel jsem jinam. A právě Košuta byla tím místem, které mi bylo doporučeno jako výborná horská oblast, kde se kromě kamzičí zvěře vyskytuje také početná populace zvěře jelení. Tamní jeleni, alespoň soudě podle fotografií na stěně lovecké chaty, kde jsme byli ubytováni, nedosahují bodových hodnot jako jejich příbuzní z nížin. Jde však o dobré jeleny, uvážlivě lovené ve věku kolem deseti let, případně i vyšším.

Na lov kamzíka vyrážíme časně zrána. Počasí v oblasti naší lovecké chaty, stojící v nadmořské výšce okolo 1550 metrů, není příznivé. Všudypřítomná mlha znemožňuje lov v osvědčených lokalitách pod vrcholky hor, kde je možné při slunečném počasí kamzíky pozorovat z velké dálky. O to větší problém bývá přiblížit se k nim zasněženou plání na dostřel. Přesto kamarádi vyrazí každý se svým doprovodem pokoušet štěstí do porostů těsně pod horní hranici lesa. Revír o rozloze přes 4000 hektarů nabízí spousty dobrých lokalit vhodných k lovu. Já mířím se svým průvodcem do údolí k Vranímu vrchu, kde se podle jeho slov zdržuje dobrý, asi šestiletý kozel. Při mých předchozích lovech jsme kamzíka vždy lovili náhodným výběrem při šoulání, a proto jsem byl velmi zvědav, jak to dopadne tentokrát.

Stoupáme lesní cestou strmě vzhůru. Náš výstup starým smíšeným porostem trvá již asi dvacet minut. Můj mladý prů-

vodce Michal jde přede mnou pomalým tempem a ostražitě pozoruje terén před námi. Za malou lesní skládkou uhýbáme z cesty na sotva znatelný šoulák. Táhne se vrstevnicí do stráně pod námi a ostře se zařezává do prudkého svahu. Přes bezlisté koruny velkých buků občas zahlédnu v hlubině pod námi dno údolí s malou říčkou a cestou, klikatící se okolo sem tam postavených domů. Vzdálenost je to značná. Přestože vidíme na údolní cestě jedoucí auto, hluk jeho motoru k nám dlouhou strání nemá šanci proniknout. Michal umí výborně anglicky, a tak se v tichosti dozvídám, že jako profesionální lovec působí v této honitbě asi osm let a v části revíru, kterou právě procházíme, se prý příliš často neloví. Zvěře je dost, ale náročný terén a fyzicky namáhavý lov prý spoustu hlavně starších lovců odráží. Já mu starý nepřipadám, a proto se rozhodl pro lov v této lokalitě.

Mlčky jdeme dál. Mlha je řidší než nahoře v okolí naší chaty. Přesto dohlédneme maximálně na sto metrů. Lovecký chodník, místy široký sotva na šířku ramen, vede strmým svahem do míst, kde z úbočí vybíhá směrem do údolí holá skála. Tvo-

ří vysokou věž, porostlou zakrslými modřinami a jeřábem. Její boky jsou téměř kolmé a od Michala se dozvídám, že v nejvyšším bodě dosahuje až osmdesáti metrů. A na tu skalní jehlu opatrně lezeme! Při pohledu do propasti po pravé i levé straně je ve mně chvílemi malá dušička, ale když to dokáže Michal, musím také. Nenápadná pěšina hřebenovou částí skalní jehly vystupuje vysoko nad koruny všech okolo rostoucích stromů a je ukončena malou plošinou, asi čtyři metry dlouhou. Tam konečně Michal usedá na mechem porostlou zem a opřen o kmínek mladého modřínu pozoruje svah za skálou. Za zády máme svažitou stráň hory, v propasti před námi mlhou částečně vyplněné údolí. Je vidět, že Michal tu není poprvé. Po chvíli se uklidňuji a teprve nyní objevuji krásu nebezpečného místa. Mlha v našem okolí je natolik hustá, že protější svah údolí není vůbec vidět, a také svah za našimi zády vidíme jen velmi špatně. Čekáme asi 15 minut, když jako mávnutím kouzelného proutku silnější poryv chladného větru mlhu odnáší, a nám se otevírá úžasný pohled do údolí. Připadám si na skále jako trosečník na kře, obklopen hlubokým prázdňem.

Michal pomalu zvedá ruku a hlavu natáčí uchem směrem ke svahu, odkud jsme přišli. Teď i já slyším zvuk padajícího kamene někde při úpatí skalní jehly. A opět. V hustém listnatém podrostu bohužel nic nevidím, i když je svah vzdálen jen několik desítek metrů. Až po značné době zpozoruji – pouze díky Michalovi – dvě kamzice a kamziče sestupující kamenitým svahem okolo skály, na níž sedíme. Zvěř má šedavé zbarvení, a když stojí, je na pozadí skal porostlých lišejníkem špatně rozeznatelná. V klidu přetahuje přes lovecký chodník, po kterém jsme před půlhodinou přišli, a mizí v údolí. Čekáme ještě dalších dvacet minut připraveni, pokud by za nimi šel kozel, ale protože je v okolí klid, opatrně slézáme z nebezpečné skály a postupujeme šoulákem pomalu zpět až k lesní skládce, od které jsme vyšli. Řádně zpcení svlékáme lovecké bundy a po chvilce pokračujeme lesní cestou vzhůru. Strmost svahu mi v krátkých úsecích připomíná černou sjezdovku.

Při chůzi po příkré cestě si v duchu představuji, jaký traktor by asi byl schopný svah vyjet. Během následující půlhodiny vystoupáme o mnoho výškových metrů do míst, kde cesta tvoří malou točnu. Vpředu jdoucí Michal zůstává stát a dalekohledem sleduje nedaleký skalní hřeben. Je tam zvěř! Kamzice s kamzičetem hledí naším směrem a po několika vteřinách odbíhají za skalnatý ostroh. „Většinou bývá zvěř až za hřebenem,“ dozvídám se od průvodce a jdeme dál. Sotva znatelný lovecký chodník se vine po vrstevnici směrem ke skále, za kterou oba kusy odskočily. „Jdeme paralelně se spodním chodníkem, který nás dovedl k místu předchozího čekání,“ informuje Michal. „Jsme ale asi o 300 výškových metrů nad ním,“ a rukou mi ze svahu ukazuje do míst, kde hluboko pod námi vyčnívá vrchol skalní věže, na které jsme ještě před hodinou a půl společně seděli.

Docházíme až ke skalnatému hřebeni. Michal mi rukou naznačuje, abych zůstal stát, a sám opatrně nahlíží do prostoru za hřebenem. Po chvíli dostávám pokyn přiblížit se. Mým očím se otevírá pohled na srázný svah, místy porostlý starým bukovým lesem s příměsí jedle a modřínu. Spodní část svahu tvoří rozsáhlé sutové pole, na které navazuje hluboká strž. Obě strany strže pokrývá husté bukové zmlazení a za strží ční vysoko nad údolím skalní věž podobná té předchozí. Na úpatí věže, těsně za strží, vidím kamzičí zvěř. Celkem

čtyři kusy, ale kozel mezi nimi není. Mezi zvěří jsou jen nepatrné velikostní rozdíly. Dvě kamzice a dvě odrostlá kamzičata se celkem bezstarostně pasou asi 200 metrů před námi. Kozla nikde nevidíme, a tak asi po čtvrt hodině čekání opouštíme naše stanoviště a opatrně postupujeme svahem směrem k pasoucí se zvěři.

Michal stále prohlíží vysokou skálu za roklí. V jednu chvíli mě chytá za rukáv a snaží se mi ukázat místo, kde něco vidí. Téměř pod vrcholem skalní věže stojí dobrý kozel a dívá se směrem k nám! Vzdálenost není velká, ale od chvíle, kdy ho průvodce objevil, do okamžiku, než jsem ho triedrem našel, uplynuly jistě dvě minuty. A přesně ve chvíli, kdy již pokládám svou zbraň na lovecký batoh a snažím se zamířit, se kamzík otáčí a ladným skokem mizí za hranou skály. Škoda, chyběly jen vteřiny. Růžky kamzíka nebyly příliš vysoké, ale zdály se být silné. Po zkušenosti z předchozích let vím, že trofeje v této slovinské části Alp většinou nejsou vysoké, a přesto díky dobrým spodním obvodům růžků dosahují hodnot i přes 100 bodů CIC. Proti obzoru obraz občas klame. Určitě to byl ten kamzík, kterého hledáme. Do svého teritoria by druhého dobrého kozla nepustil.

Potichu opouštíme stanoviště a vracíme se k autu. Čas již značně pokročil. Přesto se ještě pokoušíme objet Vraní vrch odshora z druhé strany. Auto parkujeme na šterkové lesní cestě v místě malé lesní skládky. „Teď jsme asi 100 metrů nad úrovní druhé skalní věže, na které jsme pozorovali toho kamzíka,“ upřesňuje Michal. „Prohlédneme porosty přímo pod vrcholkem hory ve směru, kterým odskočil.“ Přímo nad vrcholem skalní jehly jsou nepřilíživě rozsáhlé mlaziny a tam někde bychom ho mohli zastihnout.

Opět jdeme po pečlivě udržovaném loveckém chodníku vedoucím po vrstevnici dlouhé stráně, která se svažuje prudce po naší levé ruce kamsi hluboko do údolí. Mlha je řídká, umožňující viditelnost do 150 metrů. Po patnácti minutách celkem pohodlného šoulání smíšeným porostem se dostáváme do míst, kde pod námi na hraně viditelnosti trčí z bílého mlžného oparu část vrcholku skály. Tvoří jakýsi ostrov obklopený mořem mlhy. „Tam jsme kamzíka viděli naposled,“ šeptá Michal. K naší smůle se počasí rychle zhoršuje a mlha houstne. Nezbyvá než se vrátit k autu a odjet na loveckou chatu. Tam nás čeká překvapení: kamarád Ľubo měl více štěstí než my

a ulovil svého prvního kamzíka! A hned kozla ve věku pět let s dobrou trofejí v hodnotě přesahující 93 bodů CIC. Ostatní kamarádi kamzíky také viděli, ale k ránu se nedostali.

V noci se vyčáslilo. Ostrým mrazíkem ojíněné stromy, ozářené zlatými paprsky vycházejícího slunce, nás ráno vítají pod azurově modrou oblohou. Čeká nás nádherný den. Okolí chaty se do rána proměnilo. Mlha kryjící dosud veškeré výhledy v noci ustoupila a teprve nyní můžeme s ným úzase pozorovat přímo od chaty horské scenerie a sněhem pokryté vrcholy okolních hor. Vyrážíme v sedm hodin. Jožo a Miro společně se svými průvodci opět k horní hranici lesa a já s Michalem zase k Vranímu vrchu.

Auto necháváme na stejném místě jako předešlý den ráno. Kamzíci jsou teritoriální zvěř, takže jdeme rovnou do míst, kde jsme se s kozlem již setkali – k prostřednímu šouláku. Opět nás čeká prudký výstup lesní cestou až do úrovně první skládky. Tam malou chvíli odpočíváme. Lehkou loveckou bundu ukládám do batohu a pouze v mikině jsem připraven pokračovat v dalším příkrém výstupu. Dnes již vím, co nás čeká, a stoupání mi nepřipadá tak nekořeňné jako včera.

Konečně docházíme do míst, kde jsme se o den dříve setkali s kamzíci s kamzičetem. V okolí je klid. Stejná cesta, avšak les jako kdyby byl dnes jiný. Chladivé paprsky dopoledního slunce mi ukazují porosty ve svěžích barvách tak, jak jsem je včera v mlze nemohl postřehnout. Po malé přestávce na vydýchání vytahuji z loveckého batohu bundu, oblékám si ji a vydávám se za svým průvodcem. Jsme sotva padesát metrů od místa našeho odpočinku, když od skalního hřebene nedaleko před námi slyšíme hluk. Na otevřeném prostranství, kde se jinak není možné nikterak ukrýt, ihned oba klekáme do svahu a vidíme tři jeleny, kteří táhnou po loveckém chodníku proti nám! Máme výborný vítr. Když odbočují prudce do svahu, jsou od nás vzdáleni maximálně 30 metrů. První dva jsou ve II. věkové třídě, třetí s laločnatým krkem a prověšeným břichem je viditelně starší. Nerovný dvanáctérák s paroží v hodnotě okolo bronzové medaile. Přestože celé divadlo trvá sotva minutu, můj průvodce je jako v transu. Překvapením a obdivem otevřené oči neskrývají radost a prozrazují, že s takovými jeleny se v horském revíru Slovinských Alp nesetkává každý den.

Opatrně pokračujeme v šoulání až ke skalnatému hřebeni do míst, odkud jsme předchozí den pozorovali čtyři kusy holé kamzičí zvěře. Také dnes Michal nejprve sám dlouhou dobu prohlíží triedrem stráň, rokli a vysokou skalní jehlu. Poté se stahuje a vyndává z batohu spektiv. Říká mi pouze: „Je tam, co včera!“ Opatrně se naklání přes skalní hranu a spektivem položeným na svém batohu se snaží kozla „přečíst“. Ani se neodvažují přiblížit k hraně vedle něj a trpělivě čekám, až mě sám vyzve. „Ve spodní části skalní jehly, těsně za rokli, se pase několik kamzic s kamzičaty a náš kamzík je až na samotném vrcholu strmé skály. Jsou tam s ním dvě kamzice,“ seznamuje mě Michal se situací. „Asi ho vyrušili ti jeleni, celou dobu se dívá naším směrem, ale přitom o nás nemůže mít tušení. Musíme chvíli počkat, až se uklidní.“

Nyní mám i já možnost prohlédnout si kamzíka v klidu spektivem. Opět mi chvíli trvá, než ho přes spleť bukových větví objevím. Stojí majestátně jako kamenná socha na nejvyšším bodu travou porostlé skály a jistí k nám. Vrchol skalní věže je porostlý nízkými modřínami, mezi nimiž vidím další tři kusy zvěře, zřejmě kamzice. Černě zbarvený kamzík s výraznou bílou maskou pod bradou a světlým pruhem mezi světlými je od šedavě zbarvených kamzic na první pohled odlišný. Konečně sklo-

nil hlavu a na chvíli se zadíval směrem do údolí po naší pravé straně. Upozorňuji na to Michala. Dálkoměr ukazuje 260 metrů přes stěnu odlistěných bukových větví. „Pomalu půjdeme blíž a budeme doufat, že si nás hned nevšimne!“

Úzký šoulák, zčásti zapadaný bukovým listím, je jedinou cestou, kterou se můžeme přiblížit. Postupujeme ve dřepu, jak jen to prudký svah dovoluje. Michal je první a spíše se plazí, než jde. Místa, na kterých nás zvěř nemůže vidět, přecházíme drobným krokem. Daří se nám ujít asi 80 metrů, když průvodce zůstává stát a pak si sedá do dřepu. Pomalým pohybem ho následuji. Michal pokládá svůj kožený batoh mezi nás na šoulák a opatrným pohy-

bem ruky mě vybízí, abych na sotva 40 cm širokém chodníku zaujal pozici ležícího střelce. Teprve nyní si všímám, že mezi převislými větvemi buku je malé „okénko“, kterým by střela mohla beze změny směru doletět až k cíli. Opatrně uléhám a průvodcův batoh posouvám co nejvíc k pravé straně chodníku. Vzdálenost 218 metrů. Moje poloha vypadá tak, že tělo leží v ose šouláku a ramena s hlavou jsou vytočeny téměř kolmo do svahu. Od průvodce při-

chází pokyn ke střelbě! Snažím se ustálit kříž zaměřovacího dalekohledu na kamzíkove komoře. Můj mannlicher leží volně na loveckém batohu, zasazený pouze do levého ramene. Pravou rukou fixuji levý locket tak, aby při výstřelu neujel po svahu. Kamzík popochází několik kroků směrem ke kamzicím a zůstává stát na okraji volného místa mezi větvemi, otočen mírně šikmo směrem ke mně. Krčí oba zadní běhy a vlnivým pohybem směrem od zádi k hlavě protřepává svůj dlouhý kamzičí vous.

Ozvěna výstřelu se burácivě odrazila od strání okolních hor. Rukou nepřidržená hlaveň kulovnice po výstřelu mírně nadskočila, takže v první chvíli nevidím cíl. Zasažený kamzík se zprudka vzepjal na zadních bžích a vzápětí zmizel za hranou skály. Podle Michala, který celou situaci sledoval triedrem, byla rána dobrá a kamzík by měl ležet poblíž nástřelu. Malou chvíli ještě vzrušeně hodnotíme právě prožité okamžiky a pak jdeme na nástřel. Tedy pokud se to tak dá říci. Očima se snažím pomocí orientačních bodů fixovat místo, kam jsem střelil. Pravda je ale taková, že když procházíme stráň ke skalní věži a následně na ni vylézáme, zjišťuji, že můj odhad se liší od skutečnosti o neuvěřitelných 50 metrů. Průvodce, který dobře zná toto místo, je přesvědčen, že kamzík leží zhaslý někde ve stěně před námi. Navrhuje mi, abych před výstupem na skálu odložil zbraň. Stejně prý musíme jít zpět touto cestou a při snášení kamzíka z věže by mi mohla překážet. Široko daleko nikdo, sami

uprostřed těžko přístupného revíru... Uposlechl jsem jeho rady a kulovnici nechal na loveckém chodníku.

Výstup na skálu nebyl tak náročný, jak se zprvu zdálo. Po celé délce hřebene byla vyšlapaná úzká pěšinka, po které, když odmyslím jen několik metrů vzdálenou propast po naší pravé straně, jsme celkem snadno na skálu vylezli. Rozčarování nastalo až na samotném vrcholu. Na nástřelu ani v jeho blízkosti kamzík neležel, a kam jen oko dohlédlo, nic nenasvědčovalo tomu, že bych ho zasáhl. „To není možné, po ráně jsem jasně viděl ve spodní části jeho hrudi rudou skvrnu,“ uklidňuje mě Michal. Začínáme opět s přesným určením místa, kam jsem střílel, a po několika minutách nalézáme jasné zápory, stříž a několik kapek tmavé barvy! Zjišťujeme, že kamzík po ráně odskočil směrem do míst, kde byla ve skále malá průrva, v níž po chvíli objevujeme čerstvě shrnuté listy a toužebně vyhlíženou barvu. Svezl se tedy průrvou, ale kde je nyní?

Průrva končí po několika krocích asi deset metrů vysokou kolmou skalní stěnou, pod kterou skála přechází v hluboký, jeřáb a pokroucenými modřínovými porosty žleb. „Tam je, dole pod námi!“ vzrušeně sděluje Michalovi a ukazuje směrem ke kamzíkovi, kterého vidím uprostřed žlebu, asi 120 metrů pod námi. Je opřen o kmen starého buku, s obtížemi se staví na přední běhy a snaží se posunout dolů ze stráně. „Čekej tady a ani se nehni! Jdu pro tvoji zbraň!“ slyším příkaz od Michala. Sedím na okraji kolmé srázy a triedrem pozoruji snahu

kamzíka o únik. V jednom okamžiku se mu to daří a částečně díky gravitaci sjíždí o dobrých 40 metrů žlebem níže do míst, kde se zaklíní pod malým jeřábem a zjevně odpočívá. Michal přichází vzápětí. Podává mi zbraň a po vyhodnocení situace mě hned nutí dát dostřelnou ránu. S obtížemi se posouvám ke kraji srázu tak, abych opřen o mladý modřín viděl na kamzíka. Padá další výstřel. Teď již oba zřetelně vidíme kozla, jak se bez života sune ze stráně kamsi dolů.

„Tak to by bylo, ale jak k němu?“ ptám se s úsměvem na tváři Michala a on se stejným úsměvem odpovídá: „Jdeme zpátky pod skalní jehlu a poté žlebem dolů.“ Navrat vzhůru nám dal hodně zabrat, ale cesta prudkým svahem dolů, mimo chodník, místy až 20 cm vysokou vrstvou bukové hrabanky, kvůli které nevidíte, jestli šlapejte na obnažený kořen nebo do suťového pole, byla hrozná! Svah ve žlebu byl místy tak prudký, že navzdory pocitu, že stojím oběma nohama dobře zapřený o povrch, se podklad pode mnou několikrát utrhl a já vždy sjel o několik metrů. Ke svahu jsem musel být natočen bokem, abych ochránil zbraň a triedr před újmou.

A pak jsme již nad kamzíkem stáli a tiše vychutnávali opojný okamžik. Šestiletý kozel s dobrou trofejí byl první ranou zasažen šikmo, asi 5 cm nad spodek „kobylky“, kdy na vstřelové stráně byla zasažena dutá kost předního běhu a prostřeleny plíce. Coby lovec, pro kterého je lov v Alpách vzácností, nedokážu pochopit, jak se kamzík s takovým poraněním dokázal dostat

bez větší újmy z deset metrů vysoké, téměř hladké skalní stěny do žlebu, ve kterém byl dostřelen. Michal ulomil bukovou snítku kozlovi jako poslední hryz a druhou předal na klobouku mně jako vzácný úlomek. Kamzíka jsem vyvrhl (podotýkám, že z hlediska praktického nesení kusu v loveckém batohu jsem provedl pouze malý vývrh bez rozříznutí pánevní kosti), batoh i s úlovkem nasadil na záda a za občasnou průvodcovy asistence ho donesl strastiplnou cestou až do údolí. Tam již na nás čekal Michalův kolega, který nás zavezl k našemu autu.

Radostné bylo shledání s kamarády na lovecké chatě, zvláště poté, co jsme se dozvěděli, že také Miro a Jožo dopoledne ulovili své kamzíky. Miro pětiletého, a Jožo dokonce 12 let starého kozla s kapitální trofejí, jakého ani v tomto výjimečném revíru dlouhá léta nepamatují.

Do Alp se za lovem vracím vždy rád. Tyto evropské velehory jsou pro mě čisté, krásné, chladné a náročné zároveň. A pokud máte to štěstí, že zde čas strávíte s dobrými kamarády, zůstanou vám v srdci vzpomínky na celý život.

Autor:

Ing. Václav Lajtner

Ilustrace Hana Křenková, foto archiv autora

Konečně listopad!

František Bezděk

Každý začátek je těžký. V případě mých mysliveckých začátků tomu tak určitě bylo. Čas od vykonání zkoušky přes vydání loveckého lístku až k zahájení podzimní lovecké sezóny byl neúprosně dlouhý a neskutečně se vlekl. Mé napětí rostlo každým dnem, se kterým se blížil můj první hon na drobnou zvěř.

Dnes by se tomu hoši stejného věku určitě smáli, ale já byl tehdy opravdu nadržný

ne na uchvácení nějaké lepé děvy, ale na ulovení prvního bažanta či zajíce. I po těch letech při každé vzpomínce stále cítím to zvláštní rozdechvení, které se mně zmocňovalo v pravidelných vlnách dlouho předtím. Nevím, jaký byl v sobotu 7. listopadu 1970 po honu, o kterém chci vyprávět, výřad, protože červencová povodeň na Moravě v roce 1997 na dva týdny zalila náš dům až do výšky sedátka na WC. Všechny mé lovec-

ké zápisky byly zničeny. Bezpečně vím jen to, že v pátek večer, když jsem si chystal náboje, začalo poprvé toho roku sněžit.

Po rychlém zahájení se první leč obstavovala po dlouhém pochodu od zaparkovaných aut a tvořil ji úzký výběžek lesa přiléhající ze tří stran k polím. Měl zvláštní tvar a od nepaměti se tomu místu říkalo Sekera. Pamatoval jsem si to dobře od školních let, kdy jsem tam tátovi poprvé pomáhal se stavbou posedu. Otec patřil mezi zakládající členy mysliveckého sdružení, které mělo příslušnou honitbu pronajatu od roku 1953, a často mne brávil s sebou. Za všechny ty roky zde strávené jsem okolní terén znal více než dobře, a stejně tak jsem se uměl velmi rychle orientovat v celé honitbě.

A snad právě proto nic nemohlo rozbouřit mysl nedočkavého mysliveckého panice víc než to, když ho myslivecký hospodář vedl lesem za sebou a nepostavil na „štont“, který se rozechvělému nedočkavci zdál dobrý, ani na ten další, který byl ještě lepší, ale ani na ten následující, jenž se dal podle ochozů zvěře rovnou nazvat protekčím! Ta zdánlivě velmi nadějná místa rychle ob-
sazovali jiní, tichým smeknutím klobouku za ně stihli ještě poděkovat. Nakonec jsem z dlouhé řady střelců zůstal poslední, a to mne ještě hospodář poslal až na roh bořiny na křižovatku lesních cest, kde jsem měl uvidět svého souseda z křídla a zamáváním se mu ohlásit, aby zatroubil začátek.

Tichá poznámka hospodáře, pronesená na poslední chvíli, ve mně rozbouřila krev ještě víc, než by si kdo mohl představit: „Když nebude černá tady, tak jinde už vůbec ne, a určitě půjde tímto borovým rohem!“ Co s tím? S divočky jsem vůbec nepočítal! Brenneky nemám! Zase se v hospodě bude probírat, proč prasata šla v jedné řadě za sebou a zrovna na toho největšího blbce, který ani nevystřelil. Z podobných myšlenek mne vytrhl známý signál na borlici. Někde dole pode mnou

pohyb a raději přestal rány počítat. Ve chvíli naprostého soustředění začala moje fantazie pracovat na plné obrátky. Když se do uličky mezi tenkými kmínky přiblížil na dobrý dostřel zajíc, vzrušením jsem skoro ani nedýchal. Opatrně jsem přilíci a zmáčk-
kl spoušť. Do zavátého jehličí vklouzl široký koláč broků. Tak mám prvního! „Svatému Hubertu díky!“ zašeptal jsem a rychle přebil. Hned po mé ráně kousek přede mnou spadl bažant zasažený střelcem z křídla, záhy poté naprosto nezúčastněně a velmi pomalu přihopsal bořinou další zajíc... Nakonec jich přede mnou leželo pět. Jaká to najednou sláva! Každé mé další zamíření a výstřel doprovázelo nepopsatelné napětí, byť všechny jsem střelil stejně snadno jako v létě divokého králíka v ovocném sadu. Opravdu nic dramatického, žádná parádní rána na zajíce v prudkém běhu, o které jsem ještě včera snil. Přesto jsem se cítil, jako by mi patřily celé Chřiby! Jen nevím, jak bych se tvářil, kdyby na mne opravdu šla ta slibovaná prasata!

Po leči mi připsali i toho bažanta, když jsem se celý schvácený nečekanou zátěží dopotácel k výloži jako jeden z posledních. První sníh udělal své. Všichni zajíci byli

na krk. Ta se z posledních sil pokusila o obranu a zakousla se mu do podpatku, což ho nejen dostatečně vylekalo, ale hlavně přimělo k poskakování po jedné noze. Vydržel to jen chvíli a pak se jeho hlasité volání o pomoc rychle mísilo s jadrnými nadávkami, kterých přibývalo se vzrůstající kadencí. Svědků bylo dost. Nejenže opustil své stanoviště před ukončením leče, ale hlavně byla porušena myslivecká etika a nedovoleně se zacházelo se zvěří! Lovecký soud měl rázem hlavního viníka, k němu se rychle našly prohřešky ostatních. Díky tomu se nějak zapomnělo, že jsem se jako novic vlastně stal králem honu, když se mi v druhé leči podařily dvě opravdu pěkné rány „na lap“ a ve třetí jsem na průseku pod elektrovodem střelil s vydatnou pomocí souseda vysoko táhnoucího bažanta. Asi na to nebyl čas, když jsem v době vrcholícího veselí jako nejmladší z účastníků honu běhal po vesnici od domu k domu a snažil se prodat přebytečné zajíce po dvaceti korunách. Všichni střelci byli už dávno poděleni a honci dostali mimořádně po dvou kusech, vůdci psů po třech. Tomu nebudou dnes někteří věřit, ale to na věci nic nezmění. Vzpomínky na můj první hon zůstanou, stejně jako byl v mé hlavě navždy zapsán onen myslivecký hospodář, který asi velice dobře věděl, kam mne postaví. Myslel jsem na něj pokaždé, když jsme pak kdekoli jinde namáhavě stoupali svahelem lesa v dlouhém zástupu, a nejvíc tenkrát, když jsem se v roce 1993 stal hospodářem já a poprvé zaváděl kolem památné bořiny svou řadu střelců. To místo už vypadalo trochu jinak, ale hranice lesní honitby mezi Velehradem a Salaší zůstaly po celé roky stejné. Od té doby uběhla spousta let, les se podstatně změnil a dnes už brokový náboj nestojí devadesát haléřů, ale bezmála desetkrát tolik. Hony na drobnou jsme postupně rušili. Ještě chvíli předtím jsme je nazývali „společenskými vycházkami na škodnou“, ale jen do té doby, než se výraz škodná přestal používat a z myslivecké mluvy se pomalu vytratil.

Drobné zvěře ubylo všude, vzpomínky však zůstanou každému. Kéž by i ti, kteří přicházejí po nás, měli nač vzpomínat!

Autor:

Ing. et Ing. František Bezděk,

Uherské Hradiště

Ilustrace František Flégel

právě vyrazili honci. Krev mi bušila ve spáncích, mé napětí každou vteřinou rostlo snad právě proto, že se stále nic nedělo, jen na převíslejších větvích v borové mlazině se líně houpaly bílé bochánky čerstvého sněhu. Nastalé ticho se dalo krájet, bylo však obvyklou předzvěstí něčeho tajemného či velkého. Typický klid před bouří. Něco se bude dít! A dělo! Ozvala se první rána zprava, po ní rychlý tuplák odspodu. Čtvrtá rána padla někde v tlaku, z levé strany se téměř současně ozval pátý výstřel. Najednou jsem v bořině před sebou uviděl jakýsi

z polí nafoukání ve dvou lečích na okraji lesa, pro tu třetí snad každý z třicátky střelců rychle hledal zbylé náboje v brašnách či v tajných záhybech kapes dlouhých hubertusů. Na čtvrtou leč se už nešlo. Slavnostní výřad s fanfárami proběhl na návsi před hospodou i za účasti zvědavého kuchaře, který nám pak narychlo doděloval guláš, protože jsme skončili o dvě hodiny dříve.

Hospoda pak vřela při vyprávění střelce, který prý prozíravě šetřil náboje, a proto chtěl ukončit trápení lišky tím, že jí šlápne

Zvěřinový guláš

250 g zvěřiny bez kosti, jedno srdce a dvě ledviny daňčí nebo jelení zvěře, 50 g slaniny, čtyři cibule, stroužek česneku, dvě lžíce oleje, po lžičce sladké a pálivé mleté papriky, půl lžičky mletého divokého koření, půl lžičky majoránky, sůl; na dokončení krajíc chleba, jedna cibule, jedna kapie

Slaninu nakrájenou na kostičky a drobně nakrájené cibule zpěníme na oleji dozlatova. Přidáme na kostky rozkrájenou zvěřinu, očištěné a nakrájené srdce a ledviny a lehce osmahneme. Posypeme divokým kořením, mletou paprikou, podlijeme horkou vodou nebo vývarem a zakryté poklicí zvolna dusíme doměkka. Nakonec zahustíme střídkou z krajíce chleba, dochutíme utřeným česnekem, majoránkou a ještě asi pět minut povaříme.

Před servírováním zdobíme tenkými kroužky cibule a kapie. Podáváme s tmavým chlebem nebo jiným pečivem.

Text a kuchyňská úprava Blanka Poláčková, foto Jiří Poláček ml.